

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

Unelmien Tennispalatsi

-elämyksiä, kavereita ja itsetehtyä paahtomaissia

Miki Marko Mikael Mielonen

Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma YAMK (90 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 03 / 2016

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Miki Marko Mikael Mielonen	Sivumäärä 106 ja 14 liitesivua
Työn nimi Unelmien Tennispalatsi- elämyksiä, kavereita ja itsetehtyä paahtomaissia	
Ohjaava(t) opettaja(t) Merja Kylmäkoski	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus	
Tiivistelmä <p>Työni tarkastelee Helsingin ydinkeskustassa olevaa kulttuuritaloa, Tennispalatsia, sen toimintaa ja tiloja nuorten ja nuorten aikuisten näkökulmasta. Tennispalatsissa yhdistyvät elokuvateatterin ja taidemuseon toiminta, sekä talon ulkopuolisen toimijan, Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen kautta nuorisotyö. Kehittämistyöni käsittelee kaupunkimaista nuorisokulttuuria ja nuorisotyötä. Tennispalatsi on jo valmiiksi suosittu paikka nuorten keskuudessa ja kehittämistyöni taustalla on tarkastelemieni toimijoiden aiempaa yhteistyötä.</p> <p>Työssäni tutkin, millainen on nuorten mielestä unelmien Tennispalatsi ja millaisella yhteistyömallilla se on mahdollista saavuttaa. Tietääkseni ei ole olemassa aiempaa tutkimusta tai kehittämistyötä, joka olisi käsitellyt nuorisotyön, elokuvan ja museon yhteistyötä ja siksi katson, että työni tuo uutta tietoa ammattialallemme. Työni yhtenä tarkastelukohteena on myös julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö. Työn lopputuloksena esitän toiminnallisia vaihtoehtoja sekä malleja Tennispalatsin toimijoiden, Finnkinon ja Helsingin taidemuseo HAMin sekä Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen väliseen yhteistyöhön.</p> <p>Käytän työssäni toimintatutkimuksellista lähestymistapaa ja aineistonkeruun menetelminä verkkokyselyä, teemahaastatteluja sekä työpajoja. Haastattelin yhteensä 15 työntekijää ja kyselyn ja pajojen kautta mukana oli 69 nuorta. Toimintatutkimuksessa tutkimus yhdistyy toimintaan. Se merkitsee, ettei teoriaa ja käytäntöä erotella toisistaan, vaan ne nähdään saman asian eri puolina. Teorian kehittämisen sijaan toimintatutkimuksen perusta on käytännön hyödyssä ja käyttökelpoisen tiedon lisääntymisessä.</p> <p>Työn tuloksissa korostuu nuorten halu päästä tekemään asioita itse. Nuorille unelmien Tennispalatsi on toiminnallinen, mutta myös pysähtyminen on tärkeää. Toimijoiden valmius yhteistyöhön on erinomainen ja käymieni haastattelujen perusteella sen syventämistä halutaan. Lopputuloksissa esitän nuorten ja nuorten aikuisten monitoimitilaa, jossa nuorten verkosto ja henkilökunta yhdessä tuottavat monipuolista kaupunkikulttuuria.</p> <p>Kehittämistyöni on rajatun konseptin mallinnos, jota voi soveltaen hyödyntää nuorisotyön toimialalla laajemmin. Nuorisotyön lisäksi työni tuloksia voi soveltaa ainakin kulttuuri- ja museotyössä sekä elokuvateatteritoiminnassa. Lisäksi käsittelemäni yhteistyö- ja kumppanuusnäkökulmaa voi soveltaa toimialaan katsomatta.</p>	
Asiasanat nuoret, kulttuuri, Helsinki, museo, elokuvateatteri, nuorisotyö, kaupunkimainen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Miki Marko Mikael Mielonen	Number of Pages 106 + 14
Title Tennispalatsi – experiences, friends and self-made popcorn	
Supervisor(s) Merja Kylmäkoski	
Subscriber and/or Mentor Youth Department of Helsinkin City	
Abstract <p>The focus of the present study is the culture house Tennispalatsi situated in the center of Helsinki, and its activities and premises using the perspective of young people and young adults. Tennispalatsi is a combination of a movie theatre and art museum as well as youth work with the co-operation of Youth department of Helsinki City. The present thesis deals with urban youth culture and youth work. Tennispalatsi is already a popular place among young people and there is already previous history between different actors that are presented in the present study.</p> <p>The present study aims to explore what is Tennispalatsi of dreams according to young people and with what type of co-operation is it possible to achieve. There is no previous research focusing on the co-operation between youth work, movie theatre and museum and therefore the present study brings new knowledge of our professional field. One of the focuses is also on the co-operation between public and private sector which is also an unexplored issue. As a result of the present thesis, different functional options are presented as well as different models of co-operation for the actors of Tennispalatsi, Finnkino, Helsinki Arts Museum HAM and Youth Department of Helsinki.</p> <p>The present study uses action-research approach. The data was collected through a net-questionnaire, thematic interviews and workshops. Altogether 15 workers were interviewed and 69 young people participated in the workshops and answered the questionnaire. In action-research, action and research are closely intertwined. This means that theory and practice are seen as different sides of the same coin. Instead of creating theory, the focus of action-research is on achieving practical benefits and useful practical information.</p> <p>The results revealed young people's willingness to do things by themselves. For young people Tennispalatsi is functional but also a place to sit down and enjoy. The different actor's readiness for co-operation is already excellent and according to the interviews actors wanted to deepen the co-operation. As a central finding it is suggested that a multifunctional space should be created where the network of young people and personell together can produce versatile city culture.</p> <p>The present thesis provides a modeling of a limited concept that may be applied more broadly in the youth sector. In addition to youth work, the results may be used in activities related to culture-, museum and movietheatres. Furthermore, the presented co-operation model may be applied broadly in different fields.</p>	
Keywords youth, culture, Helsinki, museum, movie theatre, youth work, urban	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
2 TYÖN TAUSTA JA TAVOITE	6
2.1 MENETELMÄT JA TUTKIMUKSEN LÄHESTYSMISTAPA	7
2.2 TUTKIMUSETIIKASTA	11
3 TEORIAPOHJA	13
3.1 KESKUSTASELVITYS - YHDESSÄ HAUSKEMPAA HELSINKIÄ	14
3.1.1 Suunta alueille	20
3.1.2 Nykyisistä ja tulevista tiloista	20
3.2 HELSINKI	22
3.2.1 Historiaa	22
3.2.2 Helsinki tänään	23
3.2.3 Helsinki on nuorten kaupunki	25
3.3 NUORTEN TARPEET MUIDEN SELVITYKSISSÄ	27
3.4 NUORISOKULTTUUREISTA	29
3.5 NUORISTA KULTTUURIN KÄYTTÄJINÄ	34
3.6 HELSINKI, KULTTUURI JA TENNISPALATSI	38
3.6.1 Helsinki kulttuurikaupunkina	38
3.6.2 TENNISPALATSIIN HISTORIAA	41
3.6.3 Helsingin taidemuseo HAM	42
3.6.4 Finnkino	44
3.6.5 Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus	45
3.7 HELSINGIN KESKUSTA-ALUEEN TOIMIJOITA	47
3.8 MUUTTUVA KAUPUNKIKULTTUURI	50
3.9 TENNISPALATSIIN IDENTITEETISTÄ, JULKISUUSKUVASTA JA VIESTINNÄSTÄ	55
3.9.1 Työelämän muutoksista ja kumppanuudesta	58
4 AINEISTON ANALYYSI	62
4.1 HENKILÖKUNNAN TEEMAHAASTATTELUT	63
4.2 JOHDON HAASTATTELUT	73
4.3 VERKKOKYSELYN TULOKSET	79
4.4 NUORTEN TYÖPAJAT	83
5 TULOKSET	86
6 KÄYTÄNNÖN EHDOTUKSET	93
7 POHDINTA	98
LÄHTEET	101
LIITTEET	107

Kuva 1. Tennispalatsi.

1 JOHDANTO

Kävin ensimmäisen kerran silloin juuri täysin uudistetussa Tennispalatsissa loppuvuodesta 1998. Se elokuvakokemus oli uskomaton pieniin maakuntateattereihin tottuneelle. Äänentoisto ja salin koko tekivät minuun suuren vaikutuksen. Elämys oli ikimuistoinen, eikä ihme, Tennispalatsin teatteritekniikka oli maailman huippuluokkaa. Näkemäni elokuva oli amerikkalainen *Out of sight*, suomeksi *Mieletön juttu*. Elokuvassa poliisia näytellyt Jennifer Lopez ihastuu roistoa esittäneeseen George Clooneyhin ja elokuvan soinit musiikki pakotti minut hankkimaan elokuvan soundtrackin levyhyllyyni vielä samalla viikolla.

Helsingin ydinkeskustassa, Kampissa sijaitseva Tennispalatsi on suomalaisittain ainutlaatuinen kulttuurikeskus. Finnkinon elokuvateatteri on maamme suurin ja sen teatteritekniikka on edelleen maailman kehittyneimpiä ja konseptinsa syksyllä 2015 remontin yhteydessä myllännyt taidemuseo HAM on yksi Suomen suosituimpia museoita. Kampin alue on on vetovoimainen kaupunkilaisten vapaa-ajanviettopaikka ja esimerkiksi Tennispalatsissa saattaa käydä lauantaisin elokuvissa 9 000 ihmistä. Tennispalatsin vetovoima on entisestään kasvanut

viimeisimmän remontin jälkeen. Tennispalatsin elokuvateatteri tunnetaan myös lempinimellä 'Teinipalatsi', mikä kertoo sen vetovoimasta nuorten keskuudessa.

Taidemuseo HAMin syyskuusta 2015 alkaen ohjelmistossa ollut kiinalaisen Ai Weiwein näyttelyä on käynyt katsomassa yli 119 000 kävijää (Taidemuseo HAM 1.3.2016). Taidemuseo tarjoaa myös ilmaisia iltoja kerran kuukaudessa, joiden musiikkipitoiset sisällöt ovat erityisesti nuorten aikuisten makuun.

Helsingin keskustaa koskevan selvitystyöni Yhdessä hauskeempaa Helsinkiä valmistuttua tammikuussa 2015 työnantajani Helsingin kaupungin nuorisotoimen johtaja Tommi Laitio esitti, että tekisin ylempään ammattikorkeakouluopintoihini liittyvän kehittämistyöni Tennispalatsista. Perusteena tälle oli tarve mallin saamiselle kaupungin ja yksityisen sektorin välisestä yhteistyöstä ja sitä kautta löytää nuorille lisää toimintamahdollisuuksia Helsingin keskusta-alueella. Kävin keskustelut kehittämistyöstä taidemuseo HAMin johtajan Maija Tanninen-Mattilan ja Finnkinon Tennispalatsin teatteripäälliön Markku Riekkisen kanssa keväällä 2015. Molemmat pitivät kehitystyöni suunnitelmaa toteuttamiskelpoisena.

Kehittämistyössä tarkastelen, millainen nuorten mielestä on Unelmien Tennispalatsi ja millaisella yhteistyömallilla se on mahdollista toteuttaa. Työn lopputuloksena esitän toiminnallisia vaihtoehtoja sekä malleja Tennispalatsin toimijoiden, Finnkinon ja taidemuseo HAMin sekä nuorisosiainkeskuksen väliseen yhteistyöhön. Tuloksissa ja toimenpide-ehdotuksissa on huomioitu niin nuorten kuin henkilökunnan näkemykset sekä ajankohtaisesta tutkimuksesta nousseet havainnot.

Työn tekeminen oli innostavaa monestakin syystä. Olen kiinnostunut kulttuurista laaja-alaisesti ja nuorisotyötaustaisena uusien toimintamahdollisuuksien löytäminen nuorille on luonnollisesti erittäin innostavaa. Lisäksi Helsinki on ollut rakas kotikaupunkini 17 vuoden ajan ja on etuoikeus olla kehittämässä sitä.

Olin 24-vuotias alkaesani käydä Tennispalatsissa. Silloin 1998 Tennispalatsin vieressä ei ollut Kampin kauppakeskusta, oli vain tuulinen kenttä täynnä bussi-

laitureita. Alue ei houkutellut ihmisiä silloin samoin kuin nyt, vaikka Tennispalatsi jo silloin väkeä vetikin.

Olen nähnyt Tennispalatsissa lukuisia elokuvia ja taidemuseokin on tullut vuosien varrella eri tavoin tutuksi. Johtajuusopintojeni päätteeksi joulukuussa 2012 ryhmämme valmisti museon työpajassa kasvonaamiot, joihin piti tehdä sekä iloinen että surullinen puoli kasvoista. Saimme kuulla olevamme kuin päiväkotiryhmä, melkein kuin teini-ikäiset pulistessamme näyttelytiloissa jotakin asiattomuuksia. Se museon henkilökunnan meille heittävä vitsi tuli usein mieleeni, kun olin kehittämistyöni kimpussa eikä tekemäni ilon ja surun naamio päässyt kehittämistyötä tehdessä unohtumaan. Niitä molempia riitti työni edetessä ja mitä pitemmälle työni eteni, sitä paremmin ymmärsin, kuinka suuren tehtävän keskellä olin. Olin etuoikeutettu saadessani möyhiä valitsemaani aihetta, mutta ymmärsin myös hyvin, että Tennispalatsi voi vuonna 2016 paremmin kuin koskaan aiemmin.

Käymäni keskustelut Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen henkilökunnan kanssa vakuuttivat minut kuitenkin siitä, että halua vielä toimivamman yhteistyön löytämiseksi Tennispalatsissa on kaikilla ja nuoret koetaan tärkeänä ja kiinnostavana, mutta myös vaikeana ryhmänä. Nuorten kanssa työskentely puolestaan osoitti, että on olemassa asioita, joita nuoret eivät vielä tämän päivän Tennispalatsista itselleen löydä.

Kuva 2. Art is popcorn for the brain

Taidemuseo HAMin ala-aulassa on kyltti, jossa lukee 'Art is popcorn for the brain'. Tässä lauseessa kiteytyy koko Tennispalatsi. Se on taiteellinen, viihdyttävä, sen identiteettiin sopii samalla kepeys ja syvällisyys, ja se on kansainvälinen kulttuurikeskus. Mutta entä nuorten mielestä, mitä se tulevaisuuden paahdamaissi sitten oikein on? Ammattilaisten tekemää laadukasta viihdettä ja taidetta vai myös yhä enemmän nuorten itse tekemiä popcornoja ja kasvonaamioita iloineen ja suruineen?

2 TYÖN TAUSTA JA TAVOITE

Opinnäytetyöni on kehittämistyö. Tavoitteeni on selvittää, millainen nuorten mielestä on Unelmien Tennispalatsi ja millaisella yhteistyömallilla se on mahdollista. Työn lopputuloksena esitän toiminnallisia vaihtoehtoja sekä malleja Tennispalatsin toimijoiden, Finnkinon ja taidemuseo HAMin, sekä talon ulkopuolisen nuorisosiainkeskuksen väliseen yhteistyöhön. Malleissa keskeisintä on, että Tennispalatsi palvelisi tulevaisuudessa mahdollisimman hyvin nuoria 15-25-vuotiaita kaupunkilaisia. Elokuvateaterin ja museon lisäksi Tennispalatsi koostuu ravintoloista ja kahviloista.

Taustalla on myös tuore muutos, kun Tennispalatsin kokonaisuus uusiutui syksyllä 2015, jonka yhteydessä taidemuseo HAM avautui kaksi kertaa suuremmissa tiloissa ja päivitti merkittävästi konseptiaan ja Finnkino muutti huomattavasti teatteritilojaan. Lisäksi Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus aloitti uudistuneella organisaatiolla.

2.1 Menetelmät ja tutkimuksen lähestymistapa

Aloitin aineiston keruun tekemällä teemahaastattelut Finnkinon, taidemuseon HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen työntekijöille syyskuun 2015. Viimeiset haastattelut tein helmikuussa 2016, jolloin tein johdon haastattelut. Yhteensä haastatteluja kertyi 15. Kehittämistyöni lähestymistapa oli toimintatutkimus, jonka luonteeseen kuuluu, että, toiminnan tutkija ei ole ulkopuolinen vaan osallistuu aktiivisesti tekemällä muutokseen tähtääviä väliintuloja, tutkimuskysymykset voivat elää prosessin aikana ja lopputuloskin voi olla jotain muuta kuin mitä alun pitäen haettiin.

Nuorille tein verkkokyselyn, jonka vastausaika oli lokakuun 2015 ja tammikuun 2016 välinen aika. Sain 53 vastausta. Vastajaat olivat Helsingin Diakoniaopistosta, Stadin ammattiopistosta sekä nuorisoasiainkeskuksen toiminnoissa mukana olevilta nuorilta, jotka opiskelevat Helsingin yliopistossa, lukioissa, toisella asteella ja osa on työelämässä.

Pitämässäni kolmessa työpajassa oli yhteensä 12 15-24 vuotiasta. Ensimmäiseen 24.11.2015 pitämäni työpajaan osallistui neljä 16-20-vuotiasta nuorta. Olin kutsunut nuoret työpajaan ja he olivat minulle tuttuja työni kautta. Toisen työpajan nuoret olivat suorittamassa taidemuseo HAMissa Kulttuuri-tet-jaksoa ajalla 30.11.-2.12.2015. Pajassa oli mukana neljä 15-vuotiasta nuorta Oulunkylän yhteiskoulusta ja Töölössä sijaitsevasta suomalais-venäläisestä koulusta. Kolmannessa työpajassa 01.03.2016 oli mukana neljä kutsumaani ja minulle työni kautta tuttua 23-24-vuotiasta nuorta. Päätin pitää kolmannen pajan, koska halusin syventää aiemmin saamaani tietoa nuorten tarpeista ja myös tammihelmikuussa 2016 käymieni johdon haastatteluista nousseiden kysymysten vuoksi.

Nuorten sekä työntekijöiden yhteinen työpaja tehdään itse kehittämistyön jättämisen jälkeen. Työn tulokset esittelen mukana oleville työyhteisöille toukokuussa 2016.

Opinnäytetyöni on ennen kaikkea kehittämistyö, mutta se on myös tutkimus, jossa hyödynnetään moniosaista toimintatutkimuksellista lähestymistapaa. Koska toimintatutkimuksessa ominaista on, että tutkimuskysymykset voivat elää prosessin aikana ja lopullinen muoto selviää vasta prosessin loppuvaiheessa, arvioin säännöllisesti prosessin aikana, onko hankkimani materiaali riittävä ja mitkä kysymykset on syytä esittää millekin kohderyhmälle kiinnostavimman tiedon saamiseksi.

Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2008, 23) toteavat, että tutkimukseksi saatetaan nimittää mitä tahansa toimintaa kuten kartoituksen tekemistä, tietojen keräämistä ja luokittelua, haastatteluaineistoihin perustuvia kuvauksia ja jopa omakohtaiseen kokemukseen perustuvia kirjallisia kuvauksia. Etenkin ammattikorkeakoulussa tutkimukseksi kutsutaan myös toiminnallisia tekoja, joissa on tehty selvitystä jonkin tuotoksen kuten kirjan toteuttamiseksi (Vilkkä 2005, 20).

Vaikka toimintatutkimuksen nimessä on sana tutkimus, ei toimintatutkimus ole tieteen keskuudessa kiistattomasti tutkimuksellinen ja kuten Kuula (1999, 200-201) toteaa, toimintatutkimus on konkreettinen esimerkki tieteen pysyvistä ristiriidoista kahden näennäisesti yhtä pätevän päätelmän tai arvostelman välillä. Niin toimintatutkimuksen oppi-isä Kurt Lewin kuin tämän päivän toimintatutkijatkin haluavat kuulua tieteen kenttään. Jos jäsenyys tiedeyhteisössä tulee saavuttaa tunnustamatta yhtä tieteen peruseetosta eli autonomiaa suhteessa tutkittavaan todellisuuteen, ratkaisu tähän on asettaa toimintatutkimus moraalisesti hyväksyttävämmäksi juuri siksi, että siinä tarkoituksellisesti pyritään suoraan olemaan hyödyksi tutkittavalle todellisuudelle. (emt., 200-203).

Tutkimus on onnistunut, jos sen avulla saadaan luotettavia vastauksia tutkimuskysymyksiin. Tutkimus tulee tehdä rehellisesti, puolueettomasti ja niin, ettei vastaajille aiheudu tutkimuksesta haittaa (Heikkilä 2010, 29). Puolueettomuus onkin

työssäni keskeinen asia, koska edustamani organisaatio, Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus on yksi kehittämistyöni osapuoli.

Tutkimusmenetelmät ja lähestymistapa ei ole millään tavoin itseisarvo vaan ne tulee valita sillä perusteella, mitä tietoa haluaa työllään saada ja mihin kysymyksiin haluaa löytää vastaukset. Kun olen opinnäytetyössäni luomassa eri toimijoiden yhteistyöhön erilaisia malleja, perustuvat valitsemani lähestymistapa ja menetelmät juuri siihen. Työni tavoite oli löytää vastaus siihen, millainen nuorten mielestä on unelmien Tennispalatsi ja kuinka Tennispalatsissa tapahtuva taidemuseo HAMin, Finnkinon ja kaupungin nuorisoasiainkeskuksen yhteistyö voisi tulevaisuudessa tämän parhaalla mahdollisella tavalla mahdollistaa. Uskon parhaan mahdollisen lopputuloksen saavuttamiseen juuri toimintatutkimuksen sekä henkilökunnan teemahaastattelujen, nuorten työpajojen avulla, jota tekemäni nuorille suunnattu verkkokysely tuki.

Toimintatutkimuksessa tuotetaan tietoa käytännön kehittämiseksi ja siinä tutkitaan nimenomaan ihmisten toimintaa. Toimintatutkimus on yleensä ajallisesti rajattu tutkimus- ja kehittämisprojekti, jossa suunnitellaan ja kokeillaan uusia toimintatapoja. Jos tutkimuksen päämääränä yleensä on teoria, niin toimintatutkimuksessa se on käytännön hyöty, osallistujien valtautuminen ja käyttökelpoisen tiedon lisääntyminen. (Heikkinen 2006, 17-22.)

Kun tutkimuksen tekeminen hahmotetaan tavallisesti vaihe vaiheelta johdonmukaisena prosessina, toimintatutkimuksessa näin ei usein tapahdu. Sen lähtökohdaksi voi olla arkisessa toiminnassa havaittu ongelma, jota ryhdytään kehittämään joskus spontaanistikin. Tutkimus alkaa jonkin yksityiskohdan ihmettelystä ja toiminnan reflektioivasta ajattelusta, mikä sitten johtaa yhä laajempiin ja yleisempiin kysymyksiin. Toimintatutkimus hahmotetaan usein syklinä, johon kuuluu sekä konstruoivia että rekonstruoivia vaiheita. Konstruoiva toiminta on uutta rakentavaa, tulevaisuuteen suuntaavaa, kun taas rekonstruoivissa vaiheissa painotetaan jo toteutuneen toiminnan havainnointia ja arviointia. (emt., 78.)

Heikkisen (2006, 80) mukaan kehittämishanke johtaa usein uuteen kehittelyyn. Useat peräkkäiset syklit muodostavat toimintatutkimuksen spiraalin, jossa toiminta ja ajattelu liittyvät toisiinsa peräkkäisinä suunnittelun, toiminnan, havainnoinnin, reflektoinnin ja uudelleensuunnittelun kehinä. Toimintatutkimus on kuin pyörre, joka johtaa jatkuvasti uusiin kehittämisideoihin. Toimintatutkimuksen spiraalimallia on arvosteltu kaavamaisuudesta ja on myös väitetty, ettei se täysin kuvaa sosiaalisen toiminnan monimutkaisuutta ja ennakoimattomuutta. Malli jäsentää tutkimusprosessia, mutta kuvaa sen vaiheet pelkistetysti ja vaiheittaisesti. Todellisuudessa suunnittelu, toiminta ja arviointi lomittuvat, eikä niitä voi erottaa toisistaan.

Toimintatutkimuksella oleva kaksoistehtävä, toiminnan tutkiminen ja kehittäminen kuvaa täydellisesti opinnäytetyöni näkökulmaa. Toimintatutkimus ei ole niinkään tutkimusta toiminnasta vaan tutkimusta toiminnan sisällä toiminnan kehittämistä varten (Heikkinen 2015, 205).

”Mikään ei ole niin käytännöllistä kuin teoria” on usein käytetty lainaus Kurt Lewiniltä ja toimintatutkimuksessa teoriaa ja käytäntöä ei käsitellä toisistaan erillisinä. Reflektoidessaan ihminen tarkastelee omia uskomuksiaan, ajatustapojaan ja kokemuksiaan. Reflektion avulla pyritään pääsemään uudenlaiseen toiminnan ymmärtämiseen ja siten kehitetään toimintaa (emt., 211). Reflektointi on totuttujen toiminta- ja ajattelurakenteiden perusteiden pohdintaa (Heikkinen 2006, 34).

Heikkisen (2006, 50-53) mukaan osallistava toimintatutkimus korostaa tutkimuskohteena olevan yhteisön jäsenten osallistumista tutkimukseen, mutta kaikki toimintatutkimuksen metodologit eivät kuitenkaan painota osallistumista. John Creswell pelkistää toimintatutkimuksen kahteen pääluokkaan, käytännölliseen (practical action research) ja osallistavaan (participatory action research) lähestymistapaan sen perusteella, millainen merkitys vaikuttamisella on. Kemmisin mukaan Englannissa ja Yhdysvalloissa painotetaan käytännöllisiä päämääriä, kun puolestaan eteläamerikkalaiset ja australialaiset toimintatutkijat korostavat poliittista ja yhteiskunnallista osallistumista. Tekemässäni kehittämistyössä painottuvat käytännön päämäärät.

Lähellä toimintatutkimusta oleva kehittävä työntutkimus tunnetaan lähinnä Suomessa (emt., 59), mutta sen taustalla oleva teoria on kansainvälisesti tunnettu ja se saatetaankin luokitella joissakin yhteyksissä toimintatutkimukseksi. Kehittävä työntutkimus analysoi yhteiskunnallisia toimintoja toimintajärjestelmäkäsitteen avulla. Tässä keskeistä on muutosten analyysi. Kehittävää työntutkimusta on sovellettu Suomessa laajasti ja sen pohjalta on kehitetty erilaisia työn kehittämisen malleja, kuten muutoslaboratorio. Se voi olla useamman seminaarin mittainen sarja, jossa tutkijat ja toimijat yhdessä analysoivat työyhteisön toimintatapoja.

Minulla on kokemus yhdestä kehittävän työntutkimuksen hankkeesta, muutoslaboratoriosta, joka toteutettiin johtamassa työyhteisössä Helsingin Vuosaaresa vuosina 2003-2005. Kokemukseni menetelmästä ovat pääosin hyvin myönteisiä, mutta jälkikäteen arvioituna 1,5 vuoden työn määrään nähden ei työn käytäntöihin juurtunut uutta siinä määrin kuin olisi toivonut.

Toimintatutkimuksen suunnittelussa on syytä huomioida, että sen piirteisiin kuuluu arvaamattomuus eikä tutkija tällöin voi varautua kaikkiin eteen tuleviin kysymyksiin. (emt., 94-100.) Toiminta kentällä on toimivien, luottamuksellisten suhteiden rakentamista osallistujiin. Ilman luottamusta kenttätyö saattaa käydä jopa mahdottomaksi, mutta parhaimmillaan kenttävaihe on dialogista oppimista, osallistujien tasavertaista keskustelua, ongelmanratkaisua ja tiedonmuodostusta. (emt., 101-103.) Tekemissäni työntekijöiden haastatteluissa ja nuorten työpajoissa vallitsi kokemuksieni perusteella vuorovaikutteinen ja luottamuksellinen ilmpapiiri, joissa itse opin paljon.

2.2 Tutkimusetiikasta

Tutkimusetiikka asettaa lisävaateita tutkimukselle. Sen mukaan tutkimuksen tekemisen on oltava kurinalaista, järjestelmällistä ja täsmällistä (Vilka 2005, 21).

”Etiikka moraalisenä näkökulmana on osa arkista elämää. Se on mukana tilanteissa, joissa ihminen pohtii suhtautumistaan omiin ja toistensa tekemisiin, sitä mitä voi sallia, mitä ei ja miksi.” (Kuula 2006, 21).

Kuten Kuula (2006, 58-59) toteaa, tutkimuseettiset normit eivät sido tutkijaa laillisesti, mutta ne velvoittavat tutkijaa ammatillisesti. Normeilla ohjataan tutkimuksen tekoa ja ilmaistaan niitä arvoja, joihin tutkijoiden tulisi sitoutua. Normit tulisi kuitenkin nähdä apukeinoina eettisten ongelmien ratkaisussa.

Tutkimusaineistoa kerätessä haastateltavalla tulee olla tieto tutkimusaineiston käytöstä. Tutkimuksesta annettava tieto on monella tavoin tärkeä, koska se voi vaikuttaa ihmisten osallistumishalukkuuteen tutkimuksessa. (emt., 99-105.)

Kuulan (2006, 128) mukaan erityisesti laadullisen tutkimuksen alkuaikoina oli suosittua tehdä teemahaastatteluja. Niissä vastausvaihtoehtoja ei ollenkaan strukturoitu ja haastatteluja ohjattiin sisällöllisesti etukäteen laadituilla teemoilla. Itse haastattelun kulku ei välttämättä noudattanut etukäteen suunniteltua järjestystä. Tällaiset vapaamuotoiset haastattelut etenevät ikään kuin vapaan keskustelun tavoin. Käytin kehittämistyössäni teemahaastatteluja ja käymäni keskustelut etenivät usein vapaamuotoisesti Kuulan esittämällä tavalla.

Tutkijan on syytä huomioida mahdolliset niin sanotut portinvartijat. Näitä voivat olla erilaiset organisaatiot ja instituutiot, joiden yhteydessä tutkimusaineistoa kerätään. Julkisella sektorilla, jota itse edustan, tällaisia voivat olla erilaiset hallinnolliset elimet, joilta täytyy saada tutkimuslupa (Kuula, 2006, 144.). Omassa tapauksessani kehittämistyössä mukana olevat organisaatiot (kaksi julkista ja yksi yksityinen) voivat päättää tutkimuksen tekemisestä eikä erillistä portinvartijaa niiden johdon yläpuolella ole. Organisaatioiden materiaalin suhteen jouduin hyväksymään sen, ettei minulla ollut mahdollisuutta saada Finnkinolta jo tehtyjä selvityksiä ja tutkimuksia, koska nämä olivat liikesalaisuuksia.

Olipa tutkimuksen menetelmä tai lähestymistapa mikä tahansa, Hirsjärven ym. (2008, 25) mukaan kaikkein suurin eettinen paino tulee olla tutkittaviin liittyvässä etiikassa. Tämä liittyy tutkittavien informointiin tutkimuksen tavoitteista, ta-

voista, toteutuksesta ja tuloksista sekä niiden hyödyntämisestä. Kerroin kaikille haastelluille ja työpajoihin osallistuneille nuorille koko prosessin eri vaiheineen. Toin myös esille, että vaiheet voivat muuttua, mikäli jotain yllättävää nousee esille kehittämistyötä tehdessäni.

Tutkimukseen osallistumisen pitää olla lähtökohtaisesti vapaaehtoista. Tutkittavan on siis pystyttävä arvioimaan, mitä tutkimuksen kuluessa tapahtuu tai saattaa tapahtua. Kehittämistyössäni keräämäni materiaali nuorten osalta perustui täysin vapaaehtoisuuteen. Myös jokainen kolmesta työyhteisöstä oli mukana vapaaehtoisesti ja uskoakseni myös jokainen haastatteleman työntekijä. On kuitenkin mahdollista, että työyhteisön sisällä joitakin työntekijöitä oli ”ohjattu” haastateltavakseni.

Kuva 3. Helsingin keskusta ja lähialueet.

3 TEORIAPOHJA

Teoriapohjassa tuon tiivistetysti esille tammikuussa 2015 valmistuneen Yhdessä hausempaa Helsinkiä –selvitykseni keskeisimmät havainnot. Lisäksi avaan

nuorten tarpeita muiden tekemien selvitysten kautta, kerron nuorisokulttuureista, nuorista kulttuurin käyttäjinä, jonka jälkeen käyn läpi Helsingin ja kulttuurin suhdetta sekä itse Tennispalatsia.

3.1 Keskustaselvitys - Yhdessä hauskeempaa Helsinkiä

Helsingin kaupungin nuorisotoimenjohtaja Tommi Laitio antoi elokuussa 2014 minulle tehtäväksi selvittää Helsingin keskusta-alueetta, sen kehitystä ja nuorisosiainkeskuksen roolia alueella tulevaisuudessa. Selvityksen tarve pohjautui siinä vaiheessa meneillään olleeseen nuorisosiainkeskuksen organisaatiomuutosprosessiin sekä Helsingin ja erityisesti sen keskusta-alueen isoon muutokseen. Toteutin selvityksen elo-joulukuun aikana 2014 ja selvitys valmistui tammikuussa 2015. Selvityksen maantieteellinen alue kattoi ydinkeskustan lisäksi Itäisen kantakaupungin sekä rakentumassa olevat alueet Jätkäsaaren, Kalasataman ja Keski-Pasilan.

Selvityksen tuotoksena syntyi esitys, jossa oli vaihtoehtoja nuorisosiainkeskuksen roolista nykyisen ja laajenevan keskustan alueella. Osa esityksessä esitetyistä toimenpiteistä koskivat jo vuotta 2015, mutta pääosin muutokset tapahtuvat vuoden 2018 jälkeen. Tarkastelussa huomioin nuorisosiainkeskuksen nykyiset toiminnot sekä käynnissä olleen suunnantarkistuksen ja organisaatiomuutoksen. Selvityksessä tutustuin muiden kaupungin virastojen suunnitelmiin ja alueiden kehitykseen kaupunkisuunnittelun näkökulmasta. Selvityksen yhteydessä keskustelin yhteensä 53 henkilön kanssa. Henkilöistä 12 edusti kolmatta tai yksityistä sektoria, 16 nuorisosiainkeskusta ja 25 muita kaupungin virastoja. Tarkempi lista toimijoista on liitteenä (liite 1).

Selvityksen yksi keskeinen lähtökohta oli Helsingin kasvu ja kasvu erityisesti keskusta-alueen tuntumassa. Uusi yleiskaavaehdotus rakentuu ajatukselle 860 000 asukkaan suurkaupungista 2050-luvulla. Urbaani elämäntyyli on eri alojen asiantuntijoiden mukaan lähivuosina yhä nosteessa ja siksi Helsingin kantakaupungin imu ulottuu entistä laajemmalle alueelle (Helsingin sanomat 30.11.2014).

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston mukaan Helsingin ja koko pääkaupunki-seudun liikennettä kehitetään. Osa hankkeista on kuitenkin epävarmoja kaupungin ja koko maan taloudellisen tilanteen vuoksi. Helsingissä liikkuminen on silti maailmanlaajuisesti tarkasteltuna helppoa.

Nuoret käyttävät edelleen keskustaa ja kehittyvän ja paranevien joukkoliikennetkaisu- ratkaisujen vuoksi ja keskustan vetovoima kasvaa ja keskusta myös laajenee. Useat haastatellut olivat sitä mieltä, että vielä seuraavien vuosien ajan Kampin ympäristö on nuorille tärkein alue, mutta hiljalleen Itäisen kantakaupungin merkitys kasvaneen erityisesti nuorten aikuisten osalta.

Keskustaselvitystä tehdessäni minulle vahvistui käsitys siitä, että täysi-ikää lähestyville nuorille kokoontumis- ja toimintatiloiksi soveltuvat hyvin aikuisille suunnatut tilat. Ihmisten valitsemat paikat eivät jakaudu niinkään iän vaan identiteetin mukaan ja lisäksi yli kaksikymmentävuotiaita on syytä ajatella nuoriso-työssä enemmän kumppaneina kuin työn kohteena.

Keskustaselvityksessä huomioin eri näkökulmia ja yksi lähtökohta oli Helsingin kaupungin strategia. Kaupungin strategiassa vuosille 2013-2016 ja nuorisoasiainkeskuksen linjauksissa korostuvat niin toiminnalliset kuin tiloihin liittyvät kumppanuudet. Helsingistä halutaan kehittää elävämpää kaupunkia ja erilaisten tapahtumien järjestämistä tuetaan ja niihin kannustetaan.

Helsinki on nuorten aikuisten kaupunki, jonne muuttaa runsaasti ihmisiä työn ja opiskelun vuoksi. Heille Helsinki on ympäristönä uusi ja verkostojen luominen voi alkaa tyhjästä. Nuorten toiveita tarkastellessani, tällaista elävää kaupunkiympäristöä haluavat myös nuoret itse. Nuorten mielestä on tärkeää, että kulttuurista toimintaa löytyy myös omista kaupunginosista. Tasapainoiseen kaupungin kehittämiseen tähtäävät niin ikään kaupungin eri toimijat. Tulevaisuudessa kaupunkikeskuksia kehitetään ja erityisesti kulttuuritoimijat etsivät tapoja suunnata toimintaa alueille taidelaitosten, järjestöjen ja virastojen yhteistyönä.

Helsingin ja koko seudun kasvu on samalla uralla kuin Tukholmassa, Oslolla ja Kööpenhaminassa. Myös Berliini ja Pietari kasvavat. Muuttoliike on vahva kas-

vun selittäjä kaikissa näissä kaupungeissa (Manninen 2015, 49). Helsingin kaupungin tietokeskuksen tilastojen mukaan Helsinki kasvaa lähivuosina voimakkaasti juuri keskusta-alueen tuntumassa ja käsitys kaupungin keskustasta muuttuu. Jätkäsaari rakentuu noin 18 000 asukkaan alueeksi, jonka palvelut löytyvät osin nykyisestä keskustasta. Jätkäsaarelle ja koko Länsi-Sataman alueelle ominaispiirteensä antavat vahvat liikuntamahdollisuudet, merellisyys ja kivijalkakaupat. Kalasatamassa tulee asumaan noin 20 000 ihmistä. Alueelle identiteettinsä antava kulttuuritoiminta vahvistuu edelleen Kalasataman muodostaessa nuorten kaupunkilaisten suosiman alueellisen kokonaisuuden yhdessä Arabian, Hermannin, Kallion ja Vallilan kanssa. Kalasatama on myös merellinen alue, joka yhdistyy tulevaisuudessa silloilla suoraan kantakaupunkiin ja Kruunuvuoreen. Kalasatamaan tulee suuri ostoskeskus. Keski-Pasila rakentuu alueista viimeisenä. Siellä asuu vuonna 2030 noin 5 500 uutta pasilalaista. Sinne rakentuu jättimäinen tripla, jossa on kolme kertaa Kampin keskuksen kokoinen ostoskeskus. Kaupungin palveluita uusille alueille tulee aiempaa valikoidummin niiden painottuessa vahvasti lakisääteisiin palveluihin.

Helsingissä tietokeskuksen (Keskinen, Högnabba 2015, 20) mukaan Helsingissä oli vuoden 2014 alussa 100 000 iältään 0–17-vuotiaista lasta ja nuorta (16,3 % koko väkiluvusta) ja 120 000 iältään 18–29-vuotiaista nuorta aikuista (19,6 % koko väkiluvusta). Helsinkiä pidetään ikärakenteeltaan nuorena kaupunkina nuorten aikuisten määrän vuoksi. Helsinkiläisten keski-ikä on kuitenkin Espoota ja Vantaata korkeampi, sillä lapsiperheitä on suhteellisesti vähemmän verrattuna naapurikuntiin.

Väestöennusteen mukaan (tietokeskus 2015) alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten määrä tulee Helsingissä kasvamaan kymmenessä vuodessa 20 000:lla. Sitä vastoin 18–24-vuotiaiden määrä tulee vähenemään vuoteen 2014 mennessä 8 800:lla. Tämä selittyy sillä, että 1990-luvun laman aikana Helsingissä pienten lasten määrä kasvoi runsaasti, kun taas 2000-luvun alussa lasten määrä väheni merkittävästi. Nyt lamavuosien ikäluokka on 18–24-vuotiaita ja heidän jälkeensä tulevat ikäluokat ovat siksi pienempiä.

Helsingissä asui vuoden 2015 alussa 136 322 15-29-vuotiasta nuorta, mikä on 14 prosenttia koko maan nuorista. 15-19-vuotiaden nuorten määrä on pienin, mutta nuorten määrä kasvaa seuraavissa ikäluokissa pääasiassa opiskelijoiden tulomuutosta johtuen. Helsingissä 20-24-vuotiaita on jo lähes 50 000 ja 25-29-vuotiaita lähes 60 000 ja koko maan ikäluokasta 17,5 prosenttia asuu Helsingissä. Vuodesta 2000 lähtien 15-29-vuotiaiden määrä on kasvanut Helsingissä 14,5 prosenttia kun samaan koko maassa kasvua on ollut vain kaksi prosenttia (Nuorten hyvinvointikertomus 2.3.2016).

Useimpien Yhdessä hauskeempaa Helsinkiä –keskustaselvitykseen haastattemieni asiantuntijoiden mielestä tulevaisuuden Helsingissä toimitaan muunneltavissa tiloissa ja joustavilla rakenteilla. On kyettävä reagoimaan ja uusiutumaan. Tällä hetkellä julkisella sektorilla on kyvyttömyyttä tarttua nouseviin ilmiöihin ja tilankäyttö on liian siiloutunutta.

Kaupunkiin tulee useita keskustoja ja alueet erottuvat toistaan nykyistä enemmän. Ydinkeskustan käytettävyyteen vaikuttaa paljon se tosiasia, että asuinalueilta keskustaan on lyhyempi matka kuin päinvastoin. Keskusta on aluetta, joka sopii parhaiten yli 20-vuotiaille ja opiskelijat löytyvät pääosin edelleen keskustasta. Opiskelijoiden resurssia kumppaneina ei ole osattu vielä täysin hyödyntää.

Nuoret tulevat keskustaan eri puolilta kaupunkia ja pääkaupunkiseutua. Esimerkiksi Kampissa sijaitsevan Walkers-talon kävijöistä kuitenkin vain 15 prosenttia tulee Itä-Helsingistä, mikä on huomattavasti vähemmän kuin esimerkiksi Länsi-Helsingistä (Miettinen, 2014). Tulevaisuudessa uudet kauppakeskukset Kalasatamassa ja Keski-Pasilassa voivat toimia nuorten jakajina. Länsimetro tulee vaikuttamaan Helsingin keskustaan suuntautuvaan liikenteeseen ja liikennöinti alkaa syksyllä 2016. Uusia asemia Helsingin puolella ovat Lauttasaari ja Koivusaari.

Kallio ja Vallila kasvattavat muun Itäisen kantakaupungin kehittyessä roolia nuorten aikuisten alueina entisestään. Itäisen kantakaupungin ominaispiirre

pienet asunnot pitävät alueen nuorten aikuisten suosimana, mutta perheiden jääminen alueelle tasapainottaa kokonaisuutta.

Ydinkeskustassa Senaatintorin ympäristö houkuttelee enemmän turisteja ja aikuisia kuin nuoria. Nuoret keskittyvät Kampin ympäristöön ja vähitellen myös yhä enemmän Itäiseen kantakaupunkiin.

Erityisesti kaupungin toimijoita polarisaatiokehitys huolestuttaa, mutta Helsingin vahvuutena on tasa-arvoinen maankäyttöpolitiikka. Nuoriso- ja kulttuuritoimijat korostivat sitä, että useimmilla nuorilla on kasvava tarve tulla nähdyksi ja kulttuurinen nuorisotyö vastaa hyvin siihen tarpeeseen. Nuorilla täytyy aina olla mahdollisuus päästä esiintymään kaupungin parhaille estradeille. Tulevaisuudessa Pop up –tyyppinen toiminta vastaa hyvin moneen tarpeeseen ja se voi tapahtua esimerkiksi eri taidelaitosten ja yksityisten toimijoiden tiloissa.

Kuva 4. Lasipalatsiin avautuu vuonna 2018 taidemuseo Amos Rex.

Keskustassa on nuorten näkökulmasta paljon hyödyntämätöntä tilaa. Keskusta on kulttuuritoiminnan osalta yltäkyläinen ja potentiaalisia kulttuurikumppaneita löytyy runsaasti. Keskustan erityispiirre on myös esimerkiksi kolme viikkoa kestävä talviloma, kun keskustaan tulee lomalaisia eri puolelta Suomea. Lomajonojen osalta eri toimijoiden yhteistä toiminnan suunnittelua tulisi kehittää.

Keskustassa on paljon toimintaa, mutta se on pääosin maksullista. Nuorille vetoimaiset toiminnot kuten musiikki, tanssi, teatteri ja sirkus tarvitsevat varsin isoja tiloja ja ovat verrattain kalliita harrastuksia.

Tulevaisuudessa yhdessä tekeminen on ainoa vaihtoehto. Se tarkoittaa tiivistä kumppanuutta myös järjestöjen ja vapaiden ryhmien kanssa. On päästävä pois ajattelusta, ettei tämä kuulu meille. Tarkoituksenmukaisempaa olisi toimia enemmän moniammatillisissa työtiimeissä.

Nykyään tapahtuu aiempaa enemmän pienimuotoista ja kynnyksetöntä toimintaa, jota ihmiset järjestävät paljon myös itse. Ihmisten aktiivisuus on lisääntynyt ja se kertoo jo osin notkistuneesta toimintaympäristöstä. Maahanmuuttajat ovat rikastuttaneet kaupunkiamme. Ihmiset myös matkustavat paljon ja tuovat vaikutteita Helsinkiin. Kaupunkilaiselle on lopulta sama, mikä virasto tai toimija asiat tekee.

Kuva 5. Näkymä Kannelmäen asemalta Malminkartanon suuntaan.

3.1.1 Suunta alueille

Useimpien selvityksessä mukana olleiden toimijoiden mielestä vetovoimaiset lähipalvelut ovat tärkein toiminnan organisoinnin näkökulma. Kaiken ikäisten kaupunkilaisten kotiseuturakkaus on voimistunut ja useimpien mielestä keskustassa on jo kaikkea ja alueellisia toimintoja tulee vahvistaa.

Eryteisesti kulttuuritoimijoiden suunnitelmat on syytä ottaa huomioon mietittäessä Tennispalatsin roolia nuorten vapaa-ajanviettopaikkana. Kulttuurikeskus on selvittänyt kulttuurirahojen jakautumisen kaupungin eri alueilla. Kulttuuri keskittyy keskustaan –selvitys (2014) osoittaa, että helsinkiläiset ovat hyvin eri asemassa kulttuuritoiminnan määrärahojen kohdentumisen suhteen ja selvityksen mukaan, keskusta-alueella asuvat nauttivat kulttuuriin suunnatuista määrärahoista selvästi muita kaupunkilaisia enemmän. Taidelaitoksilla tulisi olla moraalinen velvoite tehdä myös aluetyötä. Yksi hyvä esimerkki Helsingistä on Kansallisteatterin tekemä projekti Kontulassa vuonna 2015.

3.1.2 Nykyisistä ja tulevista tiloista

Kaikki ovat yhtä mieltä siitä, että kaupungin tilat tulisi olla vielä nykyistä tehokkaammassa käytössä. Tarvitaan rohkeita avauksia ja ennakkoluulottomia kokeiluja. Keskustakirjasto tulee olemaan yksi keskeinen osa Töölönlahden kulttuurikokonaisuutta. Keskustakirjastosta rakentuu lukuisten eri mahdollisuuksien talosen valmistuessa 6.12.2018. Nuoret voivat toimia koko talossa. Talosta tulee muuntojoustava eli tiloja voidaan muuttaa tarpeen ja tilanteen mukaan ja talon välineistö on myös kaikkien käytössä. Keskustakirjastossa Kulttuurikeskuksen rooli on vahvasti tapahtumien tuottamisessa, joita sinne on tulossa runsaasti. Kansallinen audiovisuaalinen arkisto KAVI on siirtymässä myös Keskustakirjastoon ja ottamassa aktiiviseen käyttöön kirjastossa olevan elokuvateatterin.

Kaupunginmuseon Valkoinen sali avautuu Senaatintorin kupeessa 2016 ja se voisi toimia isojen myös nuorille suunnattujen tapahtumien pitopaikkana esimerkiksi loma-aikoina. Amos Andersonin taidemuseo (Amos Rex) avaa uudet tilat Lasipalatsissa vuoden 2018 alussa.

3.1.3 Yhdessä kohti haus Kempaa Helsinkiä

Keskustaselvityksen (2015) mukaan kaikki haluavat kaupungistamme haus Kempaa. Siihen on käytettävissä vain vähemmän rahaa kuin aiemmin. Se täytyy tehdä yhdessä hyödyntämällä koko se runsas tila- ja toimijaverkko, joka Helsingissä ja erityisesti keskustassa on. Siihen tarvitaan joustavia tiloja ja notkeita mieliä. Se syntyy erilaisten tapahtumien ja spontaanin tekemisen kautta. On kyettävä reagoimaan nopeammin ja on eduksi, ettei toiminta ole sidoksissa vain tiettyyn paikkaan.

Pääosin aikuisten käyttämät tilat soveltuvat hyvin nuorten toimintaan. Tällaisia tiloja Helsingin keskustassa on runsaasti ja tällä hetkellä niiden hyödyntäminen on nuorten näkökulmasta vajaata ja osin olematonta. Eri toimijoilla on vahva tahto löytää tapa tehdä asioita yhdessä, koska on kysymys yhteisestä edusta. Keskusta-alueelle on vielä suunnitelmissa useita uusia tiloja, joten pulaa tiloista ei ole. On myös tärkeää, että nuoret pääsevät toimimaan kaupungin keskeisimmillä areenoilla.

Kun toimijoiden tavoitteena on synnyttää eri-ikäisten ja erilaisten ihmisten kohtaamisia, jokaiselle ikäryhmälle jaetut tilat eivät vastaa tähän tarpeeseen. Erilaisille ja eri-ikäisille kaupunkilaisille hyviä onnistuneita kohtaamispaikkoja on. Tällaisia ovat esimerkiksi kirjastot ja liikuntapaikat.

Pelkästään alle 18-vuotiaaille nuorille suunnattujen tilojen tarve Helsingin keskustassa vähenee. Teatteriin, tanssiin ja sirkustoimintaan soveltuville tiloille on Helsingissä kasvava kysyntä. Tämä koskee erityisesti nuorten omaehtoista ryhmätoimintaa.

Kaupungin palvelut tulee tuottaa sisältö edellä ja jättää ikäkysymykset vähemmälle huomiolle. Lisäksi yhteistyö yksityisen sektorin toimijoiden kanssa lisääntyy ja keskusta-alueella toiminnallista yhteistyötä tehdään erityisesti tapahtuma- ja pop up –tyyppisissä toiminnoissa.

Nuorisoasiainkeskuksessa toteutetun suunnantarkistuksen lopputuloksena vuonna 2015 linjattiin, että tulevina vuosina ydinkeskustassa se toimii ainoastaan kumppaneiden kanssa yhteisissä tiloissa eikä hae alueelta omia tiloja. Lin-

jaukseen vaikutti omalta osaltaan tekemäni Yhdessä hauskeempaa Helsinkiä – selvitys, jossa keskeisenä havaintona oli kantakaupungista nuorille soveltuvien tilojen runsas määrä. Yhtenä kokonaisuutena tiloista nousi museot, joiden kanssa tehtävä yhteistyö vauhdittuikin selvityksen valmistumisen jälkeen. Tästä keskeisimpänä esimerkkinä on kesällä 2016 useamman museon ja nuorisoasiainkeskuksen yhteistyössä tekemä kesätyöprojekti, jossa 30 nuorta palkataan suunnitteluassistentiksi.

3.2 Helsinki

Seuraavassa käyn läpi lyhyesti Helsingin historiaa ja sitä, miltä Helsinki tänään näyttää. Erityisenä huomioni on nuorten asema kaupungin väestössä ja nuorten määrät tulevaisuudessa.

3.2.1 Historiaa

Helsinki on ollut vuodesta 1812 lähtien Suomen pääkaupunki ja vuonna 1944 sen väkiluku oli noin 275 000 (Helsingin kaupunki 20.7.2015). Vuoden 1946 alussa Helsingin kaupunkiin liitettiin Huopalahden, Oulunkylän ja Kulosaaren maalaiskunnat, Haagan kauppala sekä merkittävän osan silloisesta Helsingin pitäjästä, nykyisestä Vantaan kaupungista. Helsinki sai 51 000 uutta asukasta ja sen maa-alue viisinkertaistui. Vuosaari liitettiin Helsinkiin vuonna 1966, yhtenä syynä oli suunnitelma uuden sataman rakentamisesta. Päätöksenteko kuitenkin viivästyi ja satama valmistui vasta vuonna 2008. Vuoden 2009 alussa Helsinkiin liitettiin kaupungin itäpuolelta osat Sipoon kuntaa sekä Vantaan kaupunkia.

Suuri kaupunkirakentamisen vaihe Helsingissä oli 1970- ja 1980-luvuilla. Metro otettiin Helsingissä käyttöön vuonna 1982. Helsingin kantakaupungin väestörakenne muuttui parissa vuosikymmenessä huomattavasti. Vielä 1970-luvulla keskustassa asuivat lähinnä vanhukset, kun taas nuoriso ja nuoret perheet viihtyivät esikaupungeissa ja lähiöissä. 1990-luvulla pääkaupunkiseudulle suuntautui vilkas muuttoliike, joka toi keskusta-asumiseen uuden aallon. Lähiöihin sodan jälkeen muuttanut väestö on vanhentunut samalla, kun nuoriso on muuttanut pois uudemmille alueille. Kantakaupungin pienten asuntojen vuokra- ja

myyntihinnat lähtivät huimaan nousuun 1980-luvun nousukaudella ja uudelleen laman jälkeen 1990-luvun jälkipuolella (Helsingin kaupunki 2015).

Helsinkiin on kautta aikojen muuttanut nuoria, opiskelunhaluisia ja työkuntoisia ihmisiä. Kansainvälisyys nähtiin yhtenä Helsingin periaatteista jo 1990-luvulla. Kaupunki panosti imagoon, arkiviihtyvyyteen, asumisen tasoon ja logistiikkaan. Kulttuuri muotoutui eurooppalaiseen tapaan kaupungin strategiaksi ja Helsinki olikin eurooppalainen kulttuuripääkaupunki vuonna 2000. Viimeisen kymmenen vuoden aikana Helsingissä on korostettu kulttuuria, merellisyyttä ja vehreyttä. Keskustan katuja muutetaan kävelykaduiksi ja uusia merellisiä asuinalueita rakennetaan entisten satama- ja teollisuusalueiden tilalle. (emt., 2015).

Kuva 7. Näkymä Kampista aivan Tennispalatsin naapurista.

3.2.2 Helsinki tänään

Helsinki on kasvava kaupunki. Helsingin kaupungin tietokeskuksen mukaan (2016) 31.12.2015 Helsingissä asui 628 510 asukasta. Edelliseen vuoteen verrattuna väestö oli kasvanut 7 795 asukkaalla. Myös koko pääkaupunkiseutu kasvaa. Muutosta vuoteen 2014 oli tullut 15 592 asukasta ja kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudulla, Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa asui vuoden 2015 lopussa 1 122 010 asukasta.

Helsingin väestö kasvaa Helsingin kaupungin tietokeskuksen (Jaakola, Cantell & Vass 2015, 6) mukaan ennätysnopeasti. Viime vuosina uusien helsinkiläisten määrä on lisääntynyt noin 9 000 asukkaalla joka vuosi ja seuraavan kymmenen vuoden aikana kaupungin väkiluvun ennustetaan kasvavan lähes 100 000 asukkaalla. Helsingin väestörakenne pysyy nuorena huolimatta ikäihmisten kasvavasta osuudesta. Helsinki on pienten asutokuntien kaupunki, sillä neljässä viidestä kotitaloudesta asuu yksi tai kaksi asukasta. Lisäksi yksinhuoltajien osuus on suuri. Helsinkiläiset voivat varsin hyvin, paremmin kuin Suomessa keskimäärin tai monissa muissa suurissa kaupungeissa. Toisaalta hyvinvointierot lisääntyvät niin eri väestöryhmien kuin kaupunginosien välillä ja erityistä huolta on syytä kantaa lapsiperheiden tilanteesta.

Helsinki on kehittymässä tietokeskuksen (2015) mukaan rakenteeltaan monikeskuisemmaksi ja verkostomaisemmaksi kaupungiksi. Asukkaiden liikkuvuus on kasvussa, erityisesti asiointi- ja ostosmatkojen sekä vapaa-ajan matkojen määrä lisääntyy. Joukkoliikenteen palvelutaso on korkea ja asukkaat arvostavatkin joukkoliikennettä.

Kaupunginosat ovat varsin erilaisia, mikä näkyy suhteellisin suurina vaihteluina esimerkiksi vieraskielisen väestön osuuksissa, koulutustasossa, työllisyydessä ja työttömyydessä, mutta toisaalta Helsingin tilanne on tältä osin varsin tasapainoinen ja kansainvälisesti katsoen hyvä. Helsinkiläiset ovat tyytyväisiä kaupunkipalveluihin, kuten julkiseen liikenteeseen ja kulttuuripalveluihin. Myös sosiaal ja terveystalveta sekä koulutustalveta arvostetaan paljon, joskin varauksia esitetään terveystalveta saatavuudesta (Jaakola, Cantell & Vass 2015, 6).

Helsingin kaupungin tietokeskuksen mukaan (Vilkama, Lönqvist, Väliniemi-Laursson & Tuominen 2014) pääkaupunkiseudun eriytymiselle on ominaista kaksi rinnakkaista kehityskulkua. Yhtäältä kehitys näkyy miltei koko seudulla samansuuntaisena siten, että erityisesti keskitulot, kantaväestön koulutustaso ja vieraskielisten osuus ovat kasvaneet lähes kaikilla pääkaupunkiseudun asuinalueilla vuosina 2002–2012, yleinen koulutus- ja tulotason nousu ovat siis heijastuneet myönteisesti koko seudulle. Samoin maahanmuuton kasvu näkyy vieraskielisten määrän ja osuuden nousuna miltei koko seudulla. Keskitulot ja kan-

taväestön koulutustaso eli ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus ovat kohentuneet eniten niillä alueilla, jotka olivat jo lähtötasoltaan seudun keskitasoa tai kärkeä. Myös matalimman tulo- ja koulutustason alueilla muutos on ollut positiivista, mutta niin pientä, että alueet ovat jääneet kehitystahdissa jälkeeseen.

Helsingiläisiä kouluja tutkineen Venla Berneliuksen (2013) havainnot vahvistavat edellistä näkemystä. Helsingin seudulla eriytyminen oli kansainvälisesti erityisen vähäistä 1990-luvulle saakka. Sosioekonominen eriytyminen väheni 1990-luvun alkupuolelle, kun yleinen talouskehitys, hyvinvointivaltion tulonsiirrot ja Helsingin kaupungin aktiivinen sosiaalisen sekoittamisen politiikka pienensivät väestöllisiä ja alueellisia eroja. Viime vuosikymmenien talouden rakennemuutokset ja nopea seudullinen kasvu ovat kuitenkin kääntäneet erot kasvuun ja korostaneet eroja hyvä- ja huono-osaisten alueiden välillä.

3.2.3 Helsinki on nuorten kaupunki

Helsingin väestöstä 10-17-vuotiaiden osuus oli Helsingin kaupungin tietokeskuksen mukaan vuoden 2013 alussa 6,8 prosenttia. Suurin osa nuorista asuu esikaupungeissa ja yli puolet nuorista asuu Itäisen, Koillisen ja Kaakkoisen suurpiirien alueella. Alle 18-vuotiaiden nuorten osuus on vähäisin kantakaupungissa, mutta kantakaupungissa asuu kuitenkin kaupungin nuorista silti lähes viidesosa, 7 400 henkeä. Uudet asuntoalueet Ruoholahti-Jätkäsaari ja Arabianranta ovat kantakaupungin nuorisokeskittymiä.

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Avanto Helsingin selvityksen (2014) mukaan nuoret viettävät paljon aikaa keskusta-alueella ja käyttävät keskustan palveluita usein. Kantakaupunki ja keskusta ovat nuorten mielestä onnistuneita ja toimivia alueita palveluiden suhteen, ja he toivoisivatkin samanlaista keskustakulttuuria eri puolille Helsinkiä. Moni nuori viettäisi mielellään aikaa omalla asuinalueellaan, jos siellä olisi enemmän palveluita. Joidenkin nuorten mielestä keskustaan on ikään kuin pakko mennä, koska kantakaupungin ulkopuolella ei ole samanlaisia mahdollisuuksia.

Vuonna 2006 18-28-vuotiaiden määrä alkoi kasvaa ja heitä oli vuonna 2013 lähes 10 000 enemmän. Vajaa kolmasosa 18-24-vuotiaista asuu vanhempiensa luona. Itsenäisesti asuvista nuorista suurin osa asuu kanta-kaupungissa ja sen lähialueilla. Helsingin muuttoliikkeestä jotain kertoo se, että 10-17-vuotiaista yli 80 prosenttia on syntynyt Helsingissä, mutta 18-24-vuotiaista helsinkiläissyntyisiä on 46 prosenttia ja 25-28-vuotiaista vain 30 prosenttia. Toisin sanoen heistä 70 prosenttia on syntynyt muualla kuin Helsingissä.

Helsingin kaupungin tietokeskuksen (2013) mukaan Helsingissä asuu paljon opiskelijoita, ja esimerkiksi HOAS:n opiskelija-asunnoissa asuu heistä yli 5 000. Siten muutamilla alueilla pääosin muualta muuttaneiden opiskelijoiden osuus saattaa olla yli kolmannes alueen yli 18-vuotiaista nuorista. Nuorten määrä kasvanee 15 vuoden aikana 10 000 hengellä. Vanhempien, 18-28-vuotiaiden määrä sen sijaan kohosi vielä vuoteen 2016 saakka, mutta kääntyi sen jälkeen laskuun ja vähenee nykytasolle vuosikymmenen loppuun mennessä. Vieraskielisten 10-17-vuotiaiden määrä kasvaa nykyisestä 6 000:sta 8 300:aan ja 18-28-vuotiaiden määrä kasvaa 17 000:sta 20 000:een vuoteen 2020 mennessä.

Helsingissä on maahanmuuttajaväestöä edelleen kasvusta huolimatta vähemmän kuin muissa Pohjoismaiden pääkaupungeissa. Suomen maahanmuuttajat ovat kuitenkin keskittyneet pääkaupunkiseudulle, jossa asuu lähes puolet Suomen vieraskielisistä nuorista (Helsingin kaupungin tietokeskuksen 2013.).

Vieraskieliset 10-17-vuotiaat nuoret keskittyvät esikaupunkeihin, kaksi kolmasosaa heistä asuu Itäisessä, Koillisessa ja Läntisessä suurpiirissä. Myös vanhemmista, 18-28-vuotiaista vieraskielisistä nuorista asuu kantaväestöä selvästi suurempi osuus esikaupunkialueilla ja neljäsosa Itäisessä suurpiirissä. (Nuoret alueittain 2013.)

Pääkaupunkiseudun korkeakouluopiskelijoiden (Rytkönen & Saari 2015) mielikuvaan Helsingistä liittyy keskeisesti ajatus hyvästä kulttuuritarjonnasta ja siitä, että kaupunki on auki 24 tuntia vuorokaudessa. Näkemyksissä viihtyisästä kaupunkiympäristöstä kärkeen nousivat 'mahdollisuus liikkua paikasta toiseen il-

man autoa', 'puistot ja viheralueet', 'matala kynnyks saada muilta apua hätätilanteessa' sekä 'kaupalliset tilat'. Vain prosentin vähemmän (28/27) erittäin tärkeänä viihtyisyyden kannalta vastanneista piti 'epäkaupallisia tiloja'. Helsingin toiseksi tärkein vetovoimatekijä korkeakouluopiskeijoiden mielestä oli kulttuuritarjonta (41,0%) heti työllistymismahdollisuuksien jälkeen (56,7%).

On tärkeä muistaa, että vaikka nuoret ovat hyvin hajanainen ryhmä, liittyy nuoruuteen lähes heitä kaikkia yhdistäviä piirteitä. Kaupunkilaisuuden näkökulmasta (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto & Avanto Helsinki 2014) näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi se, että nuorilla on yleensä aikuisia vähemmän rahaa käytössään. Raha vaikuttaa merkittävästi ajankäyttöön. Lisäksi heillä ei ole mahdollisuutta omalla autolla liikkumiseen, eivätkä he pääse ikärajallesiin paikkoihin. He eivät myöskään voi valita omaa asuinpaikkaansa. Kavereilla sekä harrastuksilla on suuri vaikutus siihen miten ja missä päin kaupunkia vietetään aikaa.

3.3 Nuorten tarpeet muiden selvityksissä

Seuraavassa tuon esille nuorten näkökulmia aiemmin tehtyjen materiaalien ja selvitysten kautta. Osio perustuu nuorisoasiainkeskuksen Nuorten havainnointi- ja haastattelu –hankkeen (2015) ja Kaupunginsuunnitteluviraston, Avanto Helsingin yhteistyössä tekemän Kaupunginsuunnittelusafarin aineistoihin (2014), Keskusta kivaksi -kaupunkisuunnittelupelin aineistoon nuorten vaikuttamistapahtuma Ruutiexpossa 30.10.2014 ja Helsingin kaupunginkirjaston ja Demos Helsingin toteuttamaan Kirjasto treenaa nuoria –hankkeen (9.2.2016) nostoihin.

Nuorten vapaa-ajan tulee olla kivaa ja siihen keskeisenä kuuluu kaverit. Rennolle ja edulliselle harrastamiselle on suuri tarve. Keskusta ja muu kantakaupunki sekä kiehtovat että osin pelottavat nuoria. Nuorten mielestä eriarvoisuus on Helsingissä ongelma ja eriarvoisuutta koetaan sekä köyhemmillä että vauraimilla alueilla (Avanto Helsinki, 2014). Kansainvälisestä näkökulmasta katsottuna Helsingin erityispiirteitä ovat liikkumisen helppous ja turvallisuus.

Nuorten toiveissa ihmislähtöinen kaupunkisuunnittelu korostuu enemmän kuin muilla ikäryhmillä. Nuorten mukaan Helsingistä puuttuu spontaaneihin kohtaa-

misiin, vuorovaikutteiseen harrastamiseen ja ihmisten kokoontumiseen kannustavia tiloja. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Avanto Helsingin selvityksen (2014) mukaan nuorten mielestä portaat, puistot, katutapahtumat ja avoimet maksuttomat tilat mahdollistavat kohtaamiset ja yhteisen tekemisen paremmin kuin valmiiksi rakennetut toiminnalliset harrastustilat, joita niitäkin toki tarvitaan. Koska nuorten tarpeet vaihtelevat nopeasti, liian vahvasti johonkin tiettyyn toimintamuotoon rajattu tila ei palvele nuorten tarpeita kovin hyvin. Helsingin jakaminen erillisiin asumisen, työpaikkojen ja palveluiden alueisiin on nuorten mielestä vanhanaikaista.

Osa nuorista ei käytä keskustaa juuri lainkaan vaan liikkuu oman asuinalueensa ympäristössä. Helsingin yleiskaavan visiossa puhutaan hauskuudesta ja nuorille hauskuus näyttäytyy konkreettisina ja melko yksinkertaisina asioina, joilla piristetään helsinkiläisten arkea ympäri vuoden. Värikäs, vihreä kaupunkiympäristö, joka kannustaa tekemään ja osallistumaan on nuorten mielestä hauska. Nuoret haluavat kokea kaupungin tekemisen ja elämysten kautta. Tätä ovat esimerkiksi graffitiseinät. Kaupunkikuvassa saa näkyä kaupunkilaisten jälki. Vuoden ajoilla on merkitystä ja erityisesti talvi koetaan ankeana. Se kaipaisi nuorten mielestä piristystä.

E erityisen keskeiseksi asiaksi Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Avanto Helsingin selvityksessä (2014) nousi kaupungin ja sen asukkaiden yhteisöllisyys. Nuoret toivovat, että tulevaisuuden kaupungin tilat ja paikat kannustavat yhteisöllisyyteen. Myös ihmisiä yhteen tuovat riehakkaat aktiviteetit saivat kannatusta. Nuoret eivät halua, että ihmisiä pakotetaan yhteiseen tekemiseen, mutta heidän mielestään ihmiset oppivat toimimaan yhdessä, jos siihen annetaan vain mahdollisuus.

Mielenkiintoisen vertailukohdan Tennispalatsin kehittämistyölle antaa Helsingin kaupunginkirjasto ja ajatushautomo Demos Helsinki toteuttama (9.2.2016) Kirjasto updated –kokonaisuus, jossa kirjastoa tehtiin paremmaksi yhdessä noin 120 15-29-vuotiaan kanssa. Nuorten nostamat uudet tarpeet ja palveluideat olivat elämän tukipalvelut, kirjasto kaupunkitoimistona ja luovan tekemisen mahdollistaminen. Vaikka Tennispalatsia ei suoranaisesti voi verrata kirjastoon, mo-

lemmat toimintaympäristön ovat murroksessa ja ovat myös avointa tai puoli avointa kaupunkitilaa, joissa nuoret mielellään viettävät aikaa. Nuorten nostamista ideoista erityisesti luovan toiminnan mahdollistaminen on hyvin lähellä löydöksiä, joita nuoret nostivat myös Tennispalatsin työpajoissa.

Tarkemmin avattuna, osa nuorista tulee kirjastoon etupäässä luovan tekemisen vuoksi. He haluavat edistää harrastustaan tai tehdä omaa juttuaan. Nämä nuoret kaipasivat kirjastoihin enemmän tekemisen tiloja. Niitä voivat olla esimerkiksi studiot, työvälit, ryhmätyötilat, työpajatilat, lainattavat soittimet ja harrastusvälineet ja verstashuoneet. Nuoret eivät niinkään kaipaa järjestettyä ja valmista ohjelmaa, vaan tilaa omaan tahtiin tekemiseen.

3.4 Nuorisokulttuureista

”Hengailun kautta avautuu syvempi suhde maailmaan”

(Pyyry, 2.12.2015)

Kysymys nuorten tilasta liittyi alun perin erityisesti keskusteluun lähiöiden ongelmista (Kylmäkoski 2006, 7). Lähiöt oli rakennettu lasten ja heidän vanhempensa tarpeita ajatellen. Nuoria voidaankin pitää osin tilattomana ryhmänä lähiöissä ja kaupungeissa laajemmin.

Kampin keskuksesta tuli nopeasti sen avaamisen jälkeen vuonna 2006 suosittu nuorten kokoontumispaikka ja sitä kutsuttiin mediassa Suomen suurimmaksi nuorisotaloksi. Kampissa oleilevat nuoret on nostettu tiedotusvälineissä toistuvasti esiin, on oltu huolestuneita nuorten tavasta kuluttaa aikaansa kulutuskulttuurin leimaamassa tilassa ja on kannettu huolta häiriöstä, jota nuoret ovat aiheuttaneet samaa tilaa käyttäville aikuisille (Tani 2013).

Nuorille hengailussa on kysymys paljon isommasta asiasta kuin vain ajanvietosta. Nuorten hengailua Helsingissä ja San Franciscossa tutkineen Noora Pyyryn mukaan nuori luo hengaamalla mielekästä suhdetta omaan kaupunkiinsa. On tärkeää, että on tilaa pysähtyä ja haltioitua. Se on nuorten tapa osallistua kaupunkielämäänsä. Nuorten hengailua määrittää usein vakava leikillisuus ja nyky-

hetken tärkeys. Arkiympäristön kanssa käytävien ”keskustelujen” kautta lapset ja nuoret tavoittelevat pitkälti samaa kuin aikuisetkin, pysähtytään, nähdään rutiinit ja paikat uusin silmin ja samalla julkista tilaa otetaan omaksi, se ”asutaan kodiksi”. Pyyryn (2015) mukaan leikillinen ja kiireetön oleskelu syventää ihmisen suhdetta maailmaan.

”Oleellista hengailussa on nuorten yhdessäolo sekä ajanvietto kodin, koulun ja muiden aikuisten säätelemien instituutioiden ulkopuolella. Hengailu ei taivu kaavoihin, ja siksi siihen liitetyt ennakko-oletukset eivät useinkaan toteudu.”

(Sirpa Tani 2013)

Pitämässäni työpajassa 1.3.2016 nuorten mielikuvissa ja kokemuksissa Kamppi näyttäytyi kuitenkin enemmän siirtymäpaikkana ja tilana, jossa käydään vain pikaisesti.

Pääsiäismaanantaina 2013 poliisi hääti noin 100 nuorta Kampista, jonka jälkeen nuoret ilmoittivat järjestävänsä mielenosoituksen seuraavana lauantaina. Kävi kuitenkin niin, ettei mielenosoitusta koskaan tullut, paikalla oli vain runsaasti aikuisia ja mediaa. Nuoria paheksuttiin kotiin jäämisestä ja laiskuudesta. Mielenosoitus etukäteen päätettyine aikatauluineen, tavoitteineen ja viranomaisille tehtävine ilmoituksineen ei ole hengailun näkökulmasta luontevin tapa kertoa siitä, mikä hengailijoille on tärkeää. Tani (2013) esittääkin, että jäämällä pois omasta mielenosoituksestaan nuoret tekivät hengailun olemuksen näkyväksi: sen, ettei hengailua voida määritellä tiukasti mihinkään kategoriaan.

Helsingin Sanomat uutisoi 22.2.2016, että kauppakeskukset ovat kääntäneet kelkkansa nuorten oleskelun suhteen. Nuoria ei enää häädetä kauppakeskuksesta entiseen tapaan vaan päinvastoin, esimerkiksi Kampin kauppakeskuksessa lisätään nuorten löhöilypaikkoja sekä kännykän latauspisteitä. Kauppakeskuksen johtajan Heli Vainion mukaan nuoret ovat kauppakeskukselle kuin rahaa pankissa. Forumin kauppakeskuksen markkinointipäällikkö Pia Rosvallin mukaan nuorista ei ongelmia juuri synny. ”*Jos joku niitä aiheuttaa, se on seuraava polvi ylöspäin.*” Kauppakeskuksissa on edelleen eroja siinä, kuinka nuoriin suhtaudutaan, mutta muutosta suhtautumisessa nuoriin on selvästi tapahtumassa.

Sanfransicolaisia nuoria tutkiessaan Pyyry (2015) nostaa esille ostoskeskusten epätasa-arvoisuuden ajanviettopaikkana ja käyttää esimerkkinä tyttöä, joka kertoo, ettei hänen kavereidensa tarvitse miettiä, mistä saavat rahansa kuluttamiseen kun hänellä itsellään ei ole varaa ostaa juuri mitään.

Kaupunkitila näyttäytyy eri ihmisille eri tavalla. Yksi hyvä esimerkki on rullalautailijat, joille koko kaupunki ja sen lähialueet näyttäytyvät mahdollisina harrastuspaikkoina (Haavisto 2006, 102) ja rullalautailijat ovatkin tietoisia kaupungistaan tilana hyvin laajassa ja toisaalta yksityiskohtaisessa mielessä. Rullalautailijat ovat ryhmä, jolle on rakennettu viime vuosina varsin runsaasti harrastamiseen suunnattuja paikkoja. Tämän sinänsä hyvän kehityksen toinen puoli on, että sillä viestitetään usein hiljaisesti, ettei rullalautailu ole soveliasta esimerkiksi kaduilla (emt., 105) vaikka rullalautailuun sisältyy edelleen tietynlainen vastakulttuurinen piirre. Rullalautailijat rakentavat tekemisellään omaa identiteettiään ja vaikuttavat yleiseen kaupunkikuvaan. He saattavat välillä häiritä muita kaupunkilaisia, mutta myös tuottaa positiivista kaupunkikulttuuria. Siinä mielessä rullalautailijat ovat kuin koko nuoriso pienoiskoossa.

Kuva 6. Nuoria Vantaan lähiöfestivaalilla elokuussa 2015.

Pyyryn (2015, 8) mukaan nuorille ominaista on myös hengailu paikoissa, jotka ovat ikään kuin piilossa aikuisilta. Hän käyttää paikasta käsitettä 'back stage'. Samaan aikaan nuoret ovat kuitenkin toisilleen 'on stage'. Hengailu on myös

Pyryryn mukaan tärkeää nuorille, koska nuorilla on hyvin vähän koulun, läksyjen ja harrastusten ulkopuolista suunnittelematonta aikaa. Hengailu tarjoaakin nuorille mahdollisuuden uusille asioille ja sitä kautta kasvulle.

On hyvä muistaa, etteivät nuoret ole yksi yhtenäinen ryhmä. Nuoria on monia ja nuoruutta monenlaista ja Helsingin sisään rakentuu erilaisia todellisuuksia (Merimaa 2015, 83). Vuonna 2014 toteutetussa Nuorisosiainkeskuksen haastattelu- ja havainnointi –hankkeessa nousi kuitenkin asioita, jotka yhdistävät suurinta osaa helsinkiläisiä nuoria. Näitä ovat ”kiva” vapaa-ajan keskeisenä odotuksena, kavereiden tärkeys, netin arkipäiväisyys, asuinalueilla viihtyminen, tarve omaan identiteettiin sopiville tiloille, tilojen puute iltaisin ja talvisin, halua olla itsenäinen ja toive opiskelusta ja työstä. Hankkeessa haastateltiin 1012 nuorta eri puolilla kaupunkia.

Vuoden 2015 nuorisobarometrin mukaan 87 prosenttia kaikista 15–29-vuotiaista sanoo harrastavansa jotain. Vuoden 2012 kyselyssä samassa ikäryhmässä osuus oli 83 prosenttia eli harrastaminen näyttää yleistyvän. Nuorten harrastamisessa tapahtuu teini-iässä notkahdus. Nuorisobarometrin mukaan 15–19-vuotiaista pojista vain 79 prosenttia harrastaa, mutta 20–24-vuotiaista jo 85 prosenttia ja 25–29-vuotiaista jopa 96 prosenttia sanoo harrastavansa jotain. Tyttöillä iän mukaiset muutokset ovat pienempiä (vastaavat osuudet: 81%, 88% ja 90%). Koko 15–29-vuotiaiden ikäryhmässä tyttöjen ja poikien harrastuneisuudessa ei ole eroa. Äidinkielenään jotain muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvista, joista moni on maahanmuuttajataustainen, peräti 25 prosenttia ei koe harrastavansa mitään. Osaselitys vähäisempään harrastamiseen löytyy perinteisistä sosioekonomisista tekijöistä erojen hävitessä, jos vastaajien koulutustaso otetaan mukaan malliin.

Vapaa-aikatutkimuksessa (Myllyniemi & Berg 2013, 43) havaittiin, että 10 prosentilla nuorista on yli kymmenen säännöllistä harrastusta, yhdellä prosentilla harrastuksia ei ole lainkaan. Nuorisosiainkeskuksen nuorten haastattelu- ja havainnointi –hankkeen (Merimaa 2015, 43) perusteella nuoret voi jakaa päämäärätietoisiin ja hengailijoihin, mutta se ei tarkoita jakoa aktiivisiin ja passiivisiin.

Hengailu voi olla hyvin aktiivista, mutta siihen sisältöön vahvasti ajatus omaehtoisuudesta.

Vaikka koetussa toimeentulossa ei eroja olekaan, barometrin (Myllyniemi, 2015) mukaan maahanmuuttajataustaiset ovat joutuneet muita useammin tinkimään harrastuksistaan. Kyse ei ole vain rahasta, vaan vapaa-ajantoimintojen tavoitettavuus on laajempi yhdenvertaisuuskysymys. Nuorten haastattelu ja havainnointi –hankkeen (Merimaa 2015, 43) mukaan nuoret kiittelevät pääkaupunkiseudun monipuolista tarjontaa. Tarjonnan niukkuus ei näkynytkään harrastamista rajoittavana tekijänä, mutta sen sijaan tieto harrastuksista ei tavoita kaikkia ja lisäksi osa harrastuksista on hyvin kalliita eikä harrastamisen mahdollisuudet ole tasapuolisia vaan viidennes nuorista kokee taloudellisten mahdollisuuksien rajoittavan harrastamista.

Nuorten kaksi keskeisintä ajanviettotapaa, harrastaminen ja kavereiden kanssa oleminen näyttäytyvät melko erillisinä (emt. 2015, 45). Harrastuksiin päädytään usein itsenäisesti ja vanhempien ohjaamina ja niissä keskeisintä on oppiminen ja kehittyminen, kun taas niiden sosiaalinen puoli ei tule nuorten harrastuksista puhuessa merkittävästi esille.

Nuorisobarometrin (Myllyniemi 2015, 80) mukaan yli puolet 15–29-vuotiaista tapaa ystäviään päivittäin, lähes kaikki vähintään viikoittain, mutta ystävien tapaamistiheys laskee iän myötä. 15–19-vuotiaista lähes kolme neljästä tapaa ystäviään päivittäin, 25–29-vuotiaista enää joka kolmas. Erityisen jyrkästi ystävien tapaamistahti laskee noin 20 vuoden iässä. Sitä selittänee opintojen jälkeinen koulutukseen ja työelämään liittyvä elämän vaihe. Asuinalueita vertailtaessa keskusta-alueilla tapaaminen on tiheämpää kuin harvaan asutuilla alueilla.

Merkittävä havainto nuorisobarometrissä (emt. 2015, 76-82) on, että heikoksi toimeentulonsa kokevat tapaavat kavereitaan epäsäännöllisemmin ja tuntevat yleisemmin yksinäisyyttä kuin paremmin toimeentulevat. Selvästi muita harvemmin kavereitaan tapaavat ne nuoret jotka ovat joutuneet taloudellisten syiden vuoksi lopettamaan harrastuksen ja eivät ole voineet sitä koskaan aloittaa. Pojilla yksinäisyyden kokemukset ovat harvinaisempia kuin tytöillä.

Pojista 30 prosenttia kokee itsensä ainakin joskus yksinäiseksi, kun tytöillä vastaava luku on 39 prosenttia.

Verkon merkitystä nuorten elämässä ei voi sivuuttaa ja nettiyhteydenpito kavereihin on edelleen tiivistynyt. Näin on käynyt etenkin vanhemmissa ikäryhmissä. Alle 20-vuotiaat ovat edelleen kaikkein aktiivisimpia, mutta ikäryhmien väliset erot ovat kaventuneet. On kuitenkin muistettava, että sosiaalinen media on tullut kiinteäksi osaksi arkea vasta melko hiljaittain. Nuorten suhtautuminen sosiaaliseen median ei ole kuitenkaan ristiriidatonta, se on osa arkea ja siellä ovat ”kaikki”, mutta samalla moni nuori kokee viettävänsä siellä liikaa aikaa ja monet nuoret suunnittelevat kokeilevansa some-lakkoa kun taas muuhun sosiaalisen vuorovaikutukseen liittyvä ei aiheuta samankaltaista vähentämistarvetta (Merimaa 2015, 61.) Kylmäkosken (2006, 13) mukaan verkko ja sähköinen tiedonvälitys myös mahdollistaa yhteisöllisen ryhmään liittymisen tunteen ja kokemuksen syntymisen ilman yhteistä fyysistä tilaa tai sosiaalista vuorovaikutusta muiden ryhmäläisten kanssa.

Eurooppalaisessa vertailussa 16-25-vuotiaat suomalaisnuoret ovat yleisen elämäntyytyväisyyden kärjessä (Eurostat 2015). Nuorisobarometriessä (Myllyniemi 2015, 94) on selvitetty tyytyväisyyttä elämään vuodesta 1997. Viimeisimpään kyselyyn verrattuna tyytyväisyys niin elämään kuin sen eri osaluokkiin on nuorilla lisääntynyt, mutta ainoastaan tyytyväisyys ihmissuhteisiin on lievässä laskussa. Yleisesti tarkasteltuna tyytyväisyys on ollut hyvin tasaista.

3.5 Nuorista kulttuurin käyttäjinä

Kotimaisen elokuvan yleisöt –tutkimuksen mukaan (2013) elokuvissa käymisen tärkeimmät motiivit liittyvät elokuvan esittämisen näkyvyyteen eli isoon valkokankaaseen ja äänimaailmaan. Yli 80 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä ja elokuvissa käyvistä suomalaisista pitää edellä mainittuja asioita tärkeinä syinä sille, että käy katsomassa elokuvia elokuvateatterissa. Nuorilla 15-24-vuotiaille korostuu ystävien kanssa elokuvissa käyminen. Heistä 88 prosenttia pitää sitä tärkeänä syynä elokuvissa käymiselle. Oheispalvelut koetaan tärkeimpänä (35 %) saman ikäryhmän keskuudessa.

5-16-vuotiaista lapsista ja nuorista 26 prosenttia kertoo elokuvissa käymisen olevan kolmen mieluisimman vapaa-ajan viettotavan joukossa (Kotimaisen elokuvan yleisöt 2015, 5). Mieluisimmat vapaa-ajanviettotavat ovat pelien pelaaminen puhelimella, tabletilla, tietokoneella tai pelikonsolilla sekä ajanvietto kavereiden kanssa kotona, jotka molemmat saivat 51 prosentin osuuden. Myös jonkin harrastuksen harjoituksissa tai kokoontumisissa käyminen on suosittu vapaa-ajanviettotapa 45 prosentin osuudella. Elokuvien katsominen muualla kuin elokuvateattereissa (esimerkiksi kotona) on hieman mieluisampi vapaa-ajanviettotapa kuin elokuvissa käyminen (31% vs. 26%).

Kotimaisen elokuvan yleisöt tutkimuksen (2015) mukaan 5-16-vuotiaiden elokuvissa käyminen näyttäisi heidän oman arvionsa mukaan hieman lisääntyneen, mutta toisaalta niillä, joiden elokuvissa käyminen on vähentynyt, johtuu uudesta tekniikasta ja palveluista. Näistä palveluista kolme selvästi suosituinta ovat Youtube, joka on tasaisen suosittu kaikissa ikäryhmissä (64% vastaajista käyttää palvelua), toiseksi Yle Areena, joka on puolestaan suosittu erityisesti pienten lasten keskuudessa ja kolmanneksi Netflix, joka on yleisintä 13-16-vuotiailla.

Elokuville käymisen ylivoimaisesti suuri este on lippujen korkea hinta ja 71 prosenttia ilmoitti käyvänsä elokuvissa useammin, jos liput olisivat edullisempia. Toiseksi tärkein este oli elokuvateatterin huono saavutettavuus, mutta sen toi esille huomattavasti harvempi, vain 40 prosenttia vastaajista. Elokuvien internetistä katsomisen suosio on lisääntynyt. 15 vuotta täyttäneistä 31 prosenttia katsoo ainakin joskus pitkän elokuvan internetin kautta ja niin katsotaan selvästi enemmän kuin kolme vuotta sitten. (Kotimaisen yleisöt - maaliskuu 2013).

Helsingin kaupungin tietokeskuksen viimeisimmän kulttuurin kuluttamista koskevan vuodelta 2013 olevan tutkimuksen mukaan kulttuuripalvelujen käyttö viimeisimmän 12 kuukauden aikana oli kaiken ikäisten kaupunkilaisten osalta seuraava: Kirjasto 76%, elokuvat 72%, teatteri 61%, konsertti 59%, museo 56% ja taidenäyttely 56%.

Kun tarkasteltiin eri ikä-ryhmien kulttuuri, taide ja erilaisissa tapahtumissa käymistä, 14-29-vuotiaiden suosituin kohde oli kirjasto kuten myös muidenkin ikäryhmien. Toiseksi suosituin kaikilla oli elokuvat ja nuorilla se oli lähes 10 prosenttiyksikköä suosituampi kuin muilla ikäryhmillä. Nuorten osalta selvä piirre oli ilmaisten ja edullisten tapahtumien ja toimintojen suosio. Nuorten mieleen muita ikäryhmiä enemmän olivat erityisesti kirpputorit ja Ravintolapäivän kaltainen tee se itse- päivä sekä myös keikat ja konsertit.

Kun Nuorten vapaa-aikatutkimuksessa (2013) kysyttiin 15-29-vuotiailta vapaaajan aktiviteettien yleisyyttä, yleisimmäksi tuli elokuvissa, teatterissa, konsertissa tai taidenäyttelyssä käyminen, jota ainakin joskus kertoi tekevänsä useampi kuin kolme neljästä. Kun huomioidaan tekemisen säännöllisyys, ovat ylitse muiden konsoli- ja tietokonepelien pelit ja lukeminen, joita harrasti kaksi kolmesta.

Nuoret suhtautuivat samaisen tutkimuksen mukaan (Myllyniemi & Berg 2013, 47) varsin kielteisesti jäsenyyksiin. Peräti 72 prosenttia oli sitä mieltä, että toimintaan osallistuminen on mukavampaa, ellei tarvitse liittyvä jäseneksi ja mitä vanhemmista nuorista on kysymys, sitä kielteisemmäksi suhtautuminen jäsenyyteen muuttuu.

Lindholm (2013) tuo esille Päivi Karhion (2013) tekemän tutkimuksen, jonka mukaan kaiken ikäisissä kulttuuripalvelujen ei-kävijöitä on erityisesti alemmissa sosioekonomisissa ryhmissä sekä maahanmuuttajien keskuudessa. Työväestöä ja työttömiä on vaikea houkutella taidemuseoihin. Matalasti koulutetut näkevät museot elitistisinä ja he esimerkiksi pelkäävät, etteivät hallitse pukeutumis- tai käyttäytymiskoodistoa. Karhion mukaan alle 20-vuotiaat ja yli 60-vuotiaat ovat aliedustettuina taidemuseoissa. Karhio nostaa myös esiin niin kutsutussa kulttuurityhjiössä elävät hyvin koulutetut, jotka eivät käyttäydy ryhmänsä koodiston mukaisesti. Tässä joukossa on erityisen paljon potentiaalisia kävijöitä. Kansainväliset tutkimukset antavat hyvin samansuuntaisia tuloksia ei-kävijöistä. Esimerkiksi Saksassa Volker Kirchbergin (1996) mukaan 55 prosenttia yliopistokoulutuksen saaneista oli käynyt museoissa edellisen vuoden aikana kun taas ammatillisen koulutuksen saaneilla luku oli 20 prosenttia.

Koulutus on sukupuoltakin voimakkaampi kulttuurin kulutusta selittävä tekijä. Esimerkiksi korkeakoulututkinnon suorittaneista 70 prosenttia oli käynyt taidemuseoissa viimeisen vuoden aikana, kun taas perus- tai ammattikoulun käyneistä vain 30 prosenttia. Koulutus selittää muitakin niin kutsuttuja korkea-kulttuuriharrastuksia samansuuntaisesti ja mitä abstraktimmasta ja käsitteellisemmästä taiteesta on kysymys, sitä koulutetumpia kävijät ovat (Lindholm 2016, 66).

Humanistinen ammattikorkeakoulu tutki vuonna 2008 Helsingin kaupungin taidemuseon kävijyyttä (Lindholm 2013, 55). Tutkimuksen mukaan ei-kävijöissä yliedustettuina olivat alhaisemmat koulutusryhmät, miehet, työväenluokka, nuoret (15-20-vuotiaat), ihmiset, joilla ei ollut muitakaan kulttuuriharrastuksia ja joilla oli muutenkin vähemmän harrastuksia, ihmiset, joilla ei ollut lapsuudessa kulttuuriharrastuksia, lähiöissä asuvat sekä lapsiperheelliset.

Lindholmin (2016, 29) mukaan yksi taidelaitosten yleisötyön tunnetuimmista tutkijoista on japanilainen Nabuko Kawashima, joka näkee mahdollisimman epätodennäköisen yleisön osallistamisen ensisijaisesti sosiaalisena toimintana, ei taloudellisena, taiteellisena eikä edes kasvatuksellisenä työnä. Epätodennäköiseksi yleisöksi hän määrittelee etniset vähemmistöt ja pienituloiset ryhmät. (Lindholm 2016, 29.)

Kawashima esittää, että näitä ryhmiä tavoitellaan kulttuurilaitoksen ulkopuolelle suuntautuvilla tempauksilla eikä hankkeiden yleensä uskota lisäävän lipputuloja eikä tuovan uusia kävijöitä lyhyellä tähtäimellä. Tavoitteena pikemminkin on, että ihmiset saavat kosketuksen taidetapahtumiin, ja herättää heissä mielenkiinnon sekä innostaa heitä seuraamaan myös vakituisia esityksiä.

Euroopan komission vuonna 2013 toteuttaman Special Eurobarometer 399 tutkimuksen 'Cultural Access and participation' yhtenä osa-alueena oli selvittää internetin käyttöä kulttuuritarkoituksiin. Suomesta haastateltiin puhelimitse tuhatta 15 vuotta täyttäneitä. Helsingin tutkimukseen vastanneista vain ani harva ei ollut hyödyntänyt nettiä kulttuuritarkoituksiin. Pohjoismaat olivat tutkimuksessa netin käytön kärkimaita Ruotsi ja Tanska etunenässä ja Helsingin tulokset olivat lä-

hempänä Ruotsia kuin koko Suomen tilannetta, vaikka Helsingin kyselyyn vastanneiden ikä oli suhteellisen korkea.

Nuoret käyttävät nettiä monipuolisemmin hyväkseen kulttuurien eri osa-alueilla. TNS Gallupin mukaan esimerkiksi suoratoistopalvelu Netflixiä katsovien määrä on kaksinkertaistunut ja nykyisin 13 prosenttia internetin käyttäjistä katsoo Netflixiä. Ikäryhmistä 14-29-vuotiaat käyttivät nettiä erityisesti tv:n, elokuvien ja sarjojen katsomiseen sekä musiikin kuunteluun. Näillä osa-alueilla ero muihin ikäryhmiin oli valtava, noin 25-30 prosenttia.

3.6 Helsinki, kulttuuri ja Tennispalatsi

Helsingissä kulttuurilla on yhä merkittävämpi rooli. Seuraavassa avaan, kuinka kuinka sitten kaupunkilaiset kokevat Helsingin tarjonna ja kuinka Tennispalatsista tuli kulttuuritalo. Esittelen myös Tennispalatsin nykyiset toimijat sekä kehittämissä mukana olevan nuorisoasiainkeskuksen.

3.6.1 Helsinki kulttuurikaupunkina

Helsinki on monipuolinen ja elävä kulttuurikaupunki ja keskusta kylpee kulttuuri-toiminnan yltäkyläisyydessä. Helsinki on Suomen kulttuurielämän keskus ja kaupunkiin ovat sijoittuneet kansalliset taidelaitokset kuten Kansallisteatteri, Ooppera ja Valtion taidemuseo. Helsingissä sijaitsee myös suuri joukko yksityisen sektorin taidetoimijoita kuten teatteri-, tanssi- ja sirkusryhmiä sekä taidegallerioita. Monilla kulttuurin toimialoilla yritykset ovat vahvasti keskittyneet Helsinkiin (Jaakola, Cantell & Vass 2015, 10).

Yhdessä parempaa Helsinkiä -keskustaselvitykseni mukaan (2015) kilpailu yleisöstä on koventunut. Kantakaupunkiin on tullut uusia yksityisiä tapahtumapaikkoja ja laadukkaita ilmaistapahtumia riittää joka viikko erityisesti talvikauden ulkopuolella. Kaikkiin tilaisuuksiin ei saada yleisöä. Sosiaalinen media ja erityisesti on tuonut kulttuuritoimintaan ja tapahtumiin automaationa kansainvälisen aspektin. Kun aiemmin oli tarve tapaamispaikalle, nyt sosiaalisen median myötä sille ei ole enää samanlaista kysyntää. Tapahtumissa täytyy aina olla jokin sel-

keä kulma ja terävä idea. Haasteena on, kuinka voi olla samaan aikaan sekä kohderyhmän osalta erikoistunut että riittävän avoin uusille yleisöille.

Ihmiset hakevat elämyksiä ja usein parhaiten se syntyy silloin, kun on itse mukana tekemässä. Kaupunginosa-festivaalit tuovat identiteettiä alueille ja kansalaisjärjestöjen näkökulmasta tapahtumien järjestäminen on viime vuosina helpottunut. Yleisesti ottaen kysymys siitä, millaista taidetta kaupunkitilassa voi tehdä, on keskeinen. Keskustassa on tapahtumapaikkoja, joissa on jo nyt monenlaista tarjontaa ulkoilmatilaisuuksien muodossa. Narinkkatori ja Kiasman aukio ovat paikkoja, joissa tapahtuu ja lisäksi Teurastamon tapahtumatoiminta on vahvassa nousussa. Lisäksi muun muassa yksityisistä liiketiloista kuten Kampin kauppakeskuksessa esiintyy ryhmiä säännöllisesti. Kaikilla kulttuuritoimijoilla on suuri kiinnostus tavoittaa nuoret tulevaisuudessa nykyistä paremmin.

Helsingin kulttuuritarjonnassa on myös puutteita. Suurin ongelma liittyy tarjonnan kalleuteen (Keskinen & Kotro 2014, 31) ja tämä huoli koskee kaikenikäisiä kaupunkilaisia. Suosituimpien tilaisuuksien ja tapahtumien ongelmana, että liput myydään loppuun nopeasti. Yllättävää, on nuorten mielestä tiedonsaanti kulttuuritapahtumista on ongelmallista. Tapahtumia on koko ajan ja tieto niistä on hajallaan ja jokaisella on omat tiedotuskanavansa. Toinen näkökulma asiaan on, ettei tarjontaa ole liikaa, mutta suurin osa siitä sijoittuu samalle ajankohdalle elo-syyskuulle ja talvi on varsin hiljainen (emt., 32).

Yleisesti ottaen Helsingin kulttuuritarjontaan ollaan tyytyväisiä. Keskinen ja Kotron kyselyn (2014) mukaan 90 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä tarjontaan eikä tässä ollut eroa sukupuolen, iän tai koulutustaustan suhteen. Helsingin kaupungin tietokeskuksen ja kulttuurikeskuksen vuonna 2007 tekemän tutkimuksen mukaan pääkaupunkiseudun 15 vuotta täyttäneistä peräti 37 prosenttia oli osallistunut vähintään yhdelle festivaalille edeltäneen vuoden aikana. Ikäryhmissä erot olivat kuitenkin varsin suuria. 15-25-vuotiaat erottuivat muita innokkaampina kävijöinä ja yli puolet heistä oli käynyt festareilla kuluneen vuoden aikana (Silvanto 2007, 154). Samassa tutkimuksessa toistui aiemmin todettu havainto, jonka mukaan erityisesti Helsingin kantakaupungin asukkaat osallistuivat aktiivisesti kulttuuritapahtumiin ja muutenkin helsinkiläiset kävivät festivaaleilla enemmän kuin esimerkiksi espoolaiset tai vantaalaiset.

Festivaalien Helsinki –teoksessa (Silvanto 2007, 162) tuodaan esille, että 89 prosenttia pääkapunkiseudulla asuvista kyselyyn vastanneista pitää festivaalien järjestämisestä kaupungissa hyvänä asiana ja syynä tähän on erityisesti kaupungin maineen lisääntyminen ja taloudellinen hyöty. Festivaalit tarjoavat myös mahdollisuuden hauskanpitoon ja tuovat kulttuurin lähelle. Tällaista festivaalimyönteisyyttä voidaan pitää erityisen korkeana. Festivaalit ovatkin eräänlainen kaupunkien henkisen ilmapiirin ja kumouksellisuuden symboleita, joilla on myös elinkeinopoliittista merkitystä. (emt., 180.)

Kaupungin kulttuurikeskuksessa alettiin vuonna 2015 toteuttaa yhdessä uudellaista, koordinoitua ja osallistavaa kulttuurisen aluetyön tapaa, Helsinki-mallia. Kulttuuritoimen selvitysryhmän raportin (2014) mukaan Helsinki-mallin lähtökohdaksi on sitouttaa julkista tukea saavat kulttuurilaitokset ja taiteilijaryhmät kehittämään Helsingin kaupunginosia sekä kohtaamaan sosiaaliryhmiä, jotka ovat jääneet kulttuuripalveluiden katveeseen. Mallin tarkoitus on varmistaa, että taide- ja kulttuuripalvelut ovat koko Helsingin alueella ja kaikkien helsinkiläisten saatavilla ja samalla kulttuuripalveluilla halutaan vahvistaa alueiden omaa identiteettiä ja kulttuurin tekemistä.

Kulttuurikeskuksen vuonna 2014 tekemä selvitys Taide keskittyy keskustaan tuo esille sen, kuinka kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustusten jakautuminen on painottunut vahvasti keskustaan. Lisäksi kaupungin kulttuuritarjonta vaihtelee suuresti eri kaupunginosissa. Kulttuurikeskus kannustaakin jatkossa kulttuuri- ja taidetoimijoita näkymään, kuulumaan ja tekemään yhteistyötä omien seiniensä ulkopuolella ja eri kaupunginosissa

Nuorisoasiainkeskuksen mielestä kaupungin kulttuurityön tulee osaltaan vähentää alueellisia hyvinvointieroja sekä lisätä kaupunginosien vetovoimaisuutta. Asukaslähtöisyys ja paikallisuus ovat tärkeitä lähtökohtia. Yhteisiä ponnistuksia tulee erityisesti lisätä sosioekonomisesti heikommilla alueilla.

Lindholm (2016) muistuttaa että kulttuuria ja taidetta tuetaan merkittävästi julkisin varoin ja koska kulttuuri- ja taideyleisö on paremmin ansaitsevaa, paremmin koulutettua ja urbaanimpaa väkeä kuin väestö keskimäärin, merkitsee kulttuurin tukeminen verovaroin tulonsiirtoa vähävaraisilta yhteiskunnan eliitille.

Vuonna 2014 Helsingin kaupungin tekemän linjauksen mukaan nuorisoasiainkeskus koordinoi jatkossa nuorille suunnattuja kulttuuri- ja taideprojekteja sekä tarjoaa kulttuurin ammattilaisille nuorisotyöllistä apua, koulutusta, yhteistä viestintää ja tuotantotukea. Kulttuurinen nuorisotyö toimii välittäjänä ja tulkkina ammattitaiteilijoiden (taidelaitosten) sekä nuorisotyöntekijöiden ja muiden nuorten ryhmien vetäjien tahojen välillä. Koordinointi tapahtuu kaupungin kulttuurilinjausten pohjalta. Nuorisoasiainkeskuksen ja Helsingin juhlatuokkien yhteiset keksyöprojektit ovat esimerkki tavoista, joilla kulttuuritoimijoiden yhteistyö toteuttaa laajemminkin kaupungin strategiaohjelman tavoitteita.

3.6.2 Tennispalatsin historiaa

Se, että Tennispalatsista tuli nykyisen kaltainen kulttuuritalo, ei ollut itsestään selvää. Tennispalatsista piti tulla kaukobussien terminaali, mutta liikenneministeriö piti sitä siihen sopimattomana sen sijaintinsa vuoksi, koska sen olisi pitänyt olla lähempänä rautatieasemaa. Silloinen asemakaavapäällikkö Paavo Perkkiö totesi vuonna 1991, että *”talo on elinkaarensa lopussa ja sen kulttuurihistoriallinen ja rakennustieteellinen arvo on vaatimaton.”* (Mustonen 2010, 362)

Tennispalatsilla oli puolustajansa, mutta kaupunginhallitus halusi purkaa vuoden 1990 alussa rakennuksen. Pian alkanut lama kuitenkin pelasti Tennispalatsin. Se hidasti kaupungin päätöksentekoa ja samaan aikaan suunnittelun auktoriteetti 102-vuotias Otto-livari Meurman ilmoitti Tennispalatsin kuuluvan samaan arvoperheeseen kuin Olympiastadion, Lasipalatsi, entinen messuhalli, Malmin lentoasema, Tilkan sotilassairaala ja autopataljoonan rakennus. (Mustonen 2010, 363). Kaupungintalolla lyötiin viisaita päitä yhteen ja lopulta kaupunginsihteerin Marjatta Raunila-Härmälä keksi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpisen kertoman mukaan idean elokuvateatterin laittamisesta Tennispalatsiin.

Keskusta nähtiin multiplex-elokuvateatterien luvattuna alueena. Elokuvateatterit keskittyivät teknisen kehityksen seurauksena suuriin viihdekeskuksiin. Kehitys oli väistämätön, jos Helsinki halusi säilyttää leffakeskuksensa.

Mustonen (2010) tuo esille, kuinka Tennispalatsista tuli kuin tulikin Helsingin funktionaalisen rakennusperinteen suojeltu arvokas ilmentymä. Kaikista kulttuuriperinnön halvauttavista vaikutuksista ja suojellun talon aurasta huolimatta se on aktiivinen rakennus, osa modernia urbaania menoa, toimiva kulttuurin ja vapaa-ajankeskus. Varaosakauppaa ja huoltamotoimintaa varten vuonna 1937 valmistunut, väliaikaiseksi suunniteltu rakennus on pärjännyt varsin hyvin. Mah-tavan autovallan vuosina se oli autokansan tärkeä kiintopiste, Autopalatsin, josta sai uusia vahattuja autoja ja tarvittavia varaosia. Vuoden 1952 olympiakisojen aikana sen kaarikattoisessa salissa kamppailtiin koripalloilun mitalista. Sen neljä tenniskenttää toimivat pitkään suomalaisen tennisurheilun pyhättönä, suurten otteluiden areenana. 1950-luvun lopulla sille luettiin purkutuomio.

Kansalle rakkaaksi Tennispalatsi nousi kuitenkin Anttilan tavaratalon ostosparatiisina. Kaikkina aikoina tämä suojelurakennukseksi ylösnoussut boheeminen tilapääteos on ollut arkisen kansan intohimojen ja päivittäistarpeiden rakastettu näyttämö. Niin taas 2000-luvulla, kun urbaani unelmoiva kaupunkikansa vaelttaa elokuvien unelmamaailmaan. (emt., 2010)

Kaupunkisuunnittelulautakunnan varapuheenjohtaja, elokuvaprofessori Lauri Törhönen oli sanonut Pekka Korpiselle, että Tennispalatsi on niin syrjäinen rakennus, ettei se koskaan voi kannattaa 14 elokuvan multiplexinä. Korpinen oli ollut toista mieltä ja sanonut, että kun me teemme Tennispalatsin, se ei ole enää syrjässä vaan heillä on mahdollisuus määritellä, missä keskusta on ja näin on myös käynyt. Kampin rakentaminen on siirtänyt kaupungin keskustaa länteen päin eikä voida mitenkään ajatella että Tennispalatsi olisi nyt syrjässä. (emt., 365.)

3.6.3 Helsingin taidemuseo HAM

Tennispalatsin toimijoista HAM eli virallisesti Helsingin taidemuseo pitää huolta helsinkiläisten omasta taidekokoelmasta, johon kuuluu yli 9 000 teosta. HAM hoitaa ja kartuttaa taidekokoelmaa, johon kuuluvat myös kaupungin julkiset taideteokset. Tennispalatsiin keskittyvissä kotimaisissa ja kansainvälisissä näyttelyissään HAM tuo esille modernia taidetta ja nykytaidetta (Helsingin taidemuseo 10.1.2016.)

Taidemuseon visiossa sanotaan (10.1.2016), että Helsingin taidemuseo on Suomen suosituin museo. Se tekee Helsingistä kansainvälisesti kiinnostavan matkailukohteen ja se on vahvasti mukana jokaisen helsinkiläisen arjessa. Tennispalatsissa taidemuseo tarjoaa unohtumattoman museokokemuksen. Se on paikka aktiiviselle yhdessäololle, elämyksille ja uusille näkökulmille. Kaupunkilaiset nauttivat taidekokoelmastaan ja arvostavat sitä. Julkisella taiteella taidemuseo haluaa yllättää. Helsingin taidemuseo on taidemuseokentän veturi, ja sillä on vahva asema niin taiteen kuin tieteen maailmassa, kotimaassa ja kansainvälisesti. Se avaa rohkeasti uusia näkökulmia ja puheenaiheita elämään meillä ja muualla.

Kuva 8. Kuvakaappaus taidemuseon Twitter-tililtä 25.2.2016.

Taidemuseon mission mukaan se tekee taiteella Helsingistä hauskemman. Taidemuseon arvot ovat rohkeus, ilo ja läsnäolo. Taidemuseo korostaa uteliaisuutta, ennakkoluulottomuutta ja haluaa ottaa kantaa. Museo haluaa mahdollistaa kohtaamisia ja oivalluksia.

Esimerkki yhteisestä tekemisestä kehittämishankkeessani mukana olevien toimijoiden kesken on Helsinki-päivä 2014, jolloin taidemuseo, nuorisoasiainkeskus ja Finnkino järjestivät yhteisen nuorisotapahtuman Tennispalatsissa, jonka päädyssä olevaan työmaa-aitaan maalattiin suuri graffititeos. Tarjolla oli myös mm. kierrätyskoru- ja graffityöpajoja. (Helsingin taidemuseo, vuosikertomus 2014, 8.)

Nuoret, ikääntyvät ja maahanmuuttajat ovat taidemuseon yleisötyön erityisenä painopisteenä Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaisesti. Uusien yleisöjen saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa, joista tärkeimpinä olivat vuonna 2014 helsinkiläiset opettajat, koulut, kulttuuri-keskukset, Helsinki Missio ja nuorisoasiainkeskus.

Kuva 9. Finnkino Tennispalatsi.

3.6.4 Finnkino

Tennispatsin suurin toimija Finnkino on perustettu vuonna 1986 ja se on maamme suurin elokuvateatteriketju. Finnkinolla on Suomessa yhdellätoista paikkakunnalla kaikkiaan 15 elokuvateatteria, joissa on yhteensä 100 salia. Finnkino kuuluu pohjoismaiden suurimpaan elokuvateatteriketjuun Nordic Cinema Groupiin, jolla on teattereita Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Liettuassa ja Latviassa. Nordic Cinema Groupilla on kaikkiaan 69 elokuvateatteria, 457 valkokangasta ja 66 267 leffapenkkiä (Finnkino 1.3.2016).

Finnkino kehittää teatteripalvelujaan jatkuvasti sekä rakentamalla uusia että kunnostamalla vanhoja teattereita. Finnkinon tavoitteena on luoda elokuvakäynnistä kokonaisvaltainen elämys tarjoamalla laadukkaiden elokuvien lisäksi paras mahdollinen katselumukavuus sekä monipuoliset oheispalvelut. Finnkino toimii myös elokuvien maahantuojana ja levittäjänä. Finnkino Oy:n palveluksessa on noin 360 työntekijää, joista suurin osa työskentelee teattereissa.

Kuva 10. Kuvakaappaus Finnkinon Instragram-tililtä 1.3.2016.

Finnkinon Tennispalatsi oli maailman ensimmäinen elokuvateatteri, joka tarjosi THX- ja SDDS-standardien mukaisen varustuksen kaikissa saleissaan. Elokuvi- en lisäksi Tennispalatsista löytyy vapaa-ajan viettoon myös kahvila, useita ravintoloita ja erilaisia myymälöitä. Finnkinon Tennispalatsin teatterin lip- pukassat aukeavat joka päivä kello 10 ja sulkeutuvat viimeisen näytöksen alettua, arkisin noin klo 21 ja viikonloppuisin noin kello 23. (Finnkino 1.3.2016.)

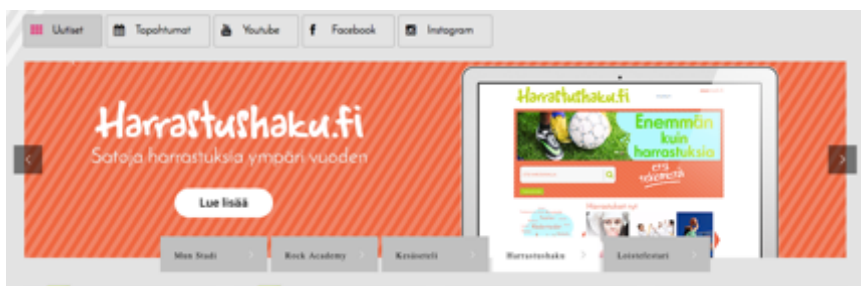
Nordic Cinema Group:iin (NGC) kuuluva Finnkino on Pojoismaiden ja Baltian alueen suurin elokuva-alan toimija 69 teatterillaan. Nordic Cinema Groupin ko- tisivun (15.1.2016) mukaan elokuvakokemuksessa olennaisista on sen so- siaalinen puoli, jossa elokuva kokoaa yhteen perheet ja ystävät. NCG muodostui vuonna 2013, kun Finnkino osti SF Bion. Omistajia ovat Bridgepoint, Bonnier and NCG's management and Board. NCG toimii kuudessa maassa. SF Bio Ruotsissa, SF Kino Norjassa, Finnkino Suomessa ja Forum Cinemas Viros- sa, Latviassa ja Liettuassa (Nordic cinema group 15.1.2016).

Finnkinon (1.3.2016) mukaan elokuvavuosi 2015 toi Finnkinon teattereihin yli 5,9 miljoonaa katsojaa. Luku on Finnkinon kaikkien aikojen ennätys.

3.6.5 Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus

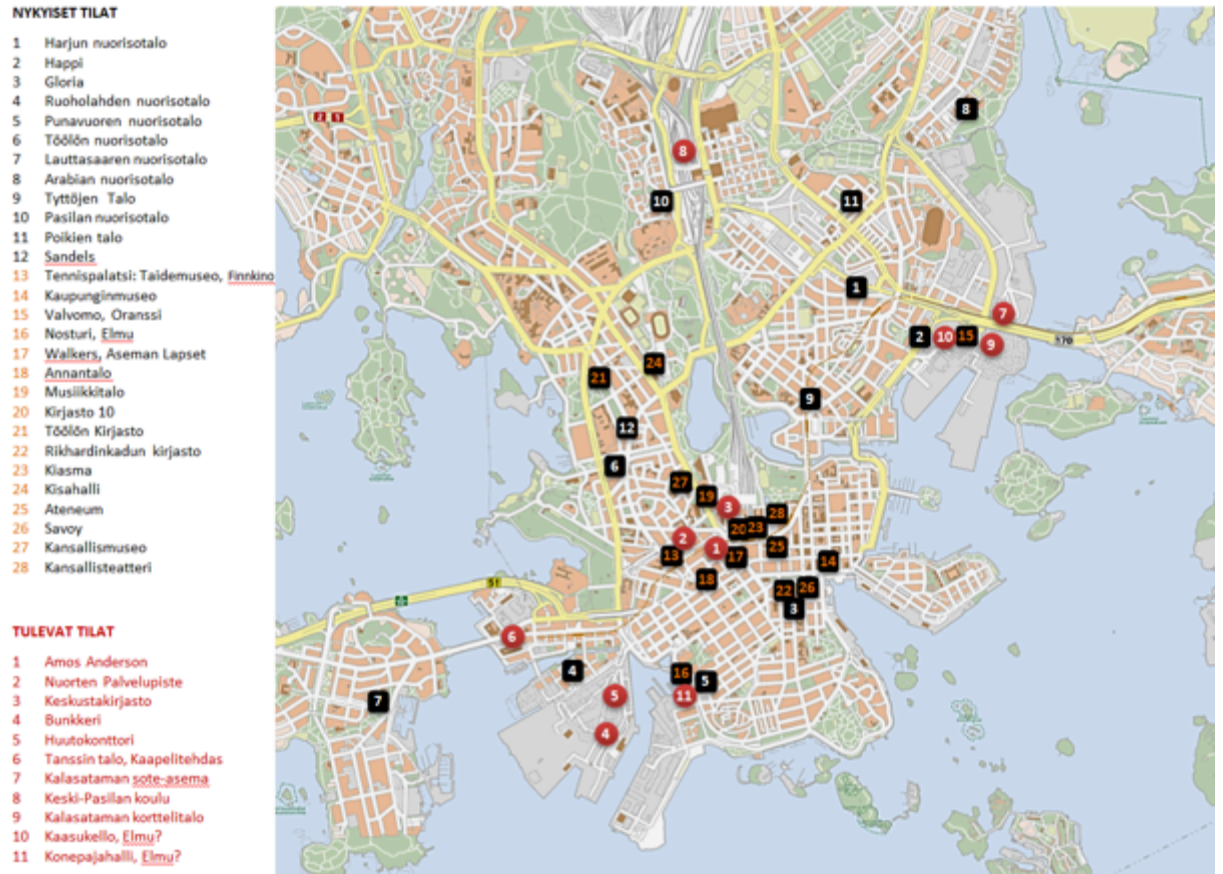
Nuorisoasiainkeskus tuottaa yhdessä nuorten kanssa kulttuuripalveluita ja har- rastuksia. Lisäksi se edistää nuorten yhteiskunnallista osallistumista ja tarjoaa nuorille tukea ja neuvontaa. Toiminnan ydinkohderyhmä ovat 10–18-vuotiaat

nuoret. Työntekijöitä nuorisoasiainkeskuksessa on noin 400 työntekijää, joista yli puolet on nuoriso-ohjaajia. Nuorisoasiainkeskus toimii noin 60 tilassa eri puolilla Helsinkiä. Nuorisotyötä tehdään nuorisotaloissa, muissa toimipaikoissa ja projekteissa. Lisäksi virasto tukee nuorisojärjestöjä ja nuorten ryhmiä. Nuorisoasiainkeskuksessa korostuu ajatus, että Helsingin tulisi olla nuorille kiva paikka. (Nuorisoasiainkeskus 7.3.2016).

Kuva 11. Kuvakaappaus nuorisoasiainkeskuksen Mun stadi –kotisivulta.

Nuorisoasiainkeskuksen vuosibudjetti on noin 31 miljoonaa euroa. (Nuorisoasiainkeskus 7.3.2016). Nuorisoasiainkeskuksessa astui voimaan uusi organisaation 1.1.2016, jossa toiminnallisesti korostuu aluelähtöisyys. Nuorisoasiainkeskus kehittää jatkuvasti muun muassa tapojaan nuorten elämän asiantuntijoina ja tästä yksi esimerkki on tietoon pohjautuva työ ja osallistava budjetointi (25.1.2016).

Kuva 12. Nuorille soveltuvia tiloja nyt ja tulevaisuudessa.

3.7 Helsingin keskusta-alueen toimijoita

Kampin ympäristössä ja erityisesti Helsingin keskusta-alueella laajemmin on valtava määrä toimijoita, joiden työtä liittyy tai voisi liittyä nuoriin. Oheisessa kartassa on nykyisiä ja tulevia nuorten käyttöön soveltuvia tiloja. Esittelen lyhyesti toimijat ja tilat, jotka sijaitsevat lähimpänä Tennispalatsia ja ovat nuorten toiminnan kannalta keskeisimpiä. Helsingin Kampi (ja sen lähiympäristö), jossa Tennispalatsi sijaitsee, on pullollaan erityisesti kulttuuritoimijoita ja taidelaitoksia. Niistä monet tekevät yhteistyötä keskenään, mutta yhteistyötä tiivistetään edelleen. Helsingin keskustassa on erittäin runsas museokeskittymä ja Tennispalatsin lähialueen museoista on syytä nostaa erityisesti Amos Andersonin taidemuseo, Ateneum, nykytaiteen museo Kiasma sekä Kansallismuseo.

Amos Andersonin taidemuseo sijaitsee Helsingin keskustassa, Forumin korttelissa ja museon omistaa ja sitä ylläpitää Föreningen Konstsamfundet. Vuoden

2018 alussa Amos Andersonin taidemuseo muuttaa Lasipatsiin, jolloin sen nimeksi tulee Amos Rex. Uudesta taidemuseosta tulee kulttuurikeskus, joka koostuu vanhasta Lasipalatsista, osanaan elokuvateatteri Bio Rex, Lasipalatsin aukion alle sijoittuvasta 2000 neliön näyttelytilasta, sekä muista talon toimijoista. Taidemuseon ytimen muodostavasta näyttelysalista on suunniteltu monipuolisesti muunneltavaa tilaa. Elokuvateatteri Bio Rex tarjoaa erinomaisia mahdollisuuksia toimia kuvataiteiden ja elokuvan risteämiskohdissa ja Rex on jatkossakin monen elokuvafestivaalin koti. Uuden museon toiminnan perusajatuksena on lähestyttävyyys ja yleisötyö ja nuoriso on museon tärkeimpiä kohderyhmiä (Amos Andersonin taidemuseo 3.3.2016). Tulevan Amos Rexin konsepti muistuttaa nykyistä Tennispalatsia.

Kiasma on Suomen ja lähialueiden johtava nykyaikaisen taiteen museo. Se tekee tunnetuksi ja kerää oman aikamme taidetta. Kiasma kuuluu osana Suomen Kansallisgalleriaa (Kiasma 3.3.2016). Ateneumin taidemuseo on myös osa Suomen kansallisgalleriaa. Maan laajimmissa taidekokoelmissa on suomalaista taidetta 1750-luvulta 1960-luvulle ja länsimaista taidetta 1800-luvun jälkipuoliskolta 1950-luvulle, joukossa monia kansallisaarteita. (Museokortti 3.3.2016).

Kansallismuseo esittelee suomalaisten vaihteita keskiajalta 1800-luvulle. Ainutlaatuiset esineet kertovat elämästä yli 1000 vuoden aikana. Lisäksi museossa on vaihtuvia näyttelyitä ajankohtaisista aiheista sekä toiminnallinen näyttely Vintti, jossa voit kokea historiaa itse tekemällä (Kansallismuseo 3.3.2016.)

Museosektorin ulkopuolelta kulttuuritoimijoista tuon esille Kansallisteatterin, Musiikkitalon sekä kulttuurikeskus Caisan. Kansallisteatteri on vuonna 1872 perustettu vanhin suomenkielinen teatteri ja se on taiteellinen teatteri, jonka ohjelmistossa nähdään tuoreinta kotimaista draamaa, kiinnostavimpia ulkomaisia näytelmiä ja parhaita klassikoita (Kansallisteatteri 3.3.2016). Musiikkitalo on kaikille avoin konserttikeskus ja kohtauspaikka. Musiikkitalon julkisiin tiloihin kuten lämpiöissä, kahviloissa ja ravintoloissa sekä Sibelius-Akatemian kirjastossa voi viereillä niin kaupunkilaiset kuin turistitkin. Musiikkitalon päätoimijat ovat Helsingin kaupunginorkesteri, Radion sinfoniaorkesteri ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemia (Musiikkitalo 3.3.2016).

Caisa on kansainvälinen kulttuurikeskus ja kuuluu Helsingin kulttuurikeskukseen. Caisan tavoitteena on tukea monimuotoisen kaupungin kehittämistä edistämällä eri maista tulleiden ihmisten vuorovaikutusta, tukemalla etnisten vähemmistöjen omaehtoista kulttuurin harjoittamista ja antamalla tietoa erilaisista kulttuureista ja suomalaisesta yhteiskunnasta. Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa järjestää konsertteja, ruokafestivaaleja, näyttelyitä, seminaareja, kursseja ja kerhoja sekä omaa, Ourvision -nimistä laulukilpailua (kulttuurikeskus Caisa 3.3.2016).

Lapsille ja nuorille suunnattuja toimintoja tarjoavat lähialueella erityisesti Aseman lapset ry, Kaupungin kulttuurikeskuksen Annatalo sekä kohdennettuja palveluja nuorille tarjoava Ohjaamo.

Aseman lapset ry:n Kampissa sijaitseva Walkers-talo on Walkers-toiminnan valtakunnallinen kehittämiskeskus. Talo toimii tukikohtana nuorten pariin jalkautuessa ja sen kautta nuoria voidaan ohjata eri palveluiden piiriin. Talo toimii avoimena nuorisokahvilana, jossa nuorille on aina tarjolla turvallisia aikuisia. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus on Aseman lapset ry:n kumppani. (Aseman lapset ry 3.3.2016) Annantalon taidekeskus kuuluu Helsingin kaupungin kulttuurikeskukseen ja on lasten ja nuorten taidetalo, jossa annetaan taideopetusta, pidetään näyttelyitä ja järjestetään tanssi- ja teatteriesityksiä. Lisäksi Annatalo tekee paljon yhteistyötä koulujen kanssa ja talossa järjestetään myös koko perheen tapahtumapäiviä (Annatalo 3.3.2016).

Aivan Tennispalatsin naapuriin avautui joulukuussa 2015 nuorille suunnattu Ohjaamo, joka kokoaa nuorille kohdennetut monialaiset palvelut saman katon alle ja tarjoaa erityisesti ilman työ- ja opiskelupaikkaa oleville nuorille yksilöllistä tukea sekä kattavat ja helposti saavutettavat koulutuksen, työllistymisen ja kuntoutuksen palvelut. (Helsingin kaupunki 25.2.2016.)

Töölönlahdelle avautuu syyskuussa 2018 Keskustakirjasto, joka kertoo olevansa kaupunkilaisten oma talo. Se tulee olemaan myös älykkään arjen edelläkävijä, joka tuo yhteen kaupunkikulttuurista ja kansalaisvaikuttamisesta ki-

innostuneita. Siitä tulee paikka, jossa kulttuuria voi tehdä itse. Keskustakirjaston suunnitteluvaiheessa nuorten rooli on ollut merkittävä. (Keskustakirjasto 3.3.2016).

3.8 Muuttuva kaupunkikulttuuri

Helsinki ei aina ole ollut kulttuurikaupunki ja jälkikäteen katsoen, Helsinki oli vielä 1980-luvulla melko tylsä ja se muistutti enemmän itäblokin harmaata virasto-kaupunkia kuin läntistä pääkaupunkia (Lindholm 2011, 34).

Lindholmin (2011, 34) mukaan kaupunkikulttuurin suuri murros sijoittuu vuoden 1985 paikkeille, vaikka isoa muutosta ennakoiti jo niin kutusutun Lepakkoluolan valtaaminen Elävän musiikin yhdistyksen ELMUn käyttöön vuonna 1979. Vuonna 1985 avattiin legendaarinen ravintola Cafe Metropol ja ensimmäinen homoravintola Gay Gambriini, Radio City aloitti toimintansa ja City –lehteä alettiin jakaa tarkoin rajatulle kohderyhmälle. Uusi keskiluokka vähät välitti 1970-luvun säännöistä ja ahdasmielisyydestä. 1980-luvulla Helsingin ilme alkoi muuttua, esimerkiksi katusoitto sallittiin ja Taiteiden yön kaltaiset tapahtumat toivat väriä kaupunkikuvaan.

Murroksen takana oli useita asioita kuten yhtenäiskulttuurin höllentyminen ja sinkkujen määrän kasvu. Lisäksi ihmiset kokivat lomamatkoillaan erilaisia elämyksiä ja alkoivat vaatia ja tehdä samaa myös Helsingissä. Vaikka 1980-luku muistetaan usein pinnallisena juppiaikana, ei sen merkitystä kaupunkikulttuurin käynnistäjänä voi väheksyä. 1990-luvulla myös hallinto alkoi nähdä kulttuurin taloudellisen merkityksen ja Helsinki haki 2000 kulttuuripääkaupungin titteliä. Lindholmin (2011, 35; Taivassalo 2003, 47-48) mukaan museoiden kävijämäärät lisääntyivät merkittävästi 1990-luvun lopulla Nykytaiteen museon Kiasman avautumisen vuoksi ja Helsingin kaupungin taidemuseon peruskorjatun Tennispalatsin uusien tilojen myötä ja esimerkiksi Helsingin festivaalien määrä kolminkertaistui vuosien 1995-2006 ja samalla kaupungin tuki tapahtumille kasvoi suurin piirtein samassa suhteessa.

Pauli Komonen (2010, 16) viittaa Puurosen (2003) tekemään tutkimukseen suomalaisen nuorisokulttuurien alkua ajoista. Lättähattuja, tediin vastinetta Suomessa, on pidetty ensimmäisenä varsinaisena suomalaisena nuorisoalakulttuurina ja 1970-luvulla nuorisoon ja katumuotiin vaikuttivat muun muassa Vietnamin sota, disko ja vuosikymmenen lopulla räjähtänyt punk. Suuria 1980- ja 1990-luvun nuoriso- ja alakulttuureita olivat etenkin hiphop ja elektronisen musiikin ympärille kehittynyt rave- ja klubikulttuuri. Komonen viittaa edelleen Puuroseen, jonka mukaan hiphopparit toivat omalta osaltaan alakulttuurien kevyen yhteisöllisyyden osaksi myöhäismodernia yhteiskuntaa. Muun hiphop-kulttuurin ohessa myös graffiti tuli Suomeen 1980-luvun alussa (Komonen 2010, 63).

On hyvä muistaa, että 2010-luvulle tultaessa nouseva kaupunkikulttuuri alkoi yhä useammin kiertää vakiintuneet kulttuuri-instituutiot (Lindholm 2016, 22). Tällaisia tapahtumia ovat muun muassa erilaiset ravinto- ja siivouspäivien kaltaiset teemapäivät, kaupunginosaliikkeiden tuottamat tapahtumat kuten block partyt ja katufestivaalit ja kansalaisjärjestöjen Priden ja lutkamarssien kaltaiset kaupunkitapahtumat. Näille tapahtumille ominaista on, että tapahtumat tuotetaan löyhässä verkostossa vähäisillä resursseilla. (Opas kaupunkiaktivismiin 2014, 10) Kaupungin rooli onkin muuttunut enemmän palveluiden tuottajasta omaehtoisen toiminnan mahdollistajaksi (Wahlberg 2012, 10).

Lindholmin (2016) mukaan omaehtoisen kaupunkikulttuurin syntyminen ei olisi ollut mahdollista ilman sosiaalisen median läpimurtoa. Talkootyötä on perinteisesti tehty maaseutu ympäristössä, mutta nyt vapaaehtoistyönä tuotetut tapahtumat ovat siirtyneet nuorelle sukupolvelle kaupunkiympäristöön.

Komonen (2010, 71) lainaa Andy Bennettin (2004, 163) lanseeraamaa käsitettä ”jaettujen ideoiden kulttuurit”, avatessaan tämän ajan alakulttuurien ja median suhdetta.

”Jäsenyys alakulttuurissa ei välttämättä enää tarkoita tyyllistä yhdenmukaisuutta, kollektiivista sidonnaisuutta tiettyyn ’skeneen’, tai edes kasvokkaisuorovaiikutusta. Vuorovaikutus voi sen sijaan tapahtua enenevässä määrin internetissä – kadun, klubien ja festivaalien sijaan.” (Komonen 2010, 71.)

Internetin tarjoamat resurssit mahdollistavat sen, että esimerkiksi nuori suomalaisesta pikkukaupungista voi muutamalla klikkauksella löytää valtavan määrän tietoa graffitista ja soveltaa saamaansa tietoa maalauksina omaan fyysiseen lähiympäristöönsä. Hän pystyy siis omaksumaank tietyn alakulttuurin tapoja ilman kasvokkaisuoro vaikutukseen perustuvaa paikallista vertaisyhteisöä (emt., 71).

Humanistisen ammattikorkeakoulun työryhmä (Lindholm, Simovaara, Cantell ja Mielonen, 2011) tarkasteli kulttuurin kulutuksen muutosta Helsingissä vuosina 1993-2008 välillä ja vertailu osoitti, että pääsääntöisesti kulttuurin kulutus on Helsingissä lisääntynyt merkittävästi. Teatterin, kirjastojen, konserttien ja museoiden suurkuluttajien määrä oli kasvanut ja ei-kävijöiden määrä vähentynyt. Erityisesti teatterit olivat kasvattaneet suosiotaan ja muiden kasvu oli ollut maltillisempaa. Elokuvat eivät olleet kasvattaneet suosiotaan helsinkiläisten keskuudessa yhtä paljon kuin muut taidemuodot.

Näyttelystä ja museosta riippuen kävijöiden profiili voi vaihdella erittäin paljon. Yleistäen esittävän taiteen näyttelyissä käy vanhempaa väkeä ja eläkeläisiä, kun taas nykytaiteen näyttelyt vetävät paremmin nuoria (Lindholm 2011, 41). Mitä abstraktimmasta taiteesta on kysymys, sitä koulutetumpia kävijät ovat ja monissa näyttelyissä joka kolmas saattaa olla kulttuurialan ammattilainen. Monet näyttelyt jäävät siis etäiseksi ilman erityisasiantuntemusta.

Helsingin keskustassa asuvat käyvät taidenäyttelyissä erittäin paljon ja myös ydinkeskustan laitamilta ihmisiä käy varsin hyvin (emt., 43). Helsingissä on varsin suuri nuorten satunnaisten kävijöiden joukko, joka tulee usein museoon hetken mielihohteesta toisin kuin vakiokävijät, jotka suunnittelevat tulemisensa ennakoon. Satunnaiskävijät ovat potentiaalinen ryhmä, jonka suosiota jokaisen kulttuurilaitoksen kannattaa tavoitella.

Kun Suomalaisten kulttuurin kuluttamista verrataan kansainvälisesti, huomataan että suomalaisilla on eurooppalaisittain poikkeuksellisen paljon taideharrastuksia (yli 20 prosentilla) ja suomalaiset käyttävät kulttuuriin toiseksi eniten rahaa

tanskalaisten jälkeen ja lukevat toiseksi eniten kirjoja ruotsalaisten jälkeen. Kulttuurikohteissa suomalaiset käyvät kaikkein eniten, 66 prosenttia suomalaisista oli käynyt Eurostatin (2011) mukaan ainakin yhdessä kulttuurikohteessa vuoden aikana. Mutta toisaalta ruotsalaiset käyvät museoissa kolme kertaa enemmän kuin suomalaiset ja myös elokuvat vetävät väkeä vähemmän Suomessa kuin muissa Pohjoismaissa. Mikä yllättävintä, suomalaiset pitävät kulttuuria selvästi vähemmän tärkeänä kuin muut eurooppalaiset. Suomalaiset kuitenkin käyttävät kirjastopalveluja eniten Euroopassa. (emt., 47-48)

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran laatimien megatrendien perusteella teknologian nopea kehittyminen vaikuttaa lähes kaikkiin tuntemiimme aloihin ja se on trendeistä kaikista merkittävin (Kiiski Kataja 2016, 6). Harppaukset eri tieteenoaloilla ovat jättimäisiä.

”Digitalisaatio, virtualisaatio, keinoälyn kehitys, terveyden instrumentointi, robotisaatio, nanomateriaalien kehitys, bioteknologia, farmakologia, energiateknologia, blockchain-teknologia, digitaalisten joukkoalustojen ja globaalien ict-infrastruktuurien kehittyminen ovat esimerkkejä nopeasti kehittyvistä aloista.” (emt.,6).

Teknologian kehityksellä on myös merkittäviä vaikutuksia toimintatapoihimme ja arkeemme. Tähän keskusteluun kehityksestä osallistuvat kuitenkin vain ne tahot, jotka sitä parhaiten ymmärtävät. Kiiski Katajan (2016, 8) mukaan on kuitenkin muistettava, että teknologia ei yksin riitä. Kaiken ytimessä on se, mitä ihmiset ja yhteiskunnat päättävät tehdä eikä paraskaan teknologia toimi, ellei sitä oteta käyttöön.

Nuoret elävät jo älykkäässä kaupungissa ja käyttävät mobiililaitteita jatkuvasti. Kuten Kaupunkisuunnitteluvirasto ja Avanto Helsinki toteavat (2014), verkko tulee tulevaisuudessa olemaan vahvemmin ja vahvemmin osa kaupunkien infraa, kyborgikaupungit tulevat olemaan näille nuorille aikuisina itsestäänselvyys. Diginatiivius ei kuitenkaan suoraan tee kenestäkään osallistuvaa kaupunkilaista, vaan nuoret tarvitsevat tähän ohjausta ja kannustusta. Informaatioajan kasvat-

teina viestintä oli selvityksen (Kaupunkisuunnitteluvirasto ja Avanto Helsinki 2014) mukaan nuorten kaupunkikokemuksen ongelmien taustalla.

Yksi esimerkki viestintäteknologian murroksen seurauksena syntyneestä toiminnasta on Kallio-liike (Jyrkäs & Luoto 2014, 43). Kalliossa ja sen lähialueilla asuvien ja toimivien liike toimii sillä periaatteella, että kuka tahansa voi tulla mukaan liikkeeseen ja olla mukana niin kauan kuin innostusta riittää. Toiminta käynnistyi Hurstin leipäjonon puolustamisesta sekä halusta luoda alueelle yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta sekä vaihtoehto Kallio-seuralle. Liikettä oli synnyttämässä joukko ihmisiä Facebook-ryhmän kautta.

Oppaassa kaupunkiaktivismiin (Jyrkäs ja Luoto 2014, 43) kerrotaan, kuinka Kallion puistokirppikset saivat alkunsa heti Kallio-liikkeen synnyn jälkeen ja ensimmäiset kirpputorit järjestettiin kesällä 2011. Vastaavan tyyppisiä tapahtumia oli järjestetty jo aiemmin muissa Helsingin kaupunginosissa, mutta vasta Kalliossa puistokirppikset saivat massat liikkeelle.

Sitran mukaan (Kiiski Kataja 2016, 16) Euroopassa on tapahtunut voimakas jakautuminen eri sukupolvien välillä. Esimerkiksi työttömyys on kurittanut nuoria kaikkein pahiten. Tämä on erityisen huolestuttavaa, koska nuoruusajan työttömyys ja syrjään jääminen vaikuttaa helposti pitkälle ihmisen elämään vuosikymmenien päähän. Monen Euroopan maan, kuten Suomen, hallitusten valitsemat leikkausalueet ovat kohdistuneet koulutukseen, nuoriin ja lapsiperheisiin.

Kampin ohittavasta kevyenliikenteen väylästä Baanasta on kasvanut kaupunkilaisten keskuudessa suosittu, mutta Helsingissä joukko toimijoita haluaa kehittää Baanasta vielä paljon suurempaa ja he ovat käynnistäneet urBaana – hankkeen alueen kehittämiseksi.

”2000-luvun ensimmäisinä vuosina Kamppi on pannut kovaan vastaan automarketeille ja kehän ostoskeskuksille. Kamppi on pärjännyt kamppailussa hyvin – sillä seurauksella, että Helsingin keskustassa on yhä enemmän ihmisiä tekemässä yhä yksipuolisempia asioita. Elämä on paennut keskustasta Kallioon, Sörnäisiin, Kalasatamaan ja Punavuoreen. Kaupunkilaisuuden luovat etujoukot

– kilvoittelijat – ovat vieneet uudistavan ja kokeilevan kaupunkikulttuurin mukanaan kohtuuhintaisemmille asuinalueille.” (urBaana, 7)

UrBaana -työryhmän mukaan kuvattu ilmiö on tuttu kaikista suurkaupungeista. Keskustoista tulee tiloja, joista löytyy kaikkialla maailmassa samat liikkeet, merkit ja palvelut. Tällaiset keskustat sulkevat ovensa liikkeiden suljettua ja uudenlaista luovaa ja kokeilevaa toimintaa löytyy kaupungin laitamilta, alueilta, joissa on hukkatilaa ja joissa voidaan ottaa riskejä.

Edelleen, uusi urbanismi näkee asioiden luontaisen arvon ja niiden laajemman sosio-ekonomisen ja yhteiskunnallisen hyödyn. Esimerkiksi entisten teollisuuskiinteistöjen avaaminen taiteilijoiden käyttöön tai graffitaidan rakentaminen antavat ensisijaisesti tilaa ihmisten omalle toiminnalle ja vahvistavat kaupunkilaisten omistajuussuhdetta tilaan ja näin myös vähentävät ei-sosiaalista toimintaa. UrBaana -työryhmän mukaan uusi urbanismi rakentaa paikkoja ja tilanteita tarpeen mukaan ja kokeillen.

UrBaana ottaa huomioon myös lapset ja nuoret ja ryhmän mielestä viime vuosien kaupunkikehitys on työntänyt lapset lähemmäs ja haja-asutusalueille. He muistuttavat, että kun lapsia ja vanhuksia näkyy kaupunkitilassa, voi koko kaupunki hyvin.

3.9 Tennispalatsin identiteetistä, julkisuuskuvasta ja viestinnästä

Tennispalatsi on alun perin rakennettu Olympialaisiin huoltorakennukseksi vuonna 1937. Siinä on toiminut useita eri yrityksiä ja sitä on myös uhannut purkaminen. Tennispalatsi otettiin kulttuurikäyttöön 1990-luvulla ja vuonna 1998 Finnkino ja Taidemuseo aloittivat toimintansa nykyisissä tiloissaan. Niiden historia on siis noin 17 vuoden mittainen (Kansan uutiset 16.4.2014). Tuossa ajassa talon identiteetti on ehtinyt muotoutumaan elokuvan ja taiteen taloksi ja nimenomaan tässä järjestyksessä, Finnkino on selvästi Tennispalatsin suurin toimija ja hallinnoi myös talon ravintolatoimintaa. Tähän liittyy vahvasti myös Tennispalatsin julkisuuskuva.

Vuosituhannen vaihteessa maineen käsite haastoi vallinnutta imagon rakennus –ajattelua (Juholin 2013, 103) ja onkin hyvä miettiä imagon sijaan, mikä Tennispalatsin maine on. Tennispalatsi kuuluu tunnetuimpien rakennusten joukkoon Helsingissä ja se on käsite jo itsessään. Mutta siinä on myös erilaisia sävyjä. Finnkinon työntekijät kertoivat heitä haastatellessani (8.10.2015), että nuorille Tennispalatsi edustaa erityisesti amerikkalaisia valtavirtatuotantoja ja kaikkien identiteettiin tämä ei sovi. Niin sanotut tiedostavat kaupunkilaisnuoret pyrkivät välttämään Tennispalatsin elokuvateatteria, koska se edustaa heille liian kaupallista toimintaa, kun taas taidemuseon näkökulmasta juuri he olisivat varsin potentiaalinen kohderyhmä. Jos Tennispalatsissa koettaisiin tarvetta lähteä muuttamaan olemassa olevaa brändiä, lähdettäisiin samalla rakentamaan brändiä edustavaa yhteisöä ja ulkoista kuvaa. (Kuusela, Lehtonen & Valaskivi 2014, 206-207.)

Koska kehittämistyöni osui ajankohtaan, jossa toimijat olivat juuri työstäneet ilmettään, ei brändityötä isommassa mittakaavassa tule tapahtumaan vähään aikaan. Sen sijaan tarpeen ilmetessä, suunnitelmallinen yhteistyö esimerkiksi sosiaalisessa mediassa voi melko nopeasti tehdä Tennispalatsista vielä vetovoimaisemman paikan nuorten näkökulmasta.

Haastattelin 5.11.2015 muun muassa Sitrassa ja Harvardissa työskennellyttä Suomen arkkitehtuurimuseon hallituksen puheenjohtajaa Marco Steinbergia. Hän pohti, ovatko nuorisokulttuurit osa sen identiteettiä ja mahtuisiko Tennispalatsin identiteettiin esimerkiksi skeitti- tai graffitimaalikaupat.

Tennispalatsin historia on kiinnostava. Se ehti toimia alkuvuosinaan urheilun koptiesänä ja siellä on pelattu Olympia-koripalloa sekä tennistä, kuten nimestäkin voi päätellä. Tennispalatsin historia ei kuitenkaan näy mitenkään sen julkisuus-kuvassa tai viestinnässä, tuntuu, että sen historiaa ei halua markkinoinnissa hyödyntää, jos täksi ei lasketa nimen säilyttämistä. Tarina on ikivanha tapa kertoa merkityksellisistä asioista ymmärrettävästi ja sillä on käyttöä myös yhteisöviestinnässä. (Juholin 2013, 103.) Tarinan voi ajatella myös olevan eiteoreettinen vaikuttamisen tapa, jolla vedotaan tunteisiin (Kaukinen 2015.). Vastaani ei kuitenkaan ole vielä tullut yhtään kokonaista kirjoitettua tarinaa Tennis-

palatsista, mutta siitä saisi epäilemättä aikaan kiehtovan, tunteisiin vetoavan tekstin.

Visuaalinen identiteetti on perusviestien ja tarinan kumppani, joka voi auttaa erottumaan ja muistumaan mieleen. Visuaalisuuden voima on se, että viestii sanattomasti suoraan alitajuntaan, vaikka luettu teksti unohdettaisiin (Juholin 2013, 111.). Tennispalatsin toimijoilla on vahva visuaalinen ilme, mutta jokaisella on omansa, ei yhteistä. Nuoret valitsevat toimimisen tiloihinsa ne, jotka sopivat parhaiten heidän identiteettiinsä eikä tilan ei tarvitse välttämättä olla vain nuorille suunnattu vaan päinvastoin, nuoret jopa hakeutuvat aktiivisesti aikuisten paikkoihin (Merimaa 2015, 36).

Kehittämistyössäni tarkastelen kolmen varsin erilaisen organisaation yhteistyötä. Kullakin organisaatiolla on oma viestintäyksikkönsä, oma ilmeensä ja oma brändinsä. Organisaatioilla on hyvin erilaiset resurssit viestinnässään ja myös kohderyhmissä on eroa. Nuorisosiainkeskuksen keskeisin kohderyhmä on 13-18-vuotiaat, Taidemuseolla suurin kävijäkunta on noin 40-60 vuotiaita ja Finnkinolla laajasti 15-60-vuotiaat sekä lapsiperheet. Kohderyhmiä ei tosin voi määrittellä vain iän perusteella vaan segmenttejä tulee tarkastella esimerkiksi kulttuuristen kiinnostusten mukaan.

Kuva 13. Ai Weiwein näyttelyn mainos Tennispalatsin ulkopuolella.

Toiminnan ja palveluiden suunnittelemisessa on eroja. Esimerkiksi Finnkinon Tennispalatsin ohjelma rakentuu osin yrityksen päätoimistolla, kun taas taidemuseon ohjelmasta päätökset tehdään Tennispalatsissa. Nuorisosiainkeskuksella ei ole pysyvää toimintaa Tennispalatsissa, joten sen rooli eroaa merkittä-

västi Finnkinosta ja taidemuseo HAMista myös viestinnällisesti. Kehittämistyöni keskiössä olevat nuoret voivat helposti unohtua tässä yhtälössä.

Kaikki toimijat ovat kiinnostuneita siitä, kuinka nuoret viestivät. Jokainen haluaisi tavoittaa heidät ja löytää tavan tehdä nuorille toimivaa viestintää. On selvää, että sosiaalisella medialla on nykyviestinnässä keskeinen rooli ja niin on erityisesti nuorten kanssa viestittäessä. Nuorilla itsellään on myös iso halu päästä tuottamaan sisältöä ja viestiä myös itse. Sitä viestintä nykyään on, dialogia ja kaksisuuntaista liikettä. Sosiaalinen media on kääntänyt perinteisen viestinnän yläsalaisin. Juholin (2013, 334) jopa rinnastaa viestinnän muutoksen merkittävyyden siihen kun aikanaan siirryttiin maakeskeisestä aurinkokeskeiseen astronomiaan.

Vuorovaikutuksellisesti kehittämistyöni ytimessä olevien toimijoiden yhteistyössä on kasvaneesta yhteistyöstä riippumatta edelleen tiivistämisen mahdollisuutta, mutta suurelta osin toimijat keskittyvät omaan tehtäväänsä.

3.9.1 Työelämän muutoksista ja kumppanuudesta

Työssäni tarkastelen työyhteisöjä ja niiden potentiaalista kumppanuutta. Siksi on syytä pohtia, mitä nyt työelämässä tapahtuu ja kuinka kumppanuutta voi jäsentää.

Kymmenen vuotta sitten oli paljon esillä luova luokka, josta puhui erityisesti yhdysvaltalainen Richard Florida. Luovalla luokalla meni hetken lujaa, mutta sitten meno tyssäsi elitismiin ja liian välineelliseen lähestymistapaan (Leppänen, Lähdemäki, Mokka, Neuvonen, Orjasniemi & Ritola 2013, 84). Luova luokka korosti ajatusta suppeasta eliitistä kilpailuedun synnyttäjänä eikä siihen mukaan pääseminen ole helppoa. Nyt yhä useammin ihmisiä on alkanut kiinnostaa se, mihin he luovuutensa käyttävät ja mitä ongelmia he ovat luovuudella ratkomassa.

Floridan analyysi luovasta luokasta keskittyy pääosin osaajien taloudelliseen merkitykseen ja jätti huomioimatta yhteiskunnan ja työelämän uudistumisen sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä. Analyysi luovasta luokasta oli 1900-luvun ja

tämän vuosituhannen alun länsimaiden usean prosentin taloudellisen kasvun ilmentymä. Tämä kasvu näyttää nyt mahdottomalta. Tarvitaan uusi luokka. Demos Helsinki esittää (2013), että on syntymässä uudenlainen osaajien ryhmä, jota voi kutsua uteliaaksi luokaksi. Se haluaa, että heidän työnsä liittyy tavalla tai toisella yhteiskunnan suureen kuvaan ja edistykseen. Uteliaassa luokassa yhdistyvät toisaalta tietotyöläisten halu olla lähellä luovia ja innostavia ongelmanratkaisuympäristöjä ja toisaalta halu tehdä työtä, jonka tekeminen lopputuloksiltaan ja vaikutuksiltaan on mielekästä.

Sitra julkaisi 25.1.2016 selvityksen siitä, millainen on työn ja työmarkkinoiden tulevaisuus (Mäenpää, 2016). Sen mukaan digitalisaatio on eräänlainen vallankumous, joka leviää kiihtyvää vauhtia ja muuttaa kaiken. Jokaisella työpaikalla tulisi olla digitalisaatiostrategia, jonka rakentamisen tulisi olla työnantajien ja työntekijöiden yhteinen projekti.

Heikki Kaijalainen tuo esille pro gradu -tutkielmassaan (2012) kumppanuuden eri muotoja ja sisältöjä. Hän esittää yhdeksi kumppanuuden määritelmäksi Ståhlin (2000) käyttämää määritelmää, jonka mukaan kumppanuus ”on tapa käyttää, hallita ja maksimoida tietopääomaa eli lisätä sen arvoa”, mutta kaikki kumppanuus ei kuitenkaan tähtää samanlaiseen lopputulokseen. Kaijalainen esittää, että organisaatioiden välisessä kumppanuudessa on kolme erilaista peruselementtiä, jotka mahdollistavat sen olemassaolon. Tietopääoma mahdollistaa lisäarvon tuomisen kumppanuuteen edellyttäen, että tietoa uskalletaan avoimesti jakaa. Tämän edellytyksenä on luottamus ja vain molemminpuolinen luottamus mahdollistaa toimivan yhteistyön, jonka seurauksena syntyy kumppanuuden tuottama lisäarvo.

Kumppanuudesta on myös erotettavissa myös erilaisia tyyppejä niiden ulkoisten ominaisuuksien mukaan (Kaijalainen 2012, 18). Operatiivinen kumppanuus on yksinkertaisimmillaan lähellä kaupantekotilannetta, toinen ostaa ja toinen myy. Tässä yhteys osapuolten välillä on varsin löyhä ja usein hyvin lyhytaikainen ja kummallakin osapuolella on omat tavoitteensa ja tarpeensa, jonka vuoksi kumppanuus on tarpeellinen. Operatiivisessa kumppanuudessa tietoa ei juuri

vaihdeta ja luottamuskin on liittyy lähinnä toisen osapuolen maksu- ja tuotantokykyyn.

Taktinen kumppanuus vaatii syvempää luottamusta, koska sen lopputulosta ei ole ennalta määrätty. Onnistuneen taktisen kumppanuuden tuotoksena syntyy kustannussäästöjen lisäksi myös uuden oppimista (emt., 19). Suurin ero operatiiviseen kumppanuuteen liittyy tietopääoman yhdistämisestä ja oman toiminnan lisäksi on opittava tuntemaan toisen osapuolen kumppanuuteen vaikuttavat tarpeet.

Kolmas kumppanuuden muoto, strateginen kumppanuus on syvää yhteistyötä ja sen tavoitteena on saavuttaa joiltain täysin uusia palveluita tai tuotteita, joita syntyy kun organisaatioiden osaaminen niputetaan yhteen (emt., 21). Oikean kumppanin tunnistaminen onkin strategisen kumppanuuden onnistumiselle elintärkeää. Johtamiselta strateginen kumppanuus vaatii paljon, koska strategista kumppanuutta ei voi hallita kuin osittain. Liian tiukka hallinnointi halvaannuttaa luovuuden.

Katri Halonen (2011, 23) tuo esille raskalaisen sosiologin Pierre Bourdieun näkemyksen, että kulttuurituotannon kentälle leimaa-antavaa on suuren kulttuuripääoman korostaminen ja taloudellisen pääoman merkityksen vähättely. Bourdieun kulttuurituotannon kentällä keskeinen vastakkainasettelu tapahtuu rajoitetun tuotannon ja massatuotannon välillä. Tennispalatsiin linkittäen, valtavirtaelokuvien ja marginaalitaiteen kesken. Suppeassa tuotannossa korostetaan kulttuurista pääomaa ja kerätään arvostusta, joka sulkee ulkopuolle kaupallisuuden ja tässä taitelija toteuttaa yhteiskunnan antamaa 'taidetta taiten vuoksi'-funktioita. Bourdien mukaan massamarkkinoille tähtäävät toimijat ovat suostuvaisempia yhteistoimintaan ulkoisten voimien kanssa ja alistuvaisempia niiden vaatimukseen ja käskyihin ja lisäksi menetyksiä odotetaan tulevan heti. Massatuotannon merkitys on kasvanut 1990-luvulta lähtien ja samalla massatuotannon ja suppean tuotannon välinen ero on muuttunut. Tästä esimerkkinä Halonen (2011, 24) tuo esille menestyselokuvien näyttämisen taidemuseoissa.

Halosen (2011, 27) mukaan todellisuudessa Bourdieun jaottelu ei ole ongelmaton. Erilaisten produktioiden rahoituspohjan monipuolistumisen mukana tulevat liiketoiminnallisen osaamiseen liittyvät kehittämispaineet ja kehittämispaineisiin vastaaminen ei ole pääsääntöisesti ollut taiteilijoille mieluinen tehtävä. Julkisen sektorin muutosten kanssa samanaikaisesti tapahtunut kulttuurialan kasvu on keskittynyt pikemminkin taloudellista pääomaa arvostavalle viihde- ja elämysteollisuuden alueelle kuin perinteiselle taidesektorille.

Kathy Korum (2013, 101) tuo esille yhden uudenlaisen yhteistyömallin Minnesotan tiedemuseon (Science Museum of Minnesota) ja vapaa-aika –viraston (Recreation Department) välillä. Yhteistyön onnistumisessa keskeistä on ollut Korumin mukaan se, että nuorista on tehty osa-aikaisia työntekijöitä museoon niin, että museo on kouluttanut heidän ja rahoitus on haettu yhdessä toimijoiden kesken osavaltion rahoittamasta nuorten työllisyysohjelmasta.

Samantyyppistä yhteistyötä on Helsingissä tehty esimerkiksi nuorisosiainkeskuksen ja Helsingin juhlatuokkien kesken, jossa työllistetyt 16-25-vuotiaat nuoret taiteilijat toteuttivat taiteilijan ja nuorisotyöntekijän ohjaamina taideteoksia tyhjässä varastohallissa Kalasatamassa. Tullaamon idea saatiin Sydneystä, Australiasta. Tullaamo toteutettiin vuonna 2013. (Helsingin kaupunki 4.3.2016.)

Tennispalatsissa tehtävän yhteistyön onnistumisen kannalta yksityisen ja julkisen sektorin, Finnkinon, museon ja nuorisotyön yhteistyö on avainkysymys. Keskeistä on, että julkiset toimijat eivät näe ongelmana kumppanuutta yksityisen yrityksen kanssa ja toisaalta, yksityinen sektori näkee yhteistyössä kaupullista hyötyä julkisen sektorin kanssa toimittaessa.

Yritysten yhteydessä puhutaan usein yhteiskuntavastuusta. Se merkitsee esimerkiksi yritysten sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden sisällyttämistä liiketoimintaansa vapaaehtoisesti ja ilman lainsäädäntöön perustuvaa velvoitetta (Euroopan komissio 4.3.2016). Toinen tapa tarkastella yritysten yhteistyöhalukutta on jaetun vastuun näkökulma. Kramerin ja Porterin (2011) mukaan tällöin on kysymys siitä, että keskitytään löytämään yhteyttä sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen välillä ja he väittävätkin, että tunnistettaessa so-

siaalisia tarpeita, luodaan myös markkinoita. Synergiaa syntyy kun yritys lähestyy sosiaalisia kysymyksiä jaetun arvon näkökulmasta ja luo uusia tapoja niiden ratkaisemiseksi. Edelleen, Kramerin ja Porterin mukaan jaetun arvon ja yhteiskuntavastuun ero on erityisesti siinä, että kun yhteiskuntavastuussa keskitytään enimmäkseen maineeseen eikä linkitystä talouteen juuri ole, jaetun arvon logiikassa “hyvää tekemällä” tehdäänkin mahdollisimman paljon taloudellista voittoa. Näin toimittaessa jaetun arvon periaate tuo yhteen niin yrityksiä kuin pelkästään sosiaalisilla periaatteilla toimivia tahoja.

4 AINEISTON ANALYYSI

Seuraavaksi tuon esille ensin henkilökunnan teemahaastattelujen tulokset. Johdon teemahaastattelujen tulokset on erotettu omaksi kokonaisuudekseen. Sen jälkeen avaan nuorten verkkokyselyn ja työpajojen tulokset.

Haastattelin kunkin kehittämistyössä mukana olevan työyhteisön henkilökuntaa ajanjaksolla lokakuu-joulukuu 2015. Toteutin teemoitetut haastattelut yksilöhaastatteluina lukuun ottamatta Finnkinon työntekijöitä, joiden kanssa tein ryhmähaastattelun.

Finnkinon työyhteisöstä haastateltuja oli kolme, taidemuseo HAMista myös kolme ja nuorisoasiainkeskuksesta kuusi. Nuorisoasiainkeskuksesta haastateltuja oli enemmän, koska halusin ymmärtää paremmin nuorisotyön ja Tennispalatsin toimijoiden historiaa ja jo tehtyjä yhteistyömuotoja. Teemahaastattelun kysymykset ovat liitteenä (liite 3).

Halusin tietää henkilökunnan näkemykset nuorten elämässä nouseviin ilmiöihin liittyen ja taustoittavasti sekä millaisena haastatellut näkevät Tennispalatsin toimintaympäristön.

Lisäksi kartoitin toimijoiden kohderyhmiä ja jo nyt nuorille suunnattua toimintaa. Koska kehittämistyöni yksi keskeinen tavoite on yhteistyömallin jäsentäminen, kysyin yhteistyön eri muodoista ja tavoista. Lopulta pyysin kunkin kertomaan, millainen unelmien Tennispalatsi heidän mielestään on.

Nuorten työpajoissa käyttämäni menetelmät ja ajattelutapa pohjautui palvelumuotoiluun.

”Olellaisia piirteitä palvelumuotoilussa ovat käyttäjä- ja ihmiskeskeisyys suunnittelun lähtökohtana sekä eri osapuolten osallistaminen yhteissuunnittelun avulla.” (Mattelmäki 2015, 27)

Mattelmäen mukaan käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi käyttäjätutkimusta, jossa palvelujen käyttäjiä haastatellaan tai erilaisia työpajoja, joissa yhteistyössä käyttäjien ja palvelun tarjoajien kanssa pyritään löytämään uusia ratkaisuja.

Työpajoissa käyttämäni menetelmät olivat sovelluksia Toimiva kaupunki – kaupunkimuotoiluprojektin kanssa vuoden 2015 aikana tekemistäni pajoista.

4.1 Henkilökunnan teemahaastattelut

Seuraavassa henkilökunnan haastattelun nostot tiivistettynä. Käytän työyhteisöistä lyhenteitä, fk (Finnkino), ham (taidemuseo HAM) ja nk (nuorisoasiainkeskus).

a. Muutokset ja ilmiöt nuorten elämässä

Nuorten kiireetön hengailu ja kahviloissa istuminen on lisääntynyt ja teknologian ja sosiaalisen median merkitys on suuri tiedon liikkua hyvin nopeasti. Käytännön esimerkkinä finnkinolaiset toivat esille sen, että nuoret tekevät omista ja kavereiden tapaamisistaan leffateatterissa Facebookiin tapahtuman. Myös spontaani leffassa käyminen on lisääntynyt. Nuorille elokuvaan tulemisessa on keskeistä kavereiden kanssa yhdessä oleminen eikä elokuvalla aina ole niin suurta merkitystä. Finnkion mukaan uusi teknologia ei ole juurikaan vaikuttanut nuorten leffassa käymiseen, koska uudet elokuvat eivät näy esimerkiksi Netflixissä. Elokuviin tullaan kuitenkin pitkälti kavereita tapaamaan.

”Nuoret ovat hyvin kansainvälisiä ja etnisesti moninainen ryhmä. Kansainvälisyys sekä monikulttuurisuus ovatkin nuorten tapa nähdä maailmaa.” (ham)

”Kaikki on nyt digitaalista ja se on nuorille helposti lähestyttävää.” (fk)

Kaikki tieto haetaan kännykästä ja 'epävirallisista' kanavista. Digitalisaatio on läpitunkevaa ja kaikki menee mobiiliin kautta. Ilmaisuus on kaikessa tarjolla olevassa toiminnassa houkuttelevaa. Digitaalisuuden nousu vaikuttaa valtavasti nuorten elämään ja tästä käytännönläheisenä esimerkkinä nuorisoasiainkeskuksessa on huomattu, että jokaisen tapahtuman suosituin piste on latauspiste. Tubettaminen ja tubettajat on nuorten elämässä hyvin suosittuja.

Taidemuseossa on kiinnittänyt huomiota nuorten toiminnallisuuden suureen kaipuuseen. Haastattelussa nostettiin esille erityisesti 10-15-vuotiaat. *Voiks siellä tehdä mitään?*, on kysymys, jota kuulee usein. Nuorisoasiainkeskuksen tapahtumissa keräämässä palautteessa nuorten toiveissa nousee aina esiin liikunta.

b. Tennispalatsin ympäristö ja sen muutokset lähitulevaisuudessa

Kamppi on yksi iso keskusta. Ympäristöön tulee lisää ravintoloita ja erityisesti nuorten suosimia pikaruokapaikkoja ja sosiaalinen media lisää niiden saavutettavuutta. Nähtiin, että mitä enemmän Kamppiin tulee nuoria kiinnostavia asioita, sitä enemmän heitä tulee myös viettämään aikaa Tennispalatsiin (fk).

Tennispalatsin läheisyydessä oleva kevyen liikenteen väylä Baana on keskeinen toimintapaikka tulevaisuudessa ja sen kehittymistä toivottiin (ham). Taidemuseon edustan mahdollisuudet lisääntyisivät, mikäli autoliikenne saataisiin sieltä pois. Museon ovi voisikin muuttua Tennispalatsin toiseksi etuoveksi. Yhteistyö vuonna 2018 avautuvan keskustakirjaston kanssa tulee tarjoamaan monia mahdollisuuksia.

Lähialueelle tulee runsaasti uusia tiloja erityisesti kulttuuripuolelle, Amos Andersonin taidemuseo ja Keskustakirjasto. Muukin kulttuuritarjonta lisääntyy. Yhteistyö erityisesti museotoimijoiden kesken tulee kasvamaan (ham).

Finnkino suunnittelee avaavansa vuonna 2019 Itäkeskukseen yhdeksän salisen elokuvateatterin (Yle 26.2.2015), joka saattaa vähentää itähelsinkiläisten nuorten liikkumista Tennispalatsiin.

c. Kohderyhmä

Finnkino tarjoaa elokuvia kaiken ikäisille ja kaikille elokuvista kiinnostuneille. Haastavimpana kohderyhmänä koetaan tiedostavat kaupunkilaisnuoret ja nuoret aikuiset, jotka ovat hyvin tarkkoja siitä, millaista elokuvaa he katsovat. Myös 35-50-vuotiaat ovat Tennispalatsin elokuvissa aliedustettu ikäryhmä. Heillä on korkeat laatuodotukset, ja esimerkiksi melu ja roskaisuus karkottavat heitä pois. Lauantaisin Finnkinon elokuvia Tennispalatsissa saattaa käydä katsomassa jopa 9 000 ihmistä ja tällöin ääntä ja roskaa voi syntyä paljon. Helpoimpia kohderyhmiä ovat lapsiperheet ja nuoret. Nuorille puitteet eivät ole niin tärkeitä kuin vanhemmille. Heille tärkeämpää on kavereiden tapaaminen ja heidän kanssaan oleminen.

Tennispalatsi onkin niin sanottu *Teinipalatsi*, blockbuster teatteri, jossa näytetään kaikki vetonaulat. Tennispalatsi koetaan meluisammaksi kuin esimerkiksi Kaisaniemessä sijaitseva myös Finnkinon teatteri, Kinopalatsi. Finnkinolaiset toivat esille, että joidenkin nuorten mielestä Tennispalatsi on liian kaupallinen teatteri. Vuonna 2015 toteutettu Tennispalatsin remontti jopa voimisti kaupallisuuden tuntua eikä remontin yhteydessä haluttu muuttaa tilaa toiseen suuntaan. Finnkinon Tennispalatsin teatterin tehtävä on lisätä elokuvissa kävijöitä valtavirran vetonaula-elokuvilla. Valtavirtaelokuvien hallinnasta huolimatta pienemmätkin tuotannot voivat yltää ohjelmistoon. Tästä esimerkkinä dokumenttipohjainen elokuva Straight Outta Compton räp-yhtye N.W.A.:sta, joka valittiin ohjelmistoon sosiaalisessa mediassa nousseen suuren suosion vuoksi.

Osa aikuisista ärsyyntyy nuorista, koska he pitävät usein ääntä ja liikkuvat ryhmissä. Eri ikäisten oleminen Tennispalatsissa pitäisi olla kuitenkin rikkaus eikä ongelma.

”Tennarin pitäisi olla kaikkien olohuone.” (fk)

Kuva 14. Playstation-promo Tennispalatsissa.

Hengailevia nuoria Tennispalatsissa on, mutta niiden määrä on vähentynyt esimerkiksi lakkautetun 'peliluolan' vuoksi. Nyt käytössä oleva Playstationin – promo vetää kuitenkin hyvin nuoria. Niin kutsuttu häiriöhengailu on käytännössä loppunut pitkälti lukossa olevien vessojen vuoksi ja nykyisin hengailaan sen aikaa kun saadaan puhelin ladatuksi. Toisaalta Tennispalatsissa ei ole nurkkia, joissa voisi hengailaa 'salaa.'

Nuoria Tennispalatsiin tulee hyvin eri puolilta kaupunkia ja suurelta alueelta ja Tennispalatsin sijainti koetaan hyväksi. Finnkinossa nähdään, että Taidemuseon uudistus on tuonut lisää ihmisiä elokuviin ja tuntuu, että museossa käymisestä on tulossa koko ajan muodikkaampaa.

Taidemuseon ydinkohderyhmään kuuluvat taiteen rakastajat ikään katsomatta. Merkittävä osa kävijöistä on akateemisesti koulutettuja yli 50-vuotiaita naisia. Yksi aktiivisena ryhmä on nuorehkot, urbaanit, kaikkea kulttuuria seuraavat,

mutta valikoivasti kuluttavat noin 20-35 vuotiaat. Yhdessä tekevissä ja kokeivissa nuorissa ja perheissä on eniten potentiaalisia tulijoita. Haastavimpia kohderyhmiä ovat maahanmuuttajat, teinit vapaa-ajalla sekä alle 30-vuotiaat

Nuorisoasiainkeskuksen ydin kohderyhmään kuuluvat erityisesti 13-18-vuotiaat, mutta kohderyhmän yläikä on nostettu viime vuosina ja nyt yhä enemmän toimintoja kohdentuu 18-25-vuotiaille. Helpoimpana kohderyhmänä on ne nuoret, jotka haluavat tehdä asioita.

d. Tärkeimmät kumppanuudet nyt

Finnkinon tärkeimmistä kumppaneista keskusteluissa esille nousivat Veikkauksen ja Stockmannin kaltaiset yritykset sekä jälleenmyyjät ja erilaisia *leffalipulla alennusta liikkeestä* –yhteistyömuotoja viritellään.

Taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä eri museoiden ja kulttuurilaitosten kanssa. Lisäksi runsaasti yhteistyötä tehdään kaupungin eri virastojen kanssa, joita ovat esimerkiksi opetusvirasto ja nuorisoasiainkeskus. Kontaktit taiteilijoihin ovat museon näkökulmasta olennaiset, koska ilman niitä museota ei ole olemassa. Finnkinon rooli nähtiin myös erittäin keskeisenä ja yhteistyötä onkin tiivistetty. Tästä esimerkkinä viestinnän miettiminen remontin yhteydessä yhdessä.

Nuorisoasiainkeskuksen yhteistyö painottuu kaupungin muihin virastoihin, pääkaupunkiseudun kulttuuri- ja nuorisotoimiin sekä nuorisojärjestöihin. Tapahtumakohtaiset kumppanit voivat vaihdella paljonkin ja esimerkiksi liikuntajärjestöjen osuus kasvaa koko ajan. Nuorisoasiainkeskuksen eri toiminnoilla on varsin erilaisia yhteistyötahoja. Esimerkiksi mediatoiminnot tekevät tiivistä yhteistyöt mediatoimijoiden, kuten Ylen kanssa. Lisäksi oppilaitosyhteistyö on runsasta. Yksityisen sektorin kanssa tehtävät kumppanuudet ovat olleet melko vähäisiä, mutta aktiivisuus niiden suhteen on kasvussa.

e. Mitä nyt on olemassa nuorille?

Finnkinon ohjelmistossa on runsaasti nuorille suunnattuja elokuvia. Lisäksi esimerkiksi yönäytöksinä toteutetut ennakkonäytökset ovat olleet suosittuja. Tennispalatsin oheistoiminnat kuten Playstation- pelikonsolit ovat nuorten keskuudessa vetovoimaisia. Finnkinolla on erilaisia tiettyihin suosikkielokuvaan liittyviä erityistapahtumia ja niiden potentiaali on osin vielä hyödyntämättä. Iso osa ohjelmistosta tulee Tennispalatsin ulkopuolelta, Finnkinon päätoimistolta ja muutokset ohjelmistossa voivat olla nopeita.

Alle 18-vuotiaat pääsevät Taidemuseoon ilmaiseksi. Lisäksi museo tekee runsaasti yhteistyötä peruskoulujen kanssa. Yhteistyömuotoja ovat muun muassa säännöllisesti kouluvierailut ja kulttuuri-tet, työssäoppimisjakso kulttuurilaitoksessa. Erityishankkeena on ollut Erasmus-projekti, jossa nuoret on osallistettu julkiseen taiteeseen. Museolla on vahva pedagoginen näkökulma nuoriin ja koululaisryhmiin.

Nuoret pyritään tavoittamaan sosiaalisen median kautta (Instagram, facebook, twitter). Yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen kanssa on toteutettu esimerkiksi Helsinki-päivän tapahtuma vuonna 2014 ja pelien kehittämistapahtuma Game Jam tammikuussa 2016. Myös esimerkiksi vieressä olevalla Baanalla on toteutettu graffiti-työpaja ja pajan videoita on ladattu YouTubeen. Taidemuseolla on toiminut aiemmin nuorten toimintaryhmä Kulttuurisissit, joka siirtyi kulttuurikeskuksen lasten ja nuorten taidekeskus Annantaloon.

Nuorisoasiainkeskus tuottaa runsasta harrastustoimintaa ja tekee monipuolista kulttuurista nuorisotyötä. Kulttuurisen työn työmuotoja ovat erityisesti mediatoiminnot, musiikkitoiminta, katitaide ja teatteri.

f. Kenen kanssa tulisi tiivistää yhteistyötä?

Finnkinossa nähtiin, että yhteistyötä pitäisi tiivistää erityisesti erilaisten yritysten kanssa, joita ovat esimerkiksi Sony ja Playstationin kaltaiset pelifirmat.

Taidemuseo pyrkii tiivistämään yhteistyötään kirjastojen, museoiden, kaupungin kulttuurikeskuksen, nuorisoasiainkeskuksen ja Finnkinon kanssa. Lisäksi nuor-

ten ja yritys yhteistyön lisääminen sekä matkailualan toimijat kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen nähtiin kasvavana.

Nuorisoasiainkeskus lisää yhteistyötään erityisesti eri kulttuuritoimijoiden kanssa ja lisäksi yksityisen sektorin kanssa tehtävässä yhteistyössä nähtiin runsaasti mahdollisuuksia.

g. Millaista yhteistyö Tennarissa on ollut ja miten se on mahdollistunut?

Finnkinon näkökulmasta oikeanlaisen yhteistyön löytäminen on ollut haastavaa. Vuosien varrella on ollut yhteistyötä museon kanssa esimerkiksi Star Wars –elokuvaan sekä Anton Corbijnin valokuvaan ja Control-elokuvaan liittyen. Nuorisoasiainkeskuksen kanssa on tehty yhteinen tapahtumapäiviä 27.8.2015.

Tuleva yhteistyö voisi liittyä esimerkiksi erityisryhmiin kuten liikuntarajoitteisiin ja kehitysvammaisiin. Heidän käymisensä Tennispalatsissa on lisääntynyt talon keskeisen sijainnin ja esteettömyyden vuoksi. Finnkinosta sanottiin kuitenkin kumppanuuteen liittyen, *”etemme suoraan sanottuna tarvitsisi mitään muita kumppaneita että tämä kannattaisi.”* Kyse on siis puhtaasti Finnkinon yhteiskuntavastuuajattelusta.

Kuva 15. Taidemuseo HAMin sali.

Taidemuseon näkökulmasta yhteistyö on tiivistynyt ja sitä auttoi koko talossa toteutettu remontti ja sen miettiminen yhdessä Finnkinon kanssa. Yhteistyön tavoitteita ei ole kuitenkaan määriteltä, mutta Finnkinon kanssa yhteinen kohde-ryhmä on tunnistettu. Yhteistyön nähdään olevan murrosvaiheessa ja lisääntyneellä kommunikaatiolla on mahdollisuuksia päästä eteenpäin. Elokuvi- ja näyttelyiden erilainen aikataulu nähtiin kuitenkin haastavana.

Tennispalatsin ulkopuolinen toimija Nuorisoasiainkeskus teki Helsinki-päivän tapahtuman vuonna 2014 yhdessä Taidemuseon ja Finnkinon kanssa. Tapahtumassa oli mukana myös järjestötoimijoita. Siitä kenen tarpeisiin tapahtuma vastasi, ei kukaan tuntunut olevan täyttä varmuutta. Nuorisoasiainkeskuksen näkökulmasta tapahtuman markkinoinnissa oli isoja haasteita.

Toinen tapahtuma toteutettiin 27.8.2015 yhdessä Finnkinon ja osin myös taidemuseon kanssa ja mukana oli lisäksi liikuntavirasto, kirjasto sekä järjestöjä. Markkinointi onnistui edellistä tapahtumaa paremmin, mutta tapahtuman ajankota, torstai-ilta, karsi kävijöitä.

”Yhteistyön säännöt tulee määritellä uudelleen.” (nk)

Nuorisoasiainkeskuksen ja taidemuseon katutaiteeseen liittyvä yhteistyö on varsin tiivistä ja esimerkiksi kesällä 2014 museo teki yhteistyötä työmaa-aitojen maalaamisessa nuorisoasiainkeskuksen kanssa. Nuorisoasiainkeskus on tehnyt yhteistyötä Finnkinon kanssa vuosien saatossa aiemminkin. Edellisen remontin yhteydessä vuonna 1998 Finnkinon tiloihin toteutui graffiti-maalaus yhteistyössä. Alustavasti on ollut myös suunnitelmia yhteisistä pelitapahtumista ja nuorten elokuvafestivaaleista, Tennispalatsissa toteutetusta pop up –nuorisotalosta, mutta suunnitelmat eivät ole vielä toteutuneet.

Nuorisoasiainkeskus on tehnyt yhteistyötä taidemuseon kanssa myös media-toimintojen osalta. Nuorten ryhmä tuotti YouTubeen videon HAMin avajaisista syyskuussa 2015 ja käymissäni keskusteluissa nousi ajatus taidetoimituksen perustamisesta taidemuseoon. Lisäksi pelitapahtumat (lanit) ja jopa nuorisoasi-

ainkeskuksen katutaidetoimintojen keskittäminen taidemuseoon nähtiin hyvinä ajatuksina.

Nuorisoasiainkeskuksen toiveissa olisi tilojen joustavampi ja edullisempi käyttö tapahtumien yhteydessä. Yhteistyön näkökulmasta ratkaisevaa on, tuovatko tapahtumat elokuvateattereihin uutta yleisöä ja uudenlaista toimintaa.

Kuva 16. Monikäyttötila, Finnkino.

Tapahtumayhteistyö nähtiin kaikkien näkökulmasta luontevimpana, mutta mikä sitten olisi tapahtumille paras ajankohta? Arki-illat nähdään usein huonoina ja viikonloppuisin Finnkinolla ei ole tarvetta houkutella Tennispalatsiin uutta yleisöä. Syyslomalle ja talveen kaivataan lisää toimintaa.

h. Unelmien Tennispalatsi?

Finnkinon näkökulmasta Tennispalatsi on viihdekeskus, jossa tapahtuu kaikenlaista kaiken aikaa ja mitä monipuolisempi se on, sitä parempi. Nuoret voisivat tuottaa erilaisia sisältöjä, vaikka ohjelmisto onkin jo nyt varsin valmis. Esimerkkinä nostettiin Maximissa toteutettu kahden vuorokauden leffanteko -tapahtuma.

”Tää on niin järkyttävän iso mökki” (fk)

Yhtenä ideana tuli esille, että lasten viikonlopun yhteydessä tehtäisiin asioita yhdessä ja jatkossa tapahtumakalenteri voitaisiin suunnitella yhdessä Finnkinon, HAMin ja Nuorisoasiainkeskuksen kesken.

Taidemuseosta muistutettiin, että näyttelyinkin tulee olla hyvä kertomus tai tarina ja taiteen tulisi olla helposti lähestyttävää ja taidemuseon näkökulmasta unelmien Tennispalatsi onkin helposti lähestyttävä, vapaa-ajan kuluttamisen paikka, jossa on nykyistä enemmän oleskelutiloja ja kiireetöntä tunnelmaa. Yhteys Baanaan tulee olla suora ja Tennispalatsissa on enemmän tapahtumaluontoista kaupunkikulttuuriin liittyvää toimintaa, esimerkiksi graffitiseiniä ja pop up –kahviloita.

”Unelmien Tennispalatsi on kiireettömyyden keidas.” (ham)

Ilo arvona yhdistää HAMia ja nuorisoasiainkeskusta eikä se ole varmasti vieras Finnkinollekaan.

”Tennispalatsissa on oltava ajankohtaisia hetkessä kiinni olevia asioita, Kulmassa (tila taidemuseossa) olisi studio jossa voisi kokeilla erilaisia juttua ja taidemuseon edustalla olevan lipan alusta ei olisi enää parkkipaikka.” (ham)

Tulevaisuudessa tehdään vielä enemmän yhteistyötä eri kulttuuritoimijoiden kesken ja ihmiset haluavat tulla viettämään aikaa Tennispalatsiin. Talon sisäinen yhteistyö on kehittynyt ja Tennispalatsiin tulevat ihmiset kokevat, että paikka on muutakin kuin elokuvateatteri. Kaupunkilaiset ajattelisivat että tämä on meidän paikkamme ja kaikki teokset ovat oikeasti meidän.

Tulevaisuudessa nuoret voisivat kuratoida esimerkiksi valokuvanäyttelyitä, taidemuseossa esitettiin ja ”Yhteistyöllä on imagohyöty – ihmiset jotka menevät taideleffoihin muualle, tulevatkin Tennispalatsiin katsomaan valtavirtaa” (ham).

Nuorisoasiainkeskuksessa nähtiin, että nuorten lyhytelokuvat tai jopa elokuvafestivaalit olisivat osa unelmien Tennispalatsia. Ohjelmistossa voisi olla enemmän teemaelokuvia (katutaide, dokumentit), joista saisi luontevasti yhteisiä tapahtumia Tennispalatsiin. Pohdittiin myös sitä, voisiko kankailla näkyä enemmän nuorten tekemiä tuotoksia, koska onhan nuorisoasiainkeskuksen keskeinen tehtävä saada nuorten tekemää kulttuuria esille kaupunkitilassa. Talvella on

vaikea löytää tiloja ja Tennispalatsissa niitä on. Taidemuseon Kulma –tila olisi erinomainen tila erilaiselle kulttuuritoiminnalle. Baana nähtiin myös potentiaalisen yhteistyöpaikkana erityisesti katutaiteen osalta. Tennispalatsi voisi toimia nykyistä vapaampana hengailupaikkana, mutta sen hintataso on varsin korkea.

4.2 Johdon haastattelut

Haastattelin mukana olevien toimijoiden johdon tammi-helmikuussa 2016. Käytin haastattelussa teemahaastattelua (kysymykset liitteessä 4). Johtoa edusti Tommi Laitio, nuorisosiainkeskus, Markku Riekkinen, Finnkino ja Maija Tanninen-Mattila, Helsingin taidemuseo HAM.

a. Nuorten elämään vaikuttavat keskeisimmät ilmiöt

Ilmiöistä nousivat esille digitaalisuus ja toisaalta eriarvoisuus sekä yksinäisyys.

”Museoon voi tulla yksin ja sitä kautta löytää ihmisiä. Meillä voisi olla enemmän vuorovaikutteista toimintaa.”

Keskusteluissa nostettiin esille, että ylemmissä sosiaaliluokissa kasvaneet nuoret ovat tottuneet ajatukseen museosta paikkana, jossa viettää aikaa. Alemmista luokista tulevilla tilanne on toinen. Myös nuorten hyvinvointitilastot näyttävät, että nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja nuorten elämässä paineet ovat kovat. Tennispalatsin kaltainen kulttuurikeskus voisi olla paikka, jossa tunteita ja pelkoja voi käsitellä taiteen kautta. Yhdeksi tavaksi ehdotettiin nuorten kanssa työskentelyä erilaisten alakulttuurien ja trendien pohjalta. Se voisi auttaa nuoria löytämään saman henkisiä nuoria ja tähän museon tilat voisivat olla käytettävissä iltaisin.

Nuorisobarometrin mukaan 40 prosenttia nuorista on tuottanut videota verkkoon ja nuorisokulttuuri on kokonaisuudessaan hyvin visuaalista. Tämä tarjoaa ison mahdollisuuden eri toimijoille.

Kysymys hengailusta jakoi mielipiteitä. Hengailun nähtiin avaavan uusia näkökulmia nuorten museossa olemiseen, mutta Finnkinon näkökulmasta Tennispalatsi ei ole hengailupaikka vaan olemisen täytyy liittyä aina elokuvaan. Kuinka sitten hengailu voisi liittyä elokuvissa käymiseen?

b. Tärkeimmät yhteistyötahot

Nuorisosiainkeskuksen tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat helsinkiläiset nuorisoyhteisöt sekä kaupungin muut virastot. Jatkossa nuorisosiainkeskus asemoituu lähemmäs kulttuuripalveluita, ja kuten Tommi Laitio (26.1.2016) sanoi, hauskuuspalveluita. Tämä tarkoittaa kirjastoa, kulttuuritoimea, museoita, taide-toimijoita ja kansalaisyhteiskuntaa. Toinen tärkeä suunta on yrityskumppanuu-det. Kun aiemmin yritysyhteistyötä ajateltiin lähinnä taloudellisen tuen antami-sena, on yhteistyö Laition mukaan huomattavasti kestävämmällä pohjalla, jos yritykselle siitä on muutakin hyötyä kuin vain hyväntekeväisyys.

Taidemuseo Ham on ravistellut hiljattain tekemistään ja yhteistyökumppanit ovat menneet osin uusiksi. Kuten nuorisosiainkeskuksella, on taidemuseon keskeisimpiä kumppaneita edelleen kaupungin muut virastot. Merkittävää ja ko-ko ajan kasvavaa yhteistyötä taidemuseo tekee eri museoiden kanssa ja puhu-taankin museoklusterista. Taidemuseon läheisyydessä olevat nykytaiteen mu-seo Kiasma ja uusiin tiloihin Lasipalatsiin vuonna 2018 muuttava Amos Ander-sonin taidemuseo, uudelta nimeltään Amos Rex, sekä Ateneumin taidemuseo ovat tärkeimpiä kumppaneita. Kaupungin johtamisjärjestelmän muutos kesä-kuussa 2017 (Helsingin kaupunki 15.2.2016) tulee lisäämään taidemuseon yh-teistyötä muiden virastojen kanssa entisestään. Taidemuseon johtajana Maija Tanninen-Mattilan mukaan, yhteistyötä nuorisosiainkeskuksen ja Finnkinon kanssa tulisi lisätä.

Finnkinon Tennispalatsin teatterin johtajan Markku Riekkisen mukaan, Finn-kinolla ei ole suoranaisia muita palveluntarjoaja-kumppaneita. Heidän tärkeim-mät kumppaninsa ovat elokuvien maahantuoja sekä oheismyyntiin liittyvät esi-merkiksi Coca-Colan kaltaiset toimijat.

”Emme ole ajatelleet HAMin kautta sitä, ketä yritämme tavoittaa mutta jatkossa tätä olisi hyvä tehdä. Voisimme tehdä esimerkiksi yhteisen tarjouksen: Käy katsomassa ensin elokuva ja perään näyttely museossa.” (fk)

c. Toimijoita yhdistävät intressit

Kaikki kokevat teini-ikäisten tavoittamisen vaikeaksi, myös nuorisoasiainkeskus. Toimijoihin saattaa kohdistua ennakkoluuloja niiden kohderyhmän ja profiilin suhteen. Haastatteluissa tuotiin esille stereotypiat, joiden mukaan nuorisoasiainkeskus toimii vain sosioekonomisesti vaikeassa tilanteessa olevien nuorten kanssa, taidemuseo puolestaan on monille elitistinen ja Finnkino kallis. Ennakkoluulot tulisi murtaa yhteistyön avulla.

Yhdistävänä tavoitteena olisi hyvä olla esimerkiksi Tommi Laition mukaan se, että nuoret kokeilisivat uusia asioita ja saisivat siten toisenlaisia näkökulmia maailmaan. Lisäksi kavereiden kanssa yhdessä tekeminen on kaikkien kannalta merkityksellistä. Tanninen-Mattilan mielestä, nuori ei ajattele, onko kyseessä Finnkino vai HAM. *”Se on yksi lysti”*, kuten hän asian ilmaisee. Taidemuseo on hänen mukaansa saavana osapuolena, koska valtava määrä nuoria tulee Tennispalatsiin elokuvien vuoksi. Kaupallisuuden ehdoilla yhteistyötä ei kuitenkaan tulisi tehdä. *”Miten olla katu-uskottava ja kylmä yritysmaailman toimija, kuinka saada synergia yhteistyöstä”*, Tanninen-Mattila kysyi. Tennispalatsi on talo, joka vetää runsaasti nuoria ja kaikenikäisiä, se on hyvällä paikalla ja kaikki tietävät Tennispalatsin.

Tanninen-Mattilan mukaan talon vahvuuksien hyödyntäminen on kaikkein tarkoituksenmukaisinta. Vahvuuksia ovat elämyksellisyys, sosiaalinen tapahtuma ja kavereiden kanssa kuluttaminen. Taidemuseon museokokemukseen kuuluu *”Tennarikokonaisuus”*. Maija Tanninen-Mattila tunnustaa, että taiteen puolella ilo on haastava teema, mutta he ovat HAMissa valinneet sen. Näyttelyistä tulisi käsitellä enemmän tapahtumina. Silloin niihin tulee myös rennompia ilmapiiriä.

Elokuvateatterin johtaja Markku Riekkisen mukaan Finnkinolle ydinkysymys on, kuinka yhteistyöllä voidaan parantaa nuorten elokuvakokemusta tai elokuvissa-

käymiskokemusta. Asiat syntyvät vain yhteisen tekemisen kautta, mutta Finnkino ei ole mukana tapahtumissa, jotka eivät liity elokuvaan. Hyvänä esimerkkinä aiemmin yhteistyössä toteutettu Helsinki-päivä. Siinä Finnkino näkökulmasta hyvää oli, että nuoret saatiin käymään elokuvateatterissa eikä tapahtumassa Finnkinolla ollut Riekkisen mukaan niin kaupallinen kulma.

d. Millaista on täydellinen yhteistyö Tennispalatsissa ja kuinka siihen päästään?

Yhteistyö kannattaa rakentaa tapahtumien ympärille. Tästä olivat samaa mieltä kaikki haastatellut. Tommi Laitio korosti, että jatkossa mahdollisesti lisääntyviin työpajoihin olisi tärkeä saada ryhmiä, jotka eivät muuten käy museossa.

Maija Tanninen-Mattila esitti, että yhteistyön lisäämiseksi voisi miettiä uutta rakennetta. Muodostettaisiin tiimi, jossa oli edustaja HAMista, Finnkinosta ja nuorisosiainkeskuksesta. Yhteistyömallissa kukin taho toisi mukaan omia yhteistyökumppaneitaan ja näin saataisiin mukaan mahdollisimman paljon erilaisia toimijoita. ”*Se toisi raikkautta*”. Rakenne on ehdottomasti työstettävä yhdessä.

Markku Riekkisen mielestä täydellinen yhteistyö on säännöllistä ja voimavarojen yhdistämistä Tennispalatsin sisällä. Finnkinon näkökulmasta elokuvissa käymiseen liittyvät tapahtumat ovat luontevin konsepti.

Toimivan yhteistyön saavuttaminen edellyttää enemmän kuin yhtä vuosittaista yhteistä tapahtumaa. On myös varmistettava, että ihmiset tuntevat toisensa. Hyvänä esimerkkinä Laitio toi esiin Amos Andersenin taidemuseon kanssa edistyneen yhteistyön juuri ihmisten tutustumisen kautta. Samalla ymmärrys toisten työstä on kasvanut ja kun puhutaan varsin erilaisista ammattiryhmistä, kuten nuorisohjaajista, tuottajista ja kuraattoreista, on toisen ymmärtämisen merkitys vieläkin suurempi.

Riekkinen toi esille, että Finnkinon tilanne nuorten saavuttamisen suhteen on hyvä eikä heillä ole mitään erityistä tarvetta kehittää toimintaa juuri nuorten näkökulmasta. Finnkino seuraa säännöllisesti nuorten kulutustottumuksia ja nuorisokulttuureja ja kerää tietoa ihmisten kokemuksista jatkuvasti. Myös sosiaalinen

media on vahvasti mukana. Tästä huolimatta Riekkisen mukaan valmius uusille ideoille ja yhteistyöhön on koko ajan olemassa. Finnkinolla on myös tiloja, mutta ne ovat maksullisia. Aiemmin tehdyissä yhteistyötapahtumissa nuorisosiainkeskuksen kanssa tilojen käyttö on ollut hieman normaalia edullisempää, mutta mitään erityistä alennusta Finnkino ei voi luvata jatkossakaan.

Kesäksi 2016 on suunniteltu kesätyöprojektia yhteistyössä nuorisosiainkeskuksen ja useiden museoiden kesken, joiden joukossa on myös HAM. Projektin keskeisin ajatus on, että nuoret palkataan oppaiksi museoihin. Nuoret tietävät, mikä nuoria kiinnostaa. Projektin takana on brittiläinen konsultti Paul Collard, jolla on noin 30 vuoden kokemus erilaisten sosioekonomisiin muutoksiin tähtäävien taideprojektien vetämisestä. (Creativity Cultural Education 2016.)

e. Nuorten rooli tulevassa yhteistyössä

Finnkinon Riekkisen mukaan *”meidän täytyy kyetä konseptoimaan yhteistyössä tapahtumia ja asioita joissa nuoret ovat mukana. Järjestetään jotain poikkeavaa, johon kutsutaan nuoria, esimerkiksi kevään nuorisopäivä ja sen kehittäminen.”*

Jatkossa tapahtumia voisi olla pari-kolme vuodessa ja tapahtumien lisääminen edellyttää nuorisosiainkeskuksen lisäksi myös HAMin mukana oloa. *”Muuten niitä ei kannata lisätä”*, Riekkinen toteaa. Finnkinon näkökulmasta toimintojen rajaaminen pelkästään nuorille on aina hieman haastavaa, koska se voi karkottaa muita kohderyhmiä.

Finnkinossa panostetaan myös henkilökunnan kouluttamiseen nuorten kohtaamiseen. Laition mukaan erilaiset kesätyöprojektit ovat isossa roolissa ja esimerkiksi museo voisi palkata nuoria ja nuoria aikuisia vetämään museovierailuja. Nämä nuoret olisivat nuoria, joilla on runsaasti ”seuraajia” sosiaalisessa mediassa. Lisäksi voisi palkata niin kutsuttuja ”mysteryshoppaajia”, nuoria seuraamaan palveluja ja tuomaan sitä kautta kehittämisenäkökulmaa Tennispalatsikemukseen.

f. Unelmien Tennispalatsi

Unelmien Tennispalatsi on haastateltujen mielestä samanlainen niin kaupunkilaisille kuin henkilökunnallekin, kuten Maija Tanninen-Mattila asian ilmaiseen: *”Mä luulen, että me viihdytään samanlaisessa paikassa”*.

Tehdessään konseptiuudistusta vuonna 2015, Taidemuseon haki ideoita ulkomaisista museoista. Keskeisimpiä malleja olivat Brooklynin taidemuseo Yhdysvalloista, Tukholman Fotografiska sekä Tate Modern Lontoosta. Näitä kaikkia museoita yhdistää rentous, hyvät kaupat ja kahvilat, ja lisäksi erityisesti Brooklynin taidemuseota ja Tate Modernia nuorille suunnattu työpajamuotoinen toiminta. Muutoinkin nuoret ovat varsin hyvin huomioitu kohderyhmä kyseisissä museoissa.

The image shows a screenshot of the Tate Modern website's 'Courses and workshops' section. It features two listings for workshops held at other venues. The first listing is for a 'Film Workshop' on Wednesday 30 and Thursday 31 March 2016, from 11.00-15.00. It is described as a playful two-day workshop for making, talking, eating, drinking, and seeing film, with a focus on equipment and techniques. The second listing is for 'DIY Cinema' on Saturday 2 April 2016, where participants learn to run their own film event or create a whole film. Both workshops are part of the 'Circuit' series and are free of charge, as indicated by a yellow 'FREE' badge.

Kuva 17. Ote Tate Modernin työpajatarjonnasta museon verkkosivuilta 22.2.2016.

Finnkinon Riekkisen mukaan unelmien Tennispalatsissa asiakas otetaan huomioon entistä paremmin ja asiakkaan kohtaaminen on erittäin laadukasta. Toisaalta kun massoista on kysymys, on henkilökohtainen kohtaaminen usein haastavaa.

”Meidän vahvuus on se, ettei me olla profiloitunut erityisesti mihinkään vaan pystymme tarjoamaan monenlaisille ryhmille jotain. Yhdeltä näytöskierrokselta löytyy laaja skaala elämyksiä”, Riekkinen muistuttaa. Finnkinon muista teattereista esimerkiksi Kaisaniemessä sijaitsevassa Kinopalatsissa näytetään enemmän korkeakulttuuria ja Tennispalatsissa on eniten niin kutsuttuja block-

buster –elokuvia. Unelmien Tennispalatsi voi tavallaan olla ”kaikille kaikkea”. Finnkinolle keskeistä on tuoda elokuvaelämykseen lisää asiakaskokemusta ja nuorten pitäminen asiakkaina jatkossakin on luonnollisesti tärkeää. Ja lopulta, kuten Riekkinen toteaa; *”Jos meillä ei ole hyviä elokuvia, meillä ei ole mitään.”*

Tommi Laition mukaan Unelmien Tennispalatsi on hauska, yllätyksellinen ja tasa-arvoinen. Parhaimmillaan erilaiset palvelut syöttävät ihmisiä toisiinsa ja syntyy positiivinen kierre.

Museoiden ja nuorisotoimen välisestä tiivistyneestä yhteistyöstä kertoo kesän 2016 suunnitelma (Ulla Laurio 14.3.2016), jossa nuorisoasiainkeskus palkkaa 30 nuorta suunnitteluassistenttia kesäkuuksi kuuteen eri museoon, jossa nuorten tehtävä on visioida museon henkilökunnan ja nuoriso-ohjaajan tuella, millainen museon tulisi olla, jotta he kokisivat sen omakseen. Konkreettisenä tuotoksena kaikissa museoissa toteutetaan Nuoret valtaavat museot -päivä, jolloin museoita johdetaan ja esitellään yleisölle nuorten suunnittelemana tavalla. Projektin valmisteluissa on ollut mukana brittiläisen Creativity, Culture and Education järjestön johtaja Paul Collard, joka kouluttaa mukaan tulevat nuoriso-ohjaajat ja museoiden henkilökunnan. Jakson päätteeksi ohjaajat ja museoiden korkein johto kokoontuvat keskustelemaan siitä, mitä museot oppivat nuorilta työskentelyjakson aikana.

4.3 Verkkokyselyn tulokset

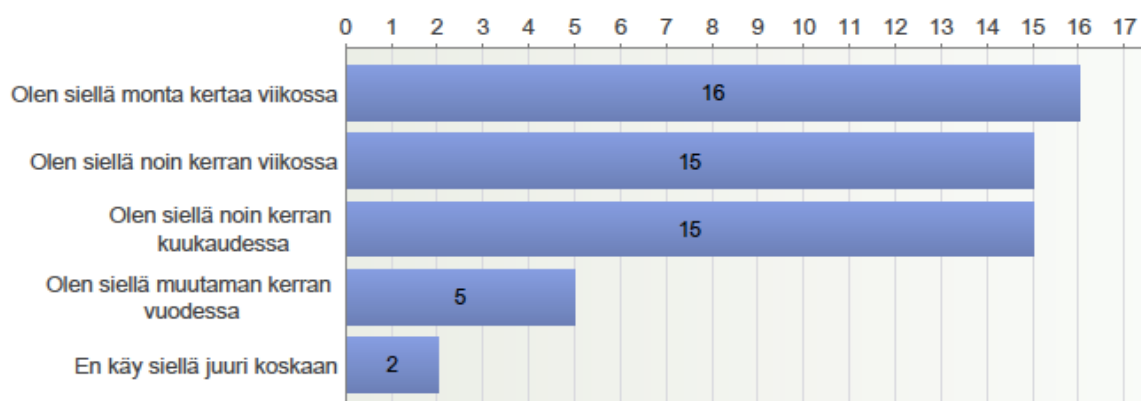
Tein verkkokyselyn nuorille marras-joulukuussa 2015. Lähetin kyselyn henkilökunnan kautta Stadin ammattiopiston rakennus- ja metallialan -opiskelijoille sekä Helsingin Diakoniaopiston opiskelijoille. Lisäksi keräsin vastauksia johtamassani Oman muotoinen koti –hankkeessa mukana olevilta nuorilta, jotka opiskelevat Helsingin yliopistossa, toisella asteella sekä lukiossa tai ovat työelämässä. Sain 53 vastausta. Kyselyllä halusin saada pohjatietoa siitä, millaisena nuoret näkevät Kampin alueen sekä millaisena he kokevat Tennispalatsin. Lisäksi hain suuntaa sille, millainen unelmien Tennispalatsi heidän mielestään olisi.

Kysyttäessä vastaajan asuinpaikkaa, 42 ilmoitti asuvansa Helsingissä. Osa vastaajista oli eritellyt kaupunginosan, vaikkei sitä erikseen kysytty. Kaupunginosaan suhteen kuusi vastaajaa ilmoitti asuvansa keskustassa tai sen läheisyydessä (Kalasatama, Katajanokka, Töölö 3, Pasila) ja kaksi Itä-Helsingissä (Myllypuro, Vuosaari) yksi Länsi-Helsingissä (Konalala) sekä kaksi Pohjois-Helsingissä (Oulunkylä). Vantaalla vastaajista asui yhdeksän, Espoossa kaksi ja Keravalla yksi.

Vastaajista naisia oli 36 ja miehiä 16 vastaajaa. Yksi vastaaja ei halunnut määrittellä sukupuoltaan. Vastaajat olivat iältään 13-27-vuotiaita ja vastaajien keski-ikä oli 17,5 vuotta.

Kysyttäessä, kuinka tärkeä ajanviettopaikka Kampin alue sinulle on, 16 (30%) vastaajista ilmoitti olevansa siellä monta kertaa viikossa ja 15 (28%) puolestaan noin kerran viikossa. Vastaajista siis 58 prosenttia liikkui alueella säännöllisesti. Noin kerran kuukaudessa Kampissa kertoi olevansa 15 (28%) vastaajaa ja muutaman kerran vuodessa 5 (9%) vastaajaa. Kaksi (4%) vastaajista ei käy alueella juuri koskaan.

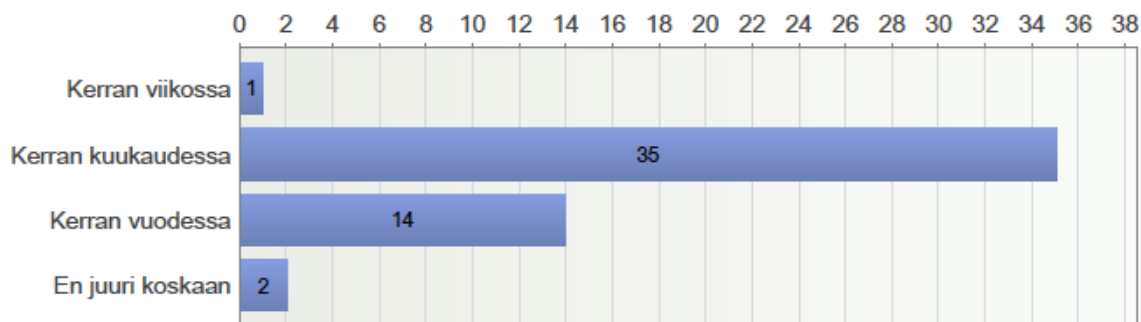
Vastausten perusteella Kampi näyttäytyy eri puolilta kaupunkia ja pääkaupunkiseutua tuleville nuorille keskeisenä ajanviettopaikkana.

kuvio 1. Vastaajien ajanvietto Kampissa. (N=53)

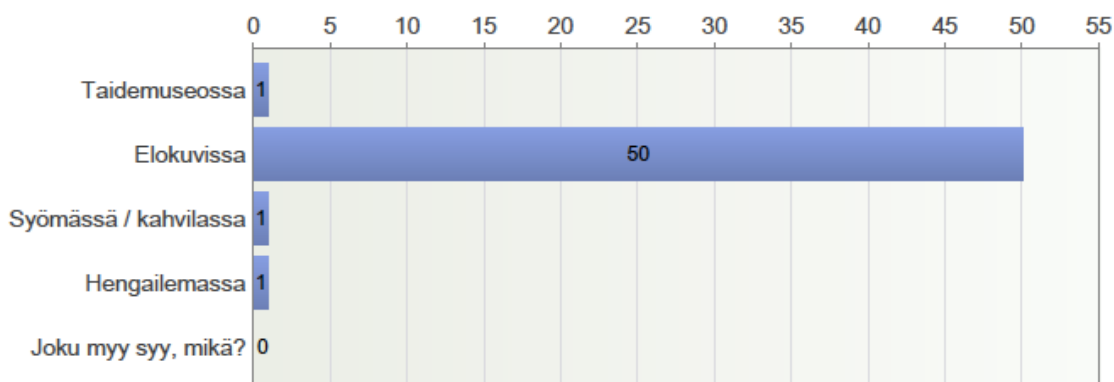
Tennispalatsi sijaitsee aivan Kampin metroaseman läheisyydessä ja Kampin ytimessä. Kuinka tärkeä ajanviettopaikka sitten Tennispalatsi on vastaajien mie-

lestä? Yksi (2%) vastaajista ilmoitti käyvänsä Tennispalatsissa kerran viikossa, mutta merkittävä joukko eli 66 prosenttia (35) vastaajaa kertoi olevansa Tennispalatsissa kerran kuukaudessa. Kerran vuodessa ilmoitti käyvänsä 14 (26%) vastaajaa ja kaksi (4%) vastaajaa ei käy Tennispalatsissa juuri koskaan. Nämä kaksi voi olettaa olevan samoja, jotka eivät käy koko Kampin alueella juuri milloinkaan.

kuvio 2. Käyntitiheys Tennispalatsissa. N=53)

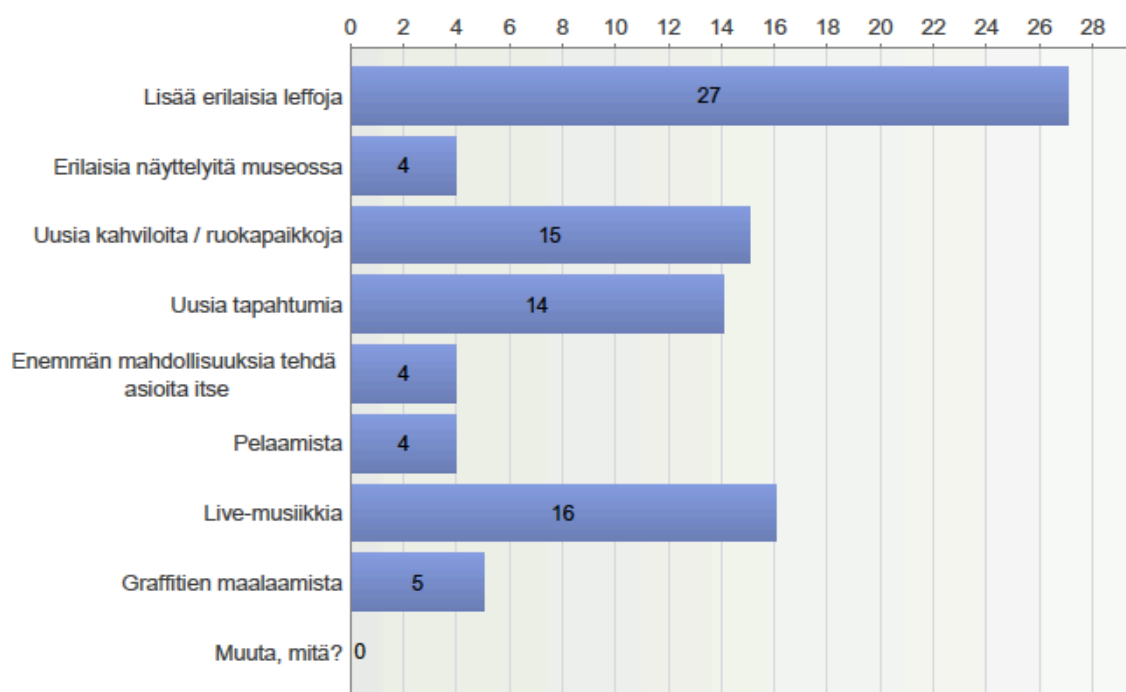
Kun pyysin valitsemaan tärkeintä syytä Tennispalatsissa käymiseen, tulos oli erittäin selvä. Elokuissa ilmoitti käyvänsä 94 prosenttia (50) vastaajista ja taidemuseossa, syömässä/kahvilassa ja hengailmassa kutakin yksi (2%) vastaajista.

kuvio 3. Vastaajien ajanviettotavat Tennispalatsissa käydessä. (N=53)

Tennispalatsi ei siis ole juuri kenellekään hengailupaikka vaan elokuvateatteri. Halusin tietää, millainen Tennispalatsi olisi nuorten mielestä vielä nykyistä kiin-

nostavampi ja annoin tähän valmiita vaihtoehtoja, joista vastaajat saivat valita kaksi. Tärkein parannus liittyi sekin elokuvaan kun lisää erilaisia leffoja toivoi 27 (51%) vastaajaa. Tämän voi ajatella liittyvän nimenomaan Finnkinon elokuvatarjonnan monipuolistumiseen valtavirtaelokuvien lisäksi. Toiseksi suosituin ehdotus oli 'live-musiikkia', jota toivoi 16 (30%) vastaajaa. Uusia kahviloita ja ruokapaikkoja puolestaan halusi 15 (28%) vastaajista ja uusia tapahtumia 14 (26%) vastaajaa. Graffitien maalaaminen kiinnosti viittä (9%) vastaajista ja neljä (8%) ilmoitti haluavansa erilaisia näyttelyitä museoon samoin kuin pelaamista ja enemmän mahdollisuuksia tehdä itse. Erilaisissa taustamateriaaleissa ja tekeissäni nuorten työpajoissa halu päästä tekemään asioita itse korostui verkkokyselyä enemmän.

kuvio 4. Tennispalatsista tekee nykyistäkin kiinnostavamman. (N=53)

Kysyin vielä avoimella kysymyksellä vastaajia kertomaan lisää Unelmien Tennispalatsista. Kysymys oli muotoiltu muotoon 'Unelmien Tennispalatsi olisi...'

60 prosenttia (32) vastasi avoimeen kysymykseen, mitä pidin varsin hyvänä tuloksena. Ylivoimaisesti suurin joukko (21%) näki Unelmien Tennispalatsin paik-

kana, jossa tapahtuu erilaisia asioita. Sen pitää olla monipuolinen laajalla kulttuuritarjonnalla.

“Paikka missä olisi mukavaa ajanvietettä. Mahdollisuus käydä elokuvissa, kuunnella live-musaa, syödä rauhassa illallista ystävien kanssa hyvässä tunnelmassa. Mukava valaistus ja musiikki olisi tärkeä hyvän tunnelman ylläpitämiseksi. Ja miksi ei se voisi olla vaikka paikka pelata minigolffia tai jotain sen tapaista. Hauskaa tekemistä porukoille.”

“Kultturellimpi. Mielenkiintoisempi. Luovempi. Enemmän kasveja ja kukkia ja parempia paikkoja syödä tai istua kahvilla. Viihtyisämpi ja valoisampi sisustus!”

“Sellainen missä olisi aina liikettä, erilaisia esityksiä musiikkia ja ylipäättään hauskaa yhdessäoloa”

Neljä (8%) vastaajaa toi esille musiikin tärkeyden ja samoin myös neljä piti tärkeänä tekemisen edullisuutta. Vain yksi vastaaja toi esille hengailun tärkeyden.

“Siellä olis paikkoja nuorille. Missä vois luvan kanssa hengata, ilman että tarvitsee ostaa mitään tai heitetään ulos”

Niin ikään yksi vastaaja esitti, ettei näe tarpeelliseksi tehdä mitään muutoksia.

“En muuttaisi lähestulkoon mitään, pidän nykyisestä sellaisenaan!”

4.4 Nuorten työpajat

Kolmeen eri työpajaan osallistui 12 nuorta iältään 15-25-vuotta. Hain työpajoissa vastausta kysymykseen, millainen on unelmien Tennispalatsi.

Jokaisen työpajan lopputulos oli hyvin samansuuntainen. Nuoret toivoivat Tennispalatsiin enemmän tekemistä ja kulttuuripitoista toimintaa. He halusivat nuorille merkittävän roolin toiminnan sisältöjen suunnittelusta ja toteutuksesta. Nuoret uskoivat, että monipuolinen, urbaanisisältö olisi vetovoimainen. Kaikissa

työpajoissa päädyttiin tarpeeseen tilasta, johon nuoret voisivat tuottaa ohjelmaa, mutta ikäraajat olisivat hyvin joustavat. Toiminta olisi suunnattu kaikille siitä kiinnostuneille. Kiertäessämme taloa, nuoret toivat esille, että talossa on ”yllättävän paljon” tyhjää tilaa.

”Monikäyttötila, jossa olisi eriaista toimintaa pop up -hengessä. Ei ikärajoja, mutta painopiste nuorten kaupunkilaisten näköisessä ohjelmassa.”

Kun etsimme Kamppia, HAMia, Finnkinoa ja kahviloita yhdistäviä elementtejä, löysimme sanat kulttuuri, sivistys ja viihde, mutta myös sanat kiireinen tunnelma ja läpimenopaikka, kuluttaminen ja kalleus.

Tärkeää olisi, että harrastajat ja aloittelevat taiteilijat saisivat paikan, jossa he pääsisivät esittelemään osaamistaan. Matalan kynnyksen esittelytilalle olisi kysyntää. Nuorten ideoissa musiikki mainittiin usein ja tilassa tulisi ehdottomasti olla niin DJ –musiikkia kuin akustistakin musiikkia. Monipuolisesta ja säännöllisesti vaihtuvasta ohjelmasta huolimatta nuoret kaipasivat Tennispalatsiin ja ideoimaansa tilaan kiireettömyyttä ja kodikkuutta. Tämä kumpusi siitä, että Tennispalatsin ympäristö ja Kamppi koettiin kiireisenä eikä kovin kotoisana. Nuorten ideoima konsepti toisi alueelle sieltä puuttuvan palasen ja Tennispalatsiin uusia kävijöitä. Samalla syntyisi uudenlaista kaupunkikulttuuria.

”Aito hyvä mesta puuttuu (alueelta)”

Tilasta voisi kasvaa käsite, jossa voitaisiin tehdä esimerkiksi suoraa radio-ohjelmaa ja sosiaalisen median aikakaudella toiminnan markkinoiminen ei olisi nuorten mielestä mikään ongelma.

Tilan toiminta olisi vahvasti linkittynyt sekä elokuvaan että museoon, mutta myös nuorisokulttuureihin ja nuorisotyöhön. Ohjelmistossa olisi elokuvakerhoja, elokuvien ja näyttelyiden etkoja ja jatkoja. Nuoret ideoivat leffa- ja museotreffejä, tilasta voisi löytää uuden kaverin leffa- tai näytökseen.

Ruoalla ja juomalla on merkitystä ja nuoret näkivätkin, että tilassa tulisi olla kahvi(l) ja ainakin silloin tällöin ruokaa tarjolla. Tennispalatsi koettiin yleisesti kalliina paikkana. Vaihtuvassa ohjelmistossa olisi myös tilaa esimerkiksi kirpputoreille ja lukemiselle.

Nuoret eivät kokeneet konseptia ongelmattomana vaan esteinä nähtiin, ettei kaupungilla ole tässä tilanteessa rahaa, Finnkino ei lähde yhteistyöhön mukaan, jatkuvien järjestelyjen vaikeudet, tilavarauksien vähäisyys ja liian vähän tilaa suunnitelluille tapahtumille.

Toiminta vaatisi yhden tuottajan ja nuorten ryhmän, joka organisoisi ohjelmaa tilassa tai Tennispalatsissa laajemmin. Oppilaitosyhteisyö olisi myös mahdollinen. Toimintaa tulisi varata budjetti vaikka merkittävä osa ohjelmasta ja esiintyjistä toteutuisi vapaaehtois pohjaisesti. Toiminnan mahdollistaisivat myös innokkaat nuoret, yhteistyö ja kumppanuus (HAM, Finnkino, NK, kirjasto). Nuoret tiesivät omista verkostoistaan, että potentiaalisia järjestäjiä eri aloilta varmasti löytyy. Kysymys on lähinnä siitä, saavatko nuoret oikean mahdollisuuden ideoida ja tuottaa toimintaa omista lähtökohdistaan.

Konseptia testattaisiin portaittain ja se käynnistettäisiin kokeilemalla 1-2 illan viikko-ohjelmalla.

Vaikka nuoret liikkuvat Kampin alueella säännöllisesti ja käyvät Tennispalatsissa varsin usein, eivät he nostaneet siellä hengailua erityisesti esiin. Ainoastaan yhdessä pajassa, jonka osallistujat olivat 15-vuotiaita, nuoret kaipasivat enemmän tilaa hengailuun. Hengailu onkin jossain määrin ikäkysymys. Nuorilla aikuisilla on enemmän rahaa ja mahdollisuus kuluttamiseen sekä maksullisiin palveluihin teini-ikäisiä enemmän. Nuorten mielestä hengailu on ”sellast rentoo” ja ”sä vaan oot”. Hyviä hengailupaikkoja on sellaiset, jossa ”jos voi tehdä jotain jos ei jaksakaan enää vaan olla” ja ”mis on sohvi”. On tärkeää huomata, ettei pelkää olemista toivonut kukaan vaan aina lopulta nuoret kaipasivat tekemistä.

Kun nuoret pohtivat unelmakäyntiään museoon, he toivat esille ettei se olisi pelkästään taiteen esittelyä ja katsomista, vaan tekemistä ja konkreettisia teoksia kuten silloin esillä olleet Ai Weiwein teokset.

Nuorten ideoimaksi tilaksi Tennispalatsissa soveltuvim olisi taidemuseon HAMin Kulma -tila.

5 TULOKSET

Helsinki on ennätysnopeasti kasvava kaupunki. Se on myös nuorten kaupunki, erityisesti nuorten aikuisten määrä on suuri runsaan oppilaitosverkon ja työ- ja kulttuurimahdollisuuksien vuoksi (Helsingin kaupungin tietokeskus 2016). Kampi näyttäytyy eri puolelta Helsinkiä ja pääkaupunkiseutua tuleville nuorille keskeisenä ajanviettopaikkana (Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto ja Avanto Helsinki 2014) tai paikkana, jossa käydään säännöllisesti. Väitän, että Tennispalatsilla menee nyt paremmin kuin koskaan. Sekä Finnkinon elokuvat että taidemuseo HAM vetävät runsaasti kävijöitä. Kyselyyni vastanneista nuorista merkittävä joukko, 66 prosenttia kertoi olevansa Tennispalatsissa kerran kuukaudessa. Tennispalatsi houkuttelee myös nuoria ilman, että mitään erityisesti muutettaisiin.

Nuorten keskeisimmät mielikuvat Tennispalatsista ovat toisaalta kulttuuri, sivistys ja viihde, mutta toisaalta kiireinen tunnelma ja läpimenoaika, kuluttaminen ja kalleus. Nuorilla onkin hieman ristiriitainen suhde Tennispalatsiin. Tennispalatsi ei ole nuorten mielissä avoin paikka vain olemiselle, sinne tullaan lähinnä elokuviin. Siellä vallitsee myös useimpien mielestä kiire ja sama piirre hallitsee koko Kampin aluetta. Tennispalatsi ei ole vielä sellainen kaupunkilaisten pysähtymispaikka, jollaista monet työntekijöistä siitä haluaisivat.

”Tennarin pitäisi olla kaikkien olohuone.” (Finnkinon työntekijä)

Nuorille tärkein syy Tennispalatsissa käymiseen on elokuvat, joita kyselyyni vastanneista 94 prosenttia kertoi tulevansa katsomaan. Elokuvat ovat nuorille sosiaalinen tapahtuma. 15-24-vuotiaista 88 prosenttia pitää ystävien kanssa

elokuvissa käymistä tärkeänä (Kotimaisen elokuvan yleisöt 2015). Kehittämistyössä mukana olleista toimijoista kaikkia yhdistäväksi tekijäksi nousikin kave-
reiden kanssa tekeminen ja kokeminen. Oli hieman yllättävää, etteivät nuoret
mieltäneet Tennispalatsia oleskelupaikkana, vaikka hengailua pidetään tärkeä-
nä tapana kasvaa osaksi omaa kaupunkia (Pyyry 2015). Nuorten mielestä tieto
siitä, että Tennispalatsissa hengailu on ylipäänsä sallittua, täytyy saada pa-
remmin nuorten tietoisuuteen. Ilmaisella wifillä on vetovoimaa, mutta nuoret
kaipaavat sen rinnalle erilaista tekemistä. Eri toimijat suhtautuvat vapaaseen
oleskeluun eri tavoin. Monet kauppakeskukset ovat muuttaneet linjansa hyvin
hengailumyönteiseksi (Helsingin sanomat 22.2.2016), mutta kehittämistyössäni
mukana olevista toimijoista Finnkino ei nähnyt hengailun mahdollistamiselle eri-
tyistä tarvetta toisin kuin taidemuseo tai nuorisoasiainkeskus. Finnkinon mu-
kaan ”häiriöhengailu” loppui Tennispalatsissa vessojen lukitsemisen jälkeen ja
Tennispalatsissa ei ole myöskään nurkkia, joissa voisi oleskella ’salaa.’ Jos
Tennispalatsista halutaan kehittää selvemmin oleskelupaikka, täytyy toimijoiden
lähentyä siinä toisiaan.

Tennispalatsin julkisuuskuva on vahvasti yhtä kuin valtavirtaelokuva, mutta mie-
likuva on laajenemassa erityisesti taidemuseon sisällöllisten ja viestinnällisen
muutosten vuoksi enemmän monipuolisemman kulttuuritalon suuntaan. Nuorten
mielestä Tennispalatsissa tärkein parannustarve liittyy sekin elokuvaan, kun lisää
erilaisia leffoja toivoi yli puolet vastanneista. Tämän voi ajatella liittyvän Finnkino-
n elokuvatarjonnan monipuolistumiseen valtavirtaelokuvien lisäksi. Uskon
myös, että toive nousi niin vahvasti esiin myös siksi, että juuri elokuvista nuorilla
on kokemuksia ja sitä kautta mielipiteitä. Tennispalatsin elokuvatarjonta ei ole
suunnattu vaihtoehtoisimmista elokuvista pitävälle kun taas taidemuseon näytte-
lyt vetoavat enemmän heihin. Näiden kahden ryhmän yhdistäminen olisi kaikkia
Tennispalatsin toimijoita hyödyttävää.

Tutkimuksen mukaan kulttuurin kulutus on lisääntynyt Helsingissä 2000-luvulla
merkittävästi ja suurkuluttajien määrä on kasvanut (Lindholm, Simovaara, Can-
tell & Mielonen 2011). Mutta kulttuurin kulutus on myös muuttunut. Nuoret hyö-
dyntävät nettiä kulttuurin käyttöön jopa 30 prosenttia enemmän kuin muut ikä-
ryhmät (TNS Gallup) ja vaikka elokuvissa käyminen on yleisesti hieman lisään-

tynyt, on osa nuorista vähentänyt elokuvissa käymistä uusien, Youtuben, Netflixin ja Yle Areenan kaltaisten palvelujen vuoksi (Kotimaisen elokuvan yleisöt 2015). Elokuviissa käynnin suurin este on korkeat hinnat (Lindholm 2011) ja kalteus on myös Helsingin kulttuuritarjonnan suurin ongelma (Keskinen & Kotro 2014).

Nuorisobarometrin (2015) mukaan alemmista sosiaaliluokista tulevat nuoret käyttävät kulttuuria muita vähemmän ja heillä on myös vähemmän kavereita. Matalasti koulutetut näkevät museot elitistisinä ja saattavat pelätä, etteivät hallitse siellä vaadittavaa käyttäytymiskoodistoa (Karhio 2013). Useat työntekijöistä olivatkin haastatteluissa huolestuneita Helsingin eriarvoistumista ja pohtivat syystä, kuinka esimerkiksi matalasti koulutetut nuoret saadaan Tennispalatsiin. On selvää, ettei nykyinenkään Tennispalatsi tavoita kaikkia nuoria, mutta tulevaisuudessa nuorten tavoittaminen saattaa olla vielä haastavampaa uusien teknisten sovellusten vetovoiman ja eriarvoistuvan kaupungin vuoksi.

Nuorten mielestä unelmien Tennispalatsi on monipuolinen kulttuuritalo, jossa he itse pääsevät tekemään ja pysähtymään. Nuorille viihtyisässä paikassa on myös elävää musiikkia. Tennispalatsiin kaivattiin lisää urbaania nuorilta nuorille tehtyä kaupunkikulttuuria. Toiminta voi olla jopa ikärajatonta. Sisällöt voivat kiinnostaa ikään katsomatta ketä tahansa eivätkä nuoret koe aikuisten tilassa ongelmallisena vaan jopa päinvastoin. (Merimaa 2015).

Varmin ja kustannustehokkain tapa vastata niin nuorten kuin työntekijöiden näkemyksiin, ja päästä lähemmäs unelmien Tennispalatsia, on tapahtumat. Niillä rakennetaan yhteistyön selkäranka ja niissä voidaan kokeilla erilaisia asioita, ottaa riskejäkin.

Nuoret nostivat esille toiveen paikan edullisuudesta, mutta yllättävää oli, kuinka paljon hengailu jakoi eri-ikäisiä. Peruskouluikäisille avoimempi vapaa-ajan vietto paikka on tärkeämpi kuin yli 20-vuotiaille, joille tekeminen ja kuluttaminen ovat tärkeämpiä. Vastausten ero on mielenkiintoinen ja sen voi katsoa johtuvan ainakin kahdesta syystä. Useimmat teini-ikäiset ovat viettäneet suurimman osan ajastaan kodin lähiympäristössä ja ovat vasta ottamassa ensiaskeleitaan elinpiiri-

rinsä laajentamisessa, johon hengailu on luonteva tekemisen tapa. Lisäksi alaikäisillä ei ole rahaa kuluttamiseen nuorten aikuisten tapaan.

Nuoret haluavat päästä itse tekemään ja tuottamaan sisältöjä omista lähtökohdistaan. Nuorten kehittämistyössäni ideoima toiminta vaatii monikäyttöisen tilan ja ammattituottajan sekä nuorten avoimen verkoston. Nykyisellä sosiaalisen median aikakaudella toiminnasta viestiminen ja sen tunnetuksi tekeminen ei ole nuorten mielestä mikään ongelma. Nuoria kiinnostaa entistä vähemmän erilaiset jäsenyydet (Myllyniemi & Berg 2013) ja siksi ryhmään kuuluminen lähtee intohimosta, hyvän porukan vetovoimasta ja tunteesta, että nuoriin luotetaan ja heitä arvostetaan. Toiminta nähtiin vahvasti pop up -tyyppisinä lyhytkestoisina tuotantoina.

Finnkinon näkökulmasta nuoriin liittyvän yhteistyön täytyy kytkeytyä elokuvaan ja sen lisäarvona täytyy olla elokuvakokemuksen paraneminen ja taidemuseon näkökulmasta kulttuurin laajemmin. Nuoret esittivät, että tilassa voi pitää elokuvien *etkoja* ja *jatkoja*, elokuvakerhoja ja elokuvatreffejä kuten myös taidemuseoon näyttelyihin ja pajoihin liittyen.

Koska Tennispalatsin ilmapiiri koetaan varsin kiireisenä, on tärkeää että nuorten esittämässä tilassa on mahdollisuus hengähtää, istua ja nautiskella. Siellä voi olla nuorten taiteilijoiden näyttelyitä, valokuvia, DJ- ja akustista musiikkia.

Tennispalatsin on kaiken ikäisten kulttuuritalo, eivätkä nuoret ole siellä tärkein kohderyhmä. Tennispalatsin toimijoiden yhteistyötaholle nuorisosiainkeskukselle nuoret puolestaan ovat kaikki kaikessa. Nuorisosiainkeskuksessa kuitenkin tiedostetaan hyvin se, että nuoret ja nuoret aikuiset viihtyvät mielellään samoissa paikoissa aikuisten kanssa ja paikoissa, jotka eivät ole suunniteltu pelkästään nuorille. Kysymys on siitä, millainen paikka sopii kenenkin identiteettiin.

Vaikka osa elokuvissa käyvistä aikuisista finnkinoalaisten mukaan ärsyyntyy äännekkäistä nuorista, eri-ikäisten oleminen Tennispalatsissa pitäisi olla kuitenkin finnkinoalaisten mielestä rikkaus eikä ongelma. Kaikki haastatteleman työntekijät suhtautuivatkin nuoriin kiinnostavana, mutta toisaalta haastavana kohderyhmä-

nä. Nuoria ei aina osata ottaa haltuun, mutta samaan aikaan nuoret ovat heikkosignaali tulevaisuuden valtavirrasta. Se mikä heitä kiinnostaa nyt, on tulevaisuudessa massojen suosiossa.

Finnkino, taidemuseo HAM ja nuorisoasiainkeskus ovat tehneet yhteistyötä jo useamman vuoden ajan ja uudenlaisia työmuotoja on tulossa. Vielä tiiviimpään yhteistyöhön on olemassa täydet mahdollisuudet siitäkin huolimatta, että Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen kohderyhmissä, perustehävissä, tavoitteissa sekä yhteistyötahoissa on paljon eroa.

Finnkinon suhde kumppanuuteen on kaksijakoinen. Tuli esille, ettei Finnkino välttämättä tarvitsisi muita kumppaneita toiminnan kannattavuuden vuoksi, mutta uteliaisuutta yhteistyöideoille ja avauksille on olemassa. Taidemuseon mukaan yhteistyöllä on selvä imagohyöty, ihmiset, jotka menevät nyt taideleffoihin muualle, tulisivatkin tulevaisuudessa Tennispalatsiin katsomaan valtavirtaelokuvaa.

Kaikkia toimijoita yhdistää se, että ihmisille halutaan tuottaa iloa, elämyksiä ja hyviä kokemuksia, halutaan tuoda ihmiset yhteen ja heitä halutaan palvella mahdollisimman hyvin. Kavereiden kanssa yhdessä tekeminen on kaikkien kannalta merkityksellistä, ja kuten taidemuseosta todettiin, talon vahvuuksien hyödyntäminen on kaikkein tarkoituksenmukaisinta. Niitä ovat elämyksellisyys, sosiaalinen tapahtuma ja kavereiden kanssa kuluttaminen.

Yhteistyön kehittämisessä ongelma voi olla julkisen ja kaupallisen toimijan eriävä ideologia ja erilaiset tavoitteet, mutta kaupungin toimijoille, nuorisoasiainkeskukselle ja taidemuseolle kumppanuus Finnkinon kanssa ei ole ongelma vaan pikemminkin, siinä nähdään runsaasti mahdollisuuksia.

Jokaisesta työyhteisöstä nousi esille tarve yhteistyön raamittamisesta ja kevyestä toimintasuunnitelmasta. Mitä, milloin ja kenen kanssa? Esitettiin myös, että koottaisiin kaikki tahot kattava työryhmä, joka kokoontuisi säännöllisesti muttei kovin usein. Yhteistyömallissa kukin taho toisi mukaan omia yhteistyökump-

paneitaan ja näin saataisiin mukaan mahdollisimman paljon erilaisia toimijoita. Rakenne on työstettävä yhdessä.

Suuri määrä nuorista löytää tiensä Tennispalatsiin, mutta miksi esikaupunkialueella asuva matalasti koulutettu nuori tulisi Tennispalatsiin? Esimerkiksi aivan naapurissa vieressä sijaitsevaan Ohjaamoon hakeutuu juuri tällaisia nuoria, joille Tennispalatsi ei ole ensisijainen toimintapaikka. Erityisen vaikeaa heidän tavoittamisensa on taidemuseolle. Näin voi ajatella tutkimuksen näkökulmasta, jonka mukaan korkeampi koulutustaso antaa paremmat kyvyt vastaanottaa vaativampaa taiteellista tarjontaa tai toisin ilmaistuna, koulutuksen myötä odotukset vapaa-ajalla tapahtuvasta kulttuurin kuluttamisesta kasvavat. (Cantell, Lindholm, Mielonen & Simovaara 2011, 29-30.) Vaikka ihmisten koulutustaso nousee kaiken aikaa, myös museot ja muut taidelaitokset pohtivat entistä enemmän, kuinka ne tavoittavat erilaiset ja uudet yleisöt.

Eriarvoistumisen vauhdittuessa, kulttuuria vähemmän harrastavia nuoria on yhä enemmän. Kukaan ei toivo kenenkään syrjäytyvän, mutta onko kansainvälisen kaupallisesti toimivan elokuvateatterin intresseissä miettiä, miten vaikeassa tilanteessa olevaa nuorta voitaisiin tukea? Aiemmin vedottiin yritysten yhteiskuntavastuuseen, mutta tulevaisuudessa täytyisi puhua enemmän jaetun arvon –periaatteessa. Kun luodaan yhteistyössä innovaatioita sosiaalisiin tarpeisiin, saadaan myös taloudellista tuottoa, ei tehdä pelkästään hyväntekeväisyyttä. Yhteistyö on siten vakaammalla pohjalla. Ydinkysymys on, mitä tällainen voisi Tennispalatsissa olla?

Kaikkien mielestä unelmien Tennispalatsi on monipuolinen, erilaista kulttuuria sisällään pitävä elämyskeskus. Se on hauska, yllätyksellinen ja tasa-arvoinen. Parhaimmillaan erilaiset palvelut syöttävät ihmisiä toisiinsa ja syntyy positiivinen kierre. Kun lähivuosina digitaalisuus valtaa kaiken (Sitra 2015), valtaa se koko ajan enemmän ja enemmän myös Tennispalatsia. Nuorille tämä kehitys sopii hyvin, mutta digitaalisuus ei voi olla irrallinen asia vaan ennen kaikkea Tennispalatsissa täytyy olla tekemistä ja kiireetöntä olemista. Parhaimmillaan luodaan uusi toimintakonsepti, tila, jossa tapahtuu nuorten ja nuorten aikuisten ja kaikenikäisten kaupunkilaisten näköistä kulttuuritoimintaa, jossa harrastajat, aloittele-

vat taitelijat ja toimijat saavat töitään esille helposti. Se tuo Tennispalatsiin uusia ihmisiä ja tukee helsinkiläistä kaupunkikulttuuria. Se olisi myös paikka, jota Kampin seudulla ei tällä hetkellä ole. Sille olisi sosiaalinen tilaus. Tämä ehkäisi sitä, ettei ”kaikki uusi ja jännä ” karkaisi Kallioon ja sen ympäristöön. Se antaisi mahdollisuuden syventää elokuvaelämystä ja sitouttaisi nuoret käymään Tennispalatsissa luontevalla tavalla. Mutta se tila, onko sellaista olemassa?

Keskusteluissa tuli esille, että iltaisin museon tilat voisivat olla nuorten kulttuuri-toiminnan hyödynnettävissä ja tilojen joustavan käytön mahdollisuuden lisäksi tuli useasti esille taidemuseossa oleva tila, Kulma, jonka toimintaa voisi ajatella uudelleen. Kulmassa voisi toteuttaa myös jaetun arvon periaatetta, sosiaalisen innovaation lisäksi toiminta olisi myös kaupallisesti kannattavaa, kun erilaiset nuoret käyttäisivät Tennispalatsin palveluita.

Ja viime kädessä, nuorten ja henkilökunnan näkemyksessä unelmien Tennispalatsista ei ole paljon eroa.

Haastattelemanani (5.11.2015) muotoilun ja museosektorin asiantuntija Marco Steinberg kiteytti aikuisten ja toimijoiden suhteen nuoriin, sanomalla ettei kysymys ole siitä, että nuorten pitää olla rohkeita ja mennä aikuisten puolelle vaan aikuisten pitää uskaltaa mennä nuorten puolelle.

Tutustuminen Tennispalatsiin ja sen historiaan oli antoisaa. Näinä tarinoiden aikoina jäin miettimään, miksei Tennispalatsin kiinnostavaa tarinaa hyödynnetä tämän päivän Tennispalatsissa?

Kuva 18. Kulma –tila taidemuseo HAMissa.

6 KÄYTÄNNÖN EHDOTUKSET

Seuraavassa esitän seitsemän erilaista konseptia, Tennispalatsille paremmin soveltuen, paahtomaissia, jotka ovat sekoitus uusia ja jo tehtyjä elementtejä ja jotka on yhdisteltävissä eri tavoin. Lisäksi esitän yhteistyömallia, jolla kosepteja voi toteuttaa.

Paahtomaissi 1:

Kulma-klubi

Kulttuuriin painottunut nuorten ja nuorten aikuisten joustavavilla ikärajoilla toimiva tapahtuma- ja pysähtymispaikka. Klubin sisällöt vaihtuvat säännöllisesti. Ohjelmisto rakennetaan yhdessä nuorten ja henkilökunnan kesken. Pääosin teemat rakennetaan enintään kuukaudeksi kerrallaan lukunnottamatta aiemmin tiedossa olevia Finnkinon ja taidemuseon keskeisiä elokuvia, näyttelyitä ja tapahtumia, jotka huomioidaan ohjelmistossa. Tällä tavoin eri-ikäisten taide ja viihde kytketään yhteen ja saavutetaan myös erilaisten ihmisten kohtaamisia.

Klubin tuottaja tulisi nuorisoasiainkeskuksesta, joka olisi joko täysipäiväinen tai osa-aikainen. Tuottajan keskeisin tehtävä on kontaktoida nuorten ja Tennispalatsin henkilökunnan kanssa. Tuottaja tukisi nuoria Kulma-klubin toiminnan pyörittämisessä. Nuoret rektytoitaisiin ryhmään haastattelujen kautta. Nuorten si-

toutettaisiin ryhmään enintään kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan. Nuoret koulutettaisiin yhteistyössä toimijoiden kesken, mutta tarvittaessa nuorisoasiainkeskus ottaa koulutuksesta suurimman vastuun.

Toiminta sisältää esimerkiksi elokuvien ja taidenäyttelyiden ensi-iltaklubeja ja jatkobileitä sekä musiikki-iltoja. Keskeistä on myös, että Kulmaan voi tulla välillä vain käymään, pysähtyä ja nautiskella ympärillä kuhisevasta kaupungista kahvikupin äärellä. Tämä syventää taide- ja viihdekokemusta ja tuo Tennispalatsiin uutta yleisöä ja uudenlaista kulttuuria. Klubi tarjoaa nuorille kiinnostavaa ja hauskaa tekemistä, toimijuutta ja kavereita ja kiinnittää heidät Tennispalatsiin.

Kulmassa on jo toteutettu esimerkiksi nuorten Global Jam –pelitapahtuma tammikuussa 2016, joten onnistuneita kokemuksia tilan erilaisesta käytöstä on olemassa.

Konsepti tarvitsee tilaan alkuinvestoinnin sekä toimintarahaa. Tilan laitteiden päivittäminen olisi noin 10 000 – 20 000€ ja toimintaraha 3 000 – 5 000€ vuotta kohti.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen edustajista koottu säännöllisesti kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Strateginen kumppanuus

Paahtomaissi 2:

Tapahtumien Tennari

Tennispalatsissa toteutetaan vuoden aikana Finnkinon, taidemuseon ja nuorisoasiainkeskuksen kesken 3-4 tapahtumaa. Tapahtumat toteutetaan sekä kaikkien kesken että kahden toimijan välisenä.

Kaikkien yhteiset tapahtumat ajoittuisivat ensi sijaisesti talveen, koska tällöin kaupungissa tapahtuu huomattavasti vähemmän kuin muina vuoden aikoina.

Lisäksi aiemmin onnistunut Helsinki-päivän tapahtuma sisältyy tapahtumakokonaisuuteen.

Tapahtumissa nuorten ryhmällä on keskeinen rooli. Nuorisosiainkeskus kouluttaa nuoret tuottamaan tapahtumia. Koulutuksissa mukana olisi myös Finnkinon ja taidemuseo HAMin työntekijöitä.

Tapahtumien teemoja olisi esimerkiksi elokuvaan liittyvät pelit (LAN), graffiti ja valokuvat ja lisäksi nuorten elokuvafestivaalit tai kevyemmin nuorten lyhytelokuvien esittäminen ennen elokuvien alkua.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisosiainkeskuksen edustajista koottu noin kaksi kertaa vuodessa kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Taktinen kumppanuus

Paahtomaissi 3:

Ryhmät

Taidemuseossa on toiminut aiemmin nuorten ryhmä kulttuurisissit. Tennispalatsin uusi tai uudet nuorten ryhmät voisivat olla esimerkiksi nuorten taidetoimitus tai nuorten taide- ja elokuvatoimitus tai nuorten taide- ja elokuvaryhmä. Taide-toimituksella voisi olla myös kuraattorin rooli. Nuoret voisivat kuratoida esimerkiksi valokuvanäyttelyitä.

Nuorten ryhmään haettaisiin ja valinnat tehtäisiin haastattelujen kautta. Nuorilla olisi mahdollisuus tehdä myös viestintää.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisosiainkeskuksen edustajista koottu noin kaksi kertaa vuodessa kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Taktinen kumppanuus

Paahtomaissi 4:

Katutaide

Yhteistyössä tehdyt toiminnot toteutuvat Tennispalatsin ulkopuolella. Tämä yhteistyömuoto koskee erityisesti taidemuseo HAMia ja nuorisoasiainkeskusta ja toimintojen ydin liittyy graffitiin ja mediaan. Erityisesti Baanaa hyödynnetään graffitinäyttelyiden paikkana ja yhteistyötä tehdään myös muiden museoiden kanssa.

Yhteistyömalli:

Taidemuseo HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen edustajista koottu kausittain tiiviisti kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Strateginen kumppanuus

Paahtomaissi 5:

Hengailupalatsi

Hengailutekemistä tuetaan Tennispalatsissa sohvia ja pöytiä lisäämällä. Tämä kohdistuu erityisesti teini-ikäisiin ja varsinkin taidemuseo HAMille alaikäisten saaminen Tennispalatsiin helpottaa heidän hakeutumistaan myös näyttelyihin ja muuhun museon toimintaan. Onhan museo ilmainen alle 18 –vuotialle.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisoasiainkeskuksen edustajista harvakseltaan kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Taktinen kumppanuus

Paahtomaissi 6:

Kesätyöprojektit

Loistava esimerkki kesätyöprojektista toteutetaan kesällä 2016, jolloin nuorisosiainkeskus palkkaa 30 nuorta suunnitteluassistenttia kesäkuuksi kuuteen eri museoon, jossa nuorten tehtävä on visioida, millainen museon tulisi olla, jotta he kokisivat sen omakseen. Museoissa toteutetaan Nuoret valtaavat museot -päivä, jolloin museoita johdetaan ja esitellään yleisölle nuorten suunnitelmalla tavalla.

Konseptissa myös Finnkino voisi olla mukana esimerkiksi vuonna 2017, mikäli vastaavaa projektia tullaan jatkamaan.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisosiainkeskuksen edustajista koottu kausittain intensiivisesti kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Strateginen kumppanuus

Paahtomaissi 7:

Ohjaamon kaveriksi

Yhteistyö nuorten palvelu- ja neuvontapiste Ohjaamon kanssa. Ohjaamo tavoittaa nuoria, joita taidemuseo HAM ja Finnkino eivät tavoite erityisen hyvin.

Yhteistyömalli:

Finnkinon, taidemuseo HAMin ja nuorisosiainkeskuksen edustajista koottu harvakseltaan kokoontuva työryhmä

Yhteistyön näkökulma:

Taktinen kumppanuus

7 POHDINTA

Kehittämistyöni lopputulos rakentui nuorten ja työntekijöiden kanssa käymieni keskustelujen ja työskentelyn pohjalta. Lopputulokseen vaikutti nuorista ja kulttuurista tehty tutkimus sekä erilaiset Helsinkiin liittyvät selvitykset. Kehittämistyöni rajautui Tennispalatsiin ja osin mukana olleiden toimijoiden Tennispalatsin ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan. Kehittämistyön tekeminen oli kiinnostavaa ja innostavaa, opin käymistäni keskusteluista nuorten ja henkilökunnan kanssa valtavasti. Kiitän Finnkinoa, taideomuseo HAMia ja nuorisoasiainkeskusta ja kaikkia tapaamiani ihmisiä sujuvasta yhteistyöstä.

Työn lopputulos voi toimia esimerkkinä muihin vastaavanlaisiin eri toimijoita ja sektoreita käsittäviin nuorille potentiaalsiin tiloihin ja toimintapaikkoihin. Helsingissä tällaisia kokonaisuuksia on muitakin. Yhtenä esimerkkinä siitä on tuleva Amos Rex. Sen suhteen kehittäminen yhteistyössä nuorisotyön ja museoalan kesken on jo varsin pitkällä. Työn tulokset voivat toimia ideoiden ja inspiraation lähteenä myös muissa kaupungeissa ja kunnissa.

Kehittämistyössäni yksi keskeinen tarkastelun kohden oli yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuus. Olen varma, että vastaavanlaisia konsepteja rakentuu muuallakin tai on jo mahdollisesti rakentunut. Jatkotyönä olisi kiinnostava tehdä tulevan yhteistyön seuraantaa ja jatkokehittelyä sekä arvioida toteutuneen merkitystä nuorille.

Ensimmäinen Tennispalatsissa näkemäni elokuva oli Mioletön juttu. Se oli mainio leffa ja silloin elokuvassa näytelleet George Clooney sekä Jennifer Lopez olivat Hollywoodin kuumimpia näyttelijöitä. Clooneyn aura on kestänyt aikaa, mutta Lopezin kovin suosio hiipui jo vuosia sitten vaikka hän American Idolin kestopuosikki onkin. Clooneysta kasvoi varteenotettava elokuvohjaaja ja kansalaisaktivisti. Itse en enää menisi katsomaan elovia, joissa Lopez esiintyy, mutta Clooneyn elokuvaan menisin.

Tennispalatsin ura on edennyt Clooneyn tyyliin. Se on kyennyt uusiutumaan ja löytämään uusia yleisöjä eikä mikään näytä horjuttavan sen suosiota. Helsingin keskusta kuitenkin kehittyy ja kilpailu yleisöstä on kovaa. Uusi sukupolvi lopulta aina päättää, mitkä tilat se itselleen ottaa ja kuinka se kulttuuria kuluttaa.

Näyttelijä George Clooneystä tuli televisiosarja Teho-osaston kautta massojen suosikki lähes yhdessä yössä, mutta myöhemmin hän vaihtoi selvät kassamagneetit vaihtoehtoisempiin elokuviin ja vuonna 2008 hänet nimitettiin YK:n rauhan lähettilääksi. Vähän kuin massoista marginaaliin, rohkeasti ilman kenenkään kosiskelua. Onko Tennispalatsilla varaa tehdä samoin?

Viittasin tässä työssäni monta kertaa HAMissa olleeseen kiinalaisen Ai Weiwein näyttelyyn. Taitelijan tarina on kiinnostava, vielä paljon kiinnostavampi kuin Clooneyn. Hän on ollut poliittisesti aktiivinen ja joutunut sen vuoksi myös vangituksi. Lego kieltäytyi myymästä Aille palikoita Australiaan tehtävää taideteosta varten, koska katsoi joutuvansa osalliseksi poliittisen toimintaan. Sosiaalisessa mediassa alkoi kampanja palikoiden lahjoittamiseksi ja HAMissakin oli keräyslaatikko, johon legopalikoita voi pudottaa. Tuo laatikko sijaitsi Kulma-tilassa, johon olen tässä työssäni esittänyt erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten toimintaan soveltuvaa monitoimitilaa. Paikkaa, jonne voisi tulla omat legot mukanaan, rakennella niillä yhdessä muiden kanssa ja samalla luoda jotain aivan uutta.

Nuoret ovat usein marginaalissa, jossain sivussa mutta he luovat siellä asioita, jotka ovat edellä aikaansa. Kuinka moni meistä aikuisista vain haluaa sopeuttaa nuoret olemassa olevaan ja ketkä antavat nuorten muuttaa maailmaa? Kehittämistyössäni en yhtään sopeuttajaa tavannut. Tennispalatsi on massoja ja marginaaleja ja minusta tuntuu, että se on erittäin toimiva yhdistelmä, ihan kuin Tennispalatsissa ensimmäisen elokuvan Out of sightin käännös. Se voi tarkoittaa että on 'täysin pois kuvasta' ja 'näkymättömissä' tai, että on 'mahtava' tai 'sainoinkuvaamaton'. Niin, tai kuten leffan nimi oli mielestäni vähän hassusti suomennettu, Mielelön juttu.

Tennispalatsi on jo nyt Out of sight, mieletön juttu ja uskon, että tulevaisuudessa se on nuorille vielä nykyistäkin sanoinkuvaamattomampi. Myös niille, jotka ovat vielä näkymättömissä, täysin pois kuvasta. Uskon, että nekin nuoret tulevat entistä useammin Tennispalatsiin omien legojensa ja maissinjyviensä kanssa tekemään taidetta ja viihdettä, ottamaan kantaa ja paahtamaan omat popcorninsa.

LÄHTEET

Kirjallisuus:

Bernelius, Venla 2013. Eriytyvät kaupunkikoulut.

Helsingin peruskoulujen oppilaspuhjan erot, perheiden kouluvalinnat ja oppimistuloksiin liittyvät aluevaikutukset osana kaupungin eriytymis kehitystä. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuksia 2013:1.

Halonen, Katri 2011. Kulttuurituottajat taiteen ja talouden risteyskohdassa. Jyväskylän yliopisto.

Heikkilä, Tarja 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Heikkinen, Hannu L.T. 2015. Toimintatutkimus. Teoksessa Aaltola, Juhani & Valli, Raine (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 204-219.

Heikkinen, Hannu L.T. 2006. Tutkiva ote toimintaan. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Vantaa: Kansanvalistusseura. 15-38.

Heikkinen, Hannu L.T. & Kontinen, Tiina & Häkkinen, Päivi 2006. Toiminnan tutkimuksen suuntaukset. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Vantaa: Kansanvalistusseura. 39-75.

Heikkinen, Hannu L.T., Rovio, Esa & Kiilakoski, Tomi 2006 Toimintatutkimuksen käytäntö. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Vantaa: Kansanvalistusseura. 77-93.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Nuorten Helsinki – nuorten kaupunki. Helsinki suunnittelee. 2014:4.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2008. Tutki ja kirjoita (13.-14, osin uudistettu painos). Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

- Huovinen, Terhi & Rovio, Esa 2006. Toimintatutkija kentällä. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Vantaa: Kansanvalistusseura. 94-113.
- Jaakola, Ari, Cantell & Timo & Vass, Teemu 2015. Helsingin tila ja kehitys. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Juholin, Elisa 2013. Communicare! Kasva viestinnän ammattilaiseksi. Jyväskylä: Korpiljyvä.
- Jyrkäs, Petra & Luoto, Karoliina 2014. Opas kaupunkiaktivismiin. Uutta kaupunkikulttuuria luomaan. Helsinki: Prototype Helsinki.
- Kaijalainen, Heikki 2012. Päämääränä strateginen kumppanuus. Tapaustutkimustutkimus Helsingin kaupungin sosiaaliviraston ja Lyhty ry:n välisen yhteistyömuotojen kehityksestä. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.
- Keskinen, Vesa & Kotro, Helena 2014. Kohti yhteisöllistä kaupunkikulttuuria. Mielenkiintoa Helsingistä kulttuurikaupunkina. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Keskinen, Vesa & Högnabba, Stina 2015. Hyvinvoiva helsinkiläinen teoksessa Helsingin tila ja kehitys. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto & Avanto Helsinki 2014. Helsinki suunnittelee. Nuorten Helsinki, Nuorten kaupunki. 2014:4.
- Helsingin kaupungin tietokeskus 2016. Väestön ja väestömuutosten ennakkotietoja Helsingin seudulla tammi-joulukuussa 2015. Tilastoja 2016:4.
- Kiiski Kataja, Elina 2016. Sitran trendit: Länsimaisen työn radikaali murros.
- Kiiski Kataja, Elina 2016. Megatrendit 2016. Tulevaisuus tapahtuu nyt. Sitara.
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2012. Työelämän kehittämisstrategia vuoteen 2020.
- Komonen, Pauli 2010 Graffiti. Maalarin vaiheet alakulttuurissa ja toiminnan luonne. Pro gradu-tutkimus. Helsingin yliopisto.
- Korum, Kathy 2013. Shaping partnership by doing the work. New directions for youth development. No. 139, Fall 2013.

- Kuula, Arja 1999. Toimintatutkimus. Kenttätyötä ja muutospyrkimyksiä. Tampere: Vastapaino.
- Kuula, Arja 2006. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Vastapaino.
- Kramer, Mark R. & Porter, Michael E. 2011. Creating shared value. Harvard business review.
- Kylmäkoski, Merja & Lind, Kimmo & Hintikka, Timo & Aittola, Tapio (toimi.) 2006. Nuorten tilat. Sarja C. Oppimateriaaleja 9. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Lehtonen, Mikko & Valaskivi, Katja & Kuusela, Hanna. (toim.) 2014. Tehtävä kulttuurille. Tampere: Vastapaino.
- Leppänen, Juha & Lähdemäki, Jenna & Mokka, Roope & Neuvonen, Aleks & Orjasniemi, Mari & Ritola, Maria 2013. Piilotettu osaaminen. Emme tunnista nykyajan kansainvälisiä osaajia – mutta juuri heitä jokainen työnantaja tarvitsee muuttuvassa maailmassa. Demos Helsinki.
- Lindholm, Arto & Simovaara, Jyrki & Cantell, Timo & Mielonen, Helena 2011. Yleisötutkimus kulttuurialan opinnoista. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Jyväskylä: WS Bookwell Oy.
- Linholm, Arto (toim.) 2016. Ei-kävijästä osalliseksi. Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Manninen, Asta 2015. Elinvoimainen Helsinki Teoksessa Helsingin tila ja kehitys. Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Mattelmäki, Tuuli 2015. Palvelumuotoilu saapuu kaupunkiin. Teoksessa Palvelumuotoilu saapuu verkostojen kaupunkiin – verkosto- ja muotoilunäkökulmia kaupungin palvelujen kehittämiseen. Mattelmäki, Tuuli & Jyrämä, Annukka (toim.) Aalto-yliopisto.
- Merimaa, Maija 2015. Kaverit keskiössä. Raportti nuorten havainnointi ja haastattelu (NuHa) –hankkeesta. Helsingin kaupungin nuorisosaainkeskus. Julkaisuja 1/2015.
- Mustonen, Pertti 2010. Kaupungin sielua etsimässä. Kertomus kaupunkisuunnittelusta Bertel Jungista nykyaikaan. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Helsinki.

Myllyniemi, Sami & Berg, Päivi 2013. Nuoria liikkeellä! Nuorten vapaa-aikatutkimus 2013. Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 127.

Myllyniemi, Sami (toim.) 2015. Arjen jäljillä. Nuorisobarometri 2015. Nuorisotutkimusverkosto.

Mäenpää, Mikko 2016. Millainen on työn ja työmarkkinoiden tulevaisuus? Sitra. Helsinki.

Rytkönen, Maria & Saari, Juhani 2015. Opiskelijan kaupunki. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. Helsinki.

Silvanto, Satu (toim.) 2007. Festivaalien Helsinki. Urbanin festivaalikulttuurin kehitys, tekijät ja kokijat. Helsingin kaupungin tietokeskus, Helsingin kaupungin kulttuurikeskus. Helsinki.

Tani, Sirpa 2013. Mielenosoitus, jota ei ollutkaan: nuorten osallistuminen ja hengailun maantiede. Alue- ja ympäristötutkimuksen seura. Tampereen yliopisto.

Taponen, Harri & Askelo, Sini & Suihkonen, Annikki. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus ja tietokeskus 2013. Nuoret alueittain. Tilastoja 2013.

Vilka, Hanna 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Muut julkaisut:

Helsingin kaupungin kulttuurikeskus 2014. Taide keskittyy keskustaan. Selvitys.

Helsingin kaupunginkirjasto ja Demos Helsinki 2016. Kirjasto updated yhteiskehittäminen. Kirjasto treenaa nuoria –hanke.

Helsingin taidemuseo HAM, vuosikertomus 2014.

Kotimaisen elokuvan yleisöt –tutkimus. 2013. Parametra.

Kotimaisen elokuvan yleisöt 2015. Lapsi- ja nuoriso-osio. Suomen elokuva-tuottajien keskusliitto. Parametra.

Helsingin kaupungin kulttuurikeskus 2014. Kulttuuri keskittyy keskustaan selvitys.

Kulttuuritoimen selvitysryhmä 2014. Työryhmän raportti. 31.3.2014. Helsingin kaupunki.

Internet:

Amos Anderonin taidemuseo. 3.3.2016. <http://amosanderson.fi/fi/lasipalatsi/>

Annatalo. 3.3.2016. <http://www.annatalo.fi/esittely>

Aseman lapset ry. 3.3.2016. <http://www.asemanlapset.fi/fi/toimintamuotomme-walkers/walkers-talo>

Creativity Culture and education. 22.2.2016. <http://www.creativitycultureeducation.org/paul-collard>

Euroopan komissio 4.3.2016. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=331&langId=fi>

Finnkino 20.2.2016.

http://www.finnkino.fi/cinemas/helsinki_tennispalatsi

Finnkino 1.3.2016. http://www.finnkino.fi/cinemas/company_info

Helsingin kaupunki. 25.2.2016. <http://www.hel.fi/www/Helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/yritykset/tyollisyys/Ohjaamo/>

Helsingin kaupunki. 4.3.2016. <http://tullaamo.munstadi.fi/mika-ihmeen-tullaamo/>

Helsingin kaupunki. 20.7.2015. <http://www.hel.fi/www/Helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/tietoa-helsingista/helsingin-historia-ja-arkistot/>

Helsingin kaupunki. 15.2.2016 <http://www.hel.fi/www/Helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/jaostot/johtamisen/johtaminen-uudistuu/>

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. 7.3.2016. <http://www.hel.fi/www/nk/fi/Tietoa+meista/>

Helsingin taidemuseo. 10.1.2016. <http://www.hamhelsinki.fi/info/ham/>

Helsingin taidemuseo. 1.3.2016. <https://twitter.com/HAMHelsinki>

Kansallismuseo. 3.3.2016. <http://www.kansallismuseo.fi/fi/kansallismuseo>

Kansallisteatteri. 3.3.2016. <http://www.kansallisteatteri.fi/info/kansallisteatterista/>

Keskustakirjasto. 3.3.2016 <http://keskustakirjasto.fi/rakentaminen/>

Kulttuurikeskus Caisa. 3.3.2016. <http://www.caisa.fi/esittely>

Markkinointi & Mainonta 3.3.2016.

<http://www.marmai.fi/uutiset/finnkino+kerasi+yli+67+prosenttia+kaikistas-suomen+leffakaynneista/a2332493>

- Museot. 3.3.2016.
http://www.museot.fi/museohaku/index.php?museo_id=21094
- Musiikkitalo. 3.3.2016. <https://www.musiikkitalo.fi>
- Nordic cinema group. 15.1.2016.
<http://www.nordiccinemagroup.com/about-nordic-cinema-group/>
- Nuortenhyvinvointikertomus.2.3.2016.
<http://www.nuortenhyvinvointikertomus.fi/indikaattorit/elama-ja-terveys/nuorten-maara>
- Nykytaiteen museo Kiasma. 3.3.2016. <http://www.kiasma.fi/kiasma/>
- UrBaana työryhmä. 2015. UrBaana. Urbaana-hankkeen suunnitelma.
<http://www.urbaana.fi>
- Yle 26.2.2015.
http://yle.fi/uutiset/finnkino_avaa_uuden_elokuvateatterin_helsingin_itake-skukseen/7830810
- Lehdistö:
- Helsingin sanomat 30.11.2014. <http://www.hs.fi/koti/a1417146173198>
- Helsingin Sanomat 22.2.2016.
<http://www.hs.fi/kaupunki/a1456026908516?jako=c7399122b02924d0e246e86a825d15b0&ref=fb-share>
- Kansan uutiset 16.4.2014.
<http://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/3154739-tennispalatsin-historia-naytilla>

LIITTEET

LIITE 1

Keskusta-selvityksessä käydyt keskustelut ja toimijalista (yhteensä 52 henkilöä)

Kolmas ja yksityinen sektori (12 henkilöä):

Nuori Kulttuuri -Säätiö / toiminnanjohtaja Panu Mäenpää

Kanava ry / nuoriso-ohjaaja Farah Majib

Kiinteistö oy Kaapelitalo / toimitusjohtaja Petri Sirviö

Finnkinon Tennispalatsi / Teatteripäällikkö Markku Riekkinen

Oranssi ry / toiminnanjohtaja Aino Toiviainen - Koskinen

Tanssitalo ry / projektipäällikkö Hanna-Mari Peltomäki

Aseman lapset ry / hankepäällikkö Heikki Turkka

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyö Snellu / johtajava erityisnuorisotyöohjaaja
Mare Kinanen

Kalliolan nuoret ry /nuorisotyön johtaja Kirsi Mäntyniemi-Sipilä

Kiasma / tuottaja Mikael Aaltonen

Kampin kauppakeskus / kauppakeskuksen johtaja Heli Vainio

Kallio-liike / aktiivi Nina Lyijynen

Kaupunki (25 henkilöä):

Helsingin kulttuurikeskus / kulttuurijohtaja Stuba Nikula

Helsingin kulttuurikeskus, kulttuurikeskus Caisa / johtaja Tomi Purovaara

Helsingin kulttuurikeskus, Annantalo / Johtaja Kaisa Kettunen, kulttuurituottajat
Kikka Hahtomaa ja Jaana Kokkonen

Kaupungin Taidemuseo / johtaja Maija Tanninen-Mattila, markkinointipäällikkö

Saara Suojoki, museolehtori Lotta Kjellberg, pääopas Antti Kauppinen

Keskustakirjasto -hanke / Johtava suunnittelija Pirjo Lipasti, vuorovaikutussuunnittelija Virve Miettinen

Liikuntavirasto / osastopäällikkö Petteri Huurre

Opetusvirasto / aluepäällikkö Hanna Välitalo

Helsingin Juhlaviikot / tuottaja Riku Lievonen

Helsingin kaupunginmuseo / museonjohtaja Tiina Merisalo, visiittineuvos Jari Karhu

Helsingin kaupunginkirjasto / apulaisjohtaja Saara Ihamäki

Helsingin työväenopisto / osastopäällikkö Hannele Koli-Siiteri

Helsingin kaupunginorkesteri / intendentti Gita Gadambi, tuottaja Annika Koivula

Kaupunkisuunnitteluvirasto / arkkitehti Tomi Jaskari

Kaupunkisuunnitteluvirasto / projektinjohtaja Outi Sääntti

Kaupunkisuunnitteluvirasto / arkkitehti Elina Suonranta

Kaupunkisuunnitteluvirasto / arkkitehti Salla Hoppu ja maisema-arkkitehti Jouni Heinänen

Nuorisoasiainkeskus (15 henkilöä)

Alueellisten palvelujen osasto / suunnittelija Kirsi Autio, tutkija Maija Merimaa, suunnittelija Marika Westman

Keskinen nuorisotyöyksikkö / toiminnanjohtaja Antti Sarpo

Keskinen nuorisotyöyksikkö / nuoriso-ohjaaja Heidi Loren, nuoriso-ohjaaja Tais-to Berg

Eteläinen nuorisotyöyksikkö / toiminnanjohtaja Kristiina Rouhiainen

Alueellisten palvelujen osasto / osastopäällikkö Mikko Vatka

Liikennetoiminta / toiminnanjohtaja Kirsikka Linna

Kulttuuriareena Gloria / toiminnanjohtaja Pekka Mönttinen

Harjun nuorisotalo / toiminnanjohtaja Pekka Juntunen

Kulttuurisen nuorisotyön toimisto / toimistopäällikkö Ulla Laurio

Kohdennetun nuorisotyön toimisto / toimistopäällikkö Martti Poteri

Asemanseutu -toiminta / nuoriso-ohjaaja Jari Miettinen

Spinnu -toiminta / nuoriso-ohjaaja Helena Rautavuori

LIITE 2

Kehittämistyöhöni haastatellut henkilöt:

Mari Ala-Mikkela, 16.9.2015, vastaava tuottaja, nuorisoasiainkeskus
Vesa Jaakola, 22.10.2015, vastaava tuottaja, nuorisoasiainkeskus
Akiya Jovell 8.10.2015, elokuvatyöntekijä, Finnkino
Lotta Kjellberg, 26.10.2015, museolehtori, Helsingin taidemuseo Ham
Tommi Laitio, 25.1.2016. nuorisotoimenjohtaja, nuorisoasiainkeskus
Antti Lilja, 28.10.2015, tiedotuspäällikkö, nuorisoasiainkeskus
Ulla Luorio, 30.9.2015 ja 14.3.2016, kulttuurisen nuorisotyön toimistopäällikkö, nuorisoasiainkeskus
Jari Miettinen, 27.11.2015, nuoriso-ohjaaja, nuorisoasiainkeskus
Leonard Näse, 8.10.2015, asiakaspalveluvastaava, Finnkino.
Tytti Peltoniemi, 8.10.2015, elokuvatyöntekijä, Finnkino
Antti Salminen, 22.10.2015, nuoriso-ohjaaja, nuorisoasiainkeskus
Markku Riekkinen, 2.2.2016, teatteripäällikkö, Finnkino
Marco Steinberg, 5.11.2015, hallituksen puheenjohtaja, Suomen arkkitehtuurimuseo,
Saara Suojoki 5.10.2015, markkinointipäällikkö, Helsingin taidemuseo Ham
Maija Tanninen-Mattila, 26.1.2016. museon johtaja, Helsingin taidemuseo Ham
Taru Tappola 5.10. 2015, yleisötyöntendentti, Helsingin taidemuseo Ham

LIITE 3

Teemahaastattelukysymykset työyhteisön jäsenille

- 1) Mitä muutoksia on mielestäsi meneillään nuorten kaupunkilaisten tottumuksiin / kulttuuriin liittyen?
- 2) Millainen Helsingin keskusta ja Tennispalatsin ympäristö on viiden vuoden päästä?
- 3) Ketkä ovat keskeiset kumppaninne?
- 4) Mikä on keskeisin kohderyhmänne?
- 5) Mitä nuorille suunnattua toimintaa teillä on?
- 6) Kenen kanssa olette tehneet yhteistyötä nuoriin liittyen?
- 7) Kenen kanssa yhteistyötä tulisi tiivistää?
- 8) Mikä on mahdollistanut Tennispalatsin sisäisen yhteistyön?
- 9) Mitä esteitä yhteistyössä on mahdollisesti ollut?
- 10) Millainen on unelmien Tennispalatsi a) nuorten näkökulmasta b) Työntekijän näkökulmasta?

LIITE 4

Teemahaastattelukysymykset johdolle

1. Mihin nuorten elämään vaikuttaviin ilmiöihin tulisi Tennispalatsissa vastata vielä nykyistä paremmin?
2. Mitkä ovat tärkeimmät yhteistyötahonne nyt ja keiden kanssa yhteistyötä tulisi kehittää lähivuosina?
3. Mitä yhteisiä intressejä mielestäsi Finnkinolla, HAMilla ja nuorisoasiainkeskuksella on?
4. Millaista on / olisi täydellinen yhteistyö toimijoiden kesken Tennispalatsissa?
5. Kuinka siihen päästään?
6. Mikä nuorten rooli tässä on?
7. Millainen on mielestäsi Unelmien Tennispalatsi a) toimijoiden b) nuorten näkökulmasta?

LIITE 5

a. Nuorten työpajojen materiaali

Ensimmäinen nuorten työpaja 24.11.2015, 4 16-20 –vuotiasta nuorta

1. Jos Tennispalatsi olisi tyhjä, mitä siellä olisi?

a. Kulttuuria

-musiikki- ja konserttikeskus

-kulttuurikeskus

-leffat

-kuvataide

-kirjasto

-esittävä taide

-taidetapahtumia aloitteleville taiteilijoille

-kirjastotyyppinen hiljainen paikka

-sali

-tapahtumatiloja, joissa aikuisetkin voivat järjestää juhlia

-tapahtumatiloja

-nuorisotila

b. Liikunta

-kerhotilat erilaisille harrastuksille

-”seikkailurata”

-Liikuntamahdollisuus-tanssi, jooga, sirkus, voimistelu

-skeittijuttuja

-pelejä ja muita aktiviteettejä

-”extremepark” - liikuntakeskus

c. Liikkeet

-sopivan hintaisia kahviloita

-nuorten vaateliikkeitä

-ostoskeskus

d. Muut

- teemapuisto (Heureka)

Jatkotyöskentelyyn muotoitui seuraava otsikko:

Kulttuuritapahtumat sekä muunneltava tila - Galleria, kirjakerho, musailtoja

Mahdollistajat:

- innokkaat nuoret
- yhteistyö ja kumppanuus/HAM, Finnkino, NK, kirjasto
- päättäjät huomaavat, ettei nuorista kannata säästää ja löytyy rahaa
- potentiaalisia järjestäjiä eri aloilta
- vapaaehtoisia mukaan ideoimaan ja toteuttamaan

Esteet:

- Finnkino haluaa omat tilansa
- kaupungilla ei ole rahaa tässä taloustilanteessa
- akustiset ongelmat
- resurssit
- jatkuvien järjestelyjen vaikeudet kun tapahtumat ja järjestelyt vaihtuvat
- tilavarauksia liian vähän – ei kysyntää
- päihitteet(tömyys)
- tilat pitää jakaa lähes täysin uudestaan
- liian vähän tilaa suunnitelluille tapahtumille
- ei varaa toteutukseen
- nuoria ei tule yhtä paljon kuin odotettiin
- ei tarpeeksi kiinnostusta

Pääidea:

Palkataan tapahtumatuottaja, joka organisoii tilan toiminnan, jossa on nuorten pyrittävää kulttuuri-, yritys- ja kahvilatoimintaa

Toteutus tapahtuisi taidemuseo HAMin Kulma -tilassa

b. Toinen nuorten työpaja 30.11.-2.12.2005 (nuorten kulttuuri-tet -jakso, mukana neljä 15-vuotiasta nuorta

Mitä Tennispalatsissa pitäisi olla, ideat tärkeysjärjestyksessä:

a. Toiminta

-Näyttelyitä

-Taidepajoja

-Erlaisia pelitapahtumia tai harrastuksia

-Megazone

b. Hengailu

-yhdessä oloa

-hengailua

-hengata kavereiden kanssa

c. Leffat

d. Ruoka ja juoma

-ruokapaikkoja

-ravintolat

-syödä

-kahviloita

e. Sellaista torimaisuutta

Kierroksellamme Tennispalatsissa nuoret toivat esille, että talossa on ”yllättävän paljon” tyhjää tilaa. Keskustelessamme hengauspaikoista, nuorten mielestä hengailu on ”sellast rentoo” ja ”sä vaan oot”. Hyviä hengailupaikkoja on sellaiset, jossa ”jos voi tehdä jotain jos ei jaksa enää vaan olla” ja ”mis on sohvi”. Parhaiksi hengauspaikoiksi Helsingissä nuoret nostivat nutat (eli nuorisotalot), kirjastot, pihat ja puistot, himan (kodin). Nuoret mainitsivat myös, että ”koulussa on sellasii tiloja”.

Työskentelyn purku 4.12.2015

Nuorten lopullisessa esityksessä ideoiden tärkeysjärjestys oli seuraava:

a. Nuorten pyörittämä Pop up Nuorisokahvila

-erilaisia pelejä

-nuorten puutarha

-graffitia

-valotaidetta

-kahvilasta järjestettäisiin kilpailu tilasuunnittelusta

b. Pop up –toimintaa

-musiikkia

-työpajoja

-nuoret voisivat varata tiloja

-kameralainaamo – panttia vastaan – oman videon tekemistä varten

-hintoja voisi halventaa (10 euroa on kipuraja)

-vanhojen klassikkoleffojen näyttäminen

-lisää erimaalaisia elokuvia

-yläkerrassa pitäisi olla enemmän väriä

-pleikkarit on hyviä

-karkki liian kallista

Nuorten mielestä Tennispalatsissa on melko paljon tyhjiä tiloja ja pohdintaa aiheutti, kuinka niitä voisi paremmin hyödyntää nuorten tarkoituksiin.

c. Kolmas nuorten työpaja 1.3.2016. Mukana neljä 23-24-vuotiasta nuorta

Mielikuvia asioista Kamppi, 15-18-vuotiaat, 19-25-vuotiaat, HAM, Finnkino ja kahvilat/ravintolat.

a. Kamppi

-ei rento eikä kotoisa

- avara liiketila
- Lidl
- siirtymispaikka
- ostoskeskus
- kohtaamispaikka
- leffa
- koti
- kallis ruokakauppa
- ruuhkaista
- teinit
- Espoon bussit

b. 15-18 –vuotiaat

- hengaa usein kaveriporukassa
- viettää paljon aikaa ulkona
- opiskelu
- hengailu
- vähän ajattelmaton
- murrosikä
- epävarmuus
- innostuvat helposti vs. Eivät innostu ollenkaan
- uteliaisuus
- tarvitsevat rohkaisua ja tukea

c. 19-25-vuotiaat

- osaavat arvostaa itselleen tärkeitä asioita (koska on nähty vaivaa)
- oma vapaus, rauha, raha
- puhelimien kanssa
- vastuu
- hipster
- ulkona syöminen
- juhlminen
- kahvilat ja leffat (voi maksaa palveluista)

d. HAM

- kuulin Hamista vasta 2 kk sitten (en tiedä siitä mitään)
- kansainvälinen
- sivistys
- turistit
- paljon mainostettu
- uudet mainokset Kampissa
- lyhenne joka ei taivu suomeksi
- eivät mainosta tarpeeksi
- eri ikäryhmät

e. Finnkino

- jännitys
- kallis
- ihana parin tunnin tauko/loma
- yönäytökset parhaita
- kalliit eväät
- ystävälliset myyjät, mutta ei rento tunnelma
- treffauspaikka
- uusi / moderni
- tuttu
- hengailu

f. Kahvilat ja ravintolat

- Steam
- sopii hyvin just Tennariin
- Pizza Hut
- tuntematon
- vähän esillä
- rauhallinen
- riireinen tunnelma mutta en tiedä miksi
- helppo tulla

Kun etsimme Kamppia, HAMia, Finnkinoa ja kahviloita yhdistäviä elementtejä, löysimme seuraavat:

Kulttuuri, sivistys ja viihde, kiireinen tunnelma ja läpimenopaikka, kuluttaminen ja kalleus.

Nuorten eri ikäryhmiä yhdistäviä tekijöitä ei juuri ollut. Mahdollisesti johtuen osallistujien iästä (24-vuotta), he tekivät selvän eron 15-18 ja 19-25-vuotiaiden välille. Nuoremmat hengailevat ja vanhemmat kuluttaa.

Toin esille osallistujille, että aiemmassa työskentelyssä on noussut esille eräänlainen jännite hengailun ja tekemisen välillä ja nuorilta on noussut toive tilasta, jossa voisi ”olla jotain” erityisesti nuorile suunnattua mutta niin että nuoret itse ovat sitä tekemässä.

Alustuksen pohjalta syntyi seuraava ehdotus:

Monikäyttötila, jossa olisi eriaista toimintaa pop up- hengessä. Ei ikärajoja, mutta painopiste nuorten kaupunkilaisten näköisessä ohjelmassa.

Toiminta vaatii yhden tuottajan ja nuorten ryhmän, joka organisoii ohjelmaa tilassa tai Tennispalatsissa laajemmin. Oppilaitosyhteisyö olisi myös mahdollinen.

Konseptia testattaisiin portaittain ja aloitettaisiin kokeilemalla 1-2 illan viikko-ohjelmalla

Tuotetut ideat:

- suoria radiolähetystyksiä
- tuolit penkit sohvot – haluan istua
- open mic
- ”lautapelitila”
- myynnissä jotain käsitöitä ja tauluja
- kynsien lakkausta

"luova tila" ja jotain esityksiä

-musa

-soittimet

-tulla tekemään taidetta

-tosi hyvä smoothie –bar

-musan kuuntelua

-”floristi” workshoppeja

-myöhään auki

-ensi-ilta etkot

-kursseja

-tosi viihtyisä kahvila! Organic Food

-kuuntele kirjaa

-levyjen soittamista

-nuorille mahdollisuus pitää myyjäisiä

-”aito hyvä mesta puuttuu (alueelta)”

-pelejä

-vaateswappailu/kirppis

-ihana salaattibaari

-isot pöydät ja tuolit työskentelyä varten

-musiikki

-vapaa kaupunkitila piirtämiseen

-erilaiset teemaillat esim. eri tyyillisille ihmisille

-automaatteja – virvokkeita ja snäcksejä

-monikäyttöinen

-ei pakko maksaa

-pehmeät sohvot

-kiireettömyys (alueella ja Tennarissa on liiaksi kiireen tuntu)

-sekoitus a) rauhoittavaa tilaa ja b) urbaania tekemistä

-vaihtuvuus, joustavuus

-tuntemattoman kanssa leffa

-leffatreffit, museotreffit

-leffakerhoja

-iltajuhlat

Ideoiden jälkeen esitin osallistujille täsmäkysyn, kuinka tila ja sen toiminta voisi lisätä ja kehittää leffakokemusta?

Tilassa voisi olla:

- leffakerhoja
- Elokuvien etkoja ja jatkoja
- Löydä leffakaveri –tyyppinen konsepti

